HEINRICH VON KLEIST

SCHROFFENSTEIN AİLESİ

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN: GÜLBAHAR KÜLTÜR

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 5919

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüpanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüpanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamıyacaktır.

23 Haziran 1941
Maarif Vekili
Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

HEINRICH VON KLEIST
SCHROFFENSTEIN AİLESİ

ÖZGÜN ADI
DIE FAMILIE SCHROFFENSTEIN

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN
GÜLBAHAR KÜLTÜR

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
AYCAN ÖZTOPLAR

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
DFNE ASAL

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM, EYLÜL 2023, İSTANBUL

ISBN 978-625-429-556-0 (CİLTLİ)
ISBN 978-625-429-557-7 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
KERESTECİLER SİTESİ FATİH CADDESİ YÜKSEK SOKAK NO: 11/1 MERTER
GÜNGÖREN İSTANBUL
Tel. (0212) 637 04 11 Faks: (0212) 637 37 03
Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
e-posta: info@iskultur.com.tr
www.iskultur.com.tr

HEINRICH VON KLEIST

SCHROFFENSTEIN AİLESİ

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN:
GÜLBAHAR KÜLTÜR

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Kişiler

RUPERT	Kont von Schroffenstein, Rossitz sülalesinden.
EUSTACHE	Rupert'in eşi.
OTTOKAR	Eustache'nin oğlu.
JOHANN	Rupert'in gayrimeşru oğlu.
SYLVIUS	Kont von Schroffenstein, Warwand sülalesinden.
SYLVESTER	Sylvius'un oğlu, yönetimdeki kont.
GERTRUDE	Sylvester'ın eşi, Eustache'nin üvey kız kardeşi.
AGNES	Gertrude ile Sylvester'ın kızları.
JERONIMUS	
VON SCHROFFENSTEIN	Wyk sülalesinden.
ALDÖBERN, SANTING, FINTERING	Rupert'in adamları.
THEISTINER	Sylvester'ın adamı.
URSULA	Mezarcının dul karısı.
BARNABE	Ursula'nın kızı.

EUSTACHE'NİN HİZMETÇİSİ
ZANGOÇ
BAHÇIVAN
İKİ GEZGİN
ŞÖVALYELER, DİN ADAMLARI, HALK
Olay Schwaben'da geçer.

I. Perde

1. Sahne

Rossitz'te küçük bir kilisenin içi. Ortada bir tabut durmaktadır; etrafında Rupert, Eustache, Ottokar, Jeronimus, şövalyeler, din adamları ve hizmetkârlar ile ayaktakımı genç kızlardan ve delikanlılardan oluşan bir koro. Ayin biraz önce sona ermiştir.

GENÇ KIZLAR KOROSU

(*Müzik eşliğinde.*)

İndiğini gördü nurlar içinde göklerden yeryüzüne
İlkbaharda bir meleğin.
Utanmaz bir ayak onu çiğnedi.

DELİKANLILAR KOROSU

Tahtı uçsuz bucaksız olanın,
Ülkesi yıldızları sınırlayanın
Arzusunu yerine getirmek istiyoruz.
İntikam! İntikam! İntikam almaya ant içeriz.

GENÇ KIZLAR KOROSU

Toz duman arasından süzmüştü
Hafif öfkeli bakışlarla melek o utanmazı;
Dilemişti bir yavrucak
Sevgi dilemişti.
Katilin kılıcı verdi cevabı.

DELİKANLILAR KOROSU

Tahtı uçsuz bucaksız olanın,
Krallığı yıldızlar tarafından belirlenenin
Arzusunu yerine getirmek istiyoruz.
İntikam! İntikam! İntikam almaya ant içeriz.

GENÇ KIZLAR KOROSU

Şimdi tabutta,
Dünyadan göçüp gitmiş
Kanlı elçeğizlerini birleştirmiş
Düşmanı için merhamet dilenmekte;
Düşmanı ise
İnatla susup taş kesilmiş.

DELİKANLILAR KOROSU

Tahtı uçsuz bucaksız olanın,
Krallığı yıldızlar tarafından belirlenenin
Arzusunu yerine getirmek istiyoruz.
İntikam! İntikam! İntikam almaya ant içeriz.

(*Müzik biterken ailesi ve dostları sunağa yaklaşır.*)

RUPERT

Sylvester sülalesinden, Schroffenstein Kontu'ndan
İntikam almaya ant içiyorum! İntikam!
Bu kutsal ekmek üzerine ant içiyorum.

(*Kutsal ekmeği alır.*)

Oğul, şimdi sıra sende!

OTTOKAR

Yüreğim uçarcasına taşıyor lanetini Tanrı'ya
Ben de senin gibi ant içiyorum intikam almaya.

RUPERT

O adı,
Oğlum, o adı an.

OTTOKAR

İntikam almaya ant içiyorum
Sylvester Schroffenstein'dan!

RUPERT

Hayır, yanılgıya düşme!
Bizimki gibi bir lanet, erişir Tanrı'nın kulağına
Ve bunun her bir sözcüğünü yıldırıma dönüştürür o.
Diyeceğim o ki tartsın vicdanın her dediğini!
Yalnızca Sylvester'i değil, tüm sülalesini de an ki
İşini sağlama almış olasın.

OTTOKAR

İntikam! İntikam almaya ant içiyorum!
Katiller yuvası Sylvester hanesinden.
(*Kutsal ekmeği alır.*)

RUPERT

Eustache sıra sende.

EUSTACHE

Aman, beni bu işe karıştırma,
Ben bir kadınım.

RUPERT

Ve ayrıca katledilenin de anası.

EUSTACHE

Yüce Tanrım! Bir kadın nasıl intikam alabilir ki?

RUPERT

Düşünceleriyle. Sen de ah ederek boğazlarını sık onların!
(*Eustache dua ederek kutsal ekmeği alır. Rupert Eustache'yi sahnenin önüne götürür. Diğerleri onu takip eder.*)

RUPERT

Biliyorum Eustache, intikam almak erlerin işidir.
Sizler ağıt yakıcılarısınız kâinatın
Ama artık kâinatı bir tarafa bırak.
Şairlerin ve sütninelerinin insanlığa anlattığı
Çocukluğun hoş ve keyif verici bir masalıdır o.
Güven, masumiyet, sadakat, sevgi, din ve tanrı korkusu
Tıpkı konuşan hayvanlar gibidir.
Hatta bu bağ, bu kutsal kan bağı bile koptu;

Kardeş çocukları, aynı babanın evlatları
Hedef almışlar hançerleriyle birbirlerinin bağrını.
Görüyor musun,
Beşikteki masuma beslenen
Son insani duygular bile tükenmiş.
Çocuk emziren kurtlardan ve
Ana kuzularına dokunmayan aslanlardan bahsedilir bir de.
İsterdim ki bir ayı,
Alsın yerini Ottokar'ın amcasının!
Ve her şey değişime uğradıktan,
İnsan hayvanın, hayvan insanın yerini aldıktan sonra
Artık kadın da değiştirmeli tabiatını.
Zamanı geçmiş aşk mücevherini söküp atmalı kalbinden,
Yerleştirmek için yerine nefreti.
Bizse kendimizce hallederiz bu işi.
İstiyorum sizden, adamlarım,
Bir an önce kadın erkek, çoluk çocuk,
Canını seven kim varsa birlik olmanızı.
Zira bana kalırsa, dürüst bir savaştan çok
Yılan avı gibi sadece bir av olacak bu.
Biz inlerini tıkayacak,
Yuvalarını ateşe verip dumanında boğacağız onları.
Leşlerini de ortada bırakacağız ki
Diğerleri uzaktan pis kokularını alıp korksunlar ve
Var olduğu sürece dünya, bir daha döllenemesinler orada.

EUSTACHE

Ah Rupert, kendine gel!
Küstahça hakarete uğrayanların
Zayıflığıdır böyle davranmak,
İntikam duygularını unutturacak kadar
Alır akıllarını başlarından
Ve içlerinde düşmanına karşı bir dost yaratır.
O dost da öfkedir.
Sylvester'in sana kurabileceği bir tuzağa

Yaralarının verdiği acıyla pisi pisine düşersin.
En azından önceden sorup soruşturup
Kan davasını sonraya bırakamaz mısın?
İntikam alacak elinin bağlanması değil isteğim,
Attığını on ikiden vur diye yol göstermek istiyorum sadece.

RUPERT

Demek öyle?
Ottokar'ın hatta belki de senin intikamını almak
Zorunda kalıncaya dek bekleyeyim de
Peter'in kanı yerde kalsın, öyle mi?
Aldöbern! Var git Warward'a
Ve savaş açtığını bildir ona.
Ama sakın benim dediğim gibi kibarca böyle söyleme ha,
Anladın mı?
Öyle kuru laflar da kullanma:
Şatosunun yerine bir darağacı dikmeye niyetli
Olduğumu bildir ona!
Hayır, rica ediyorum,
Öyle kuru, üstü kapalı konuşma!
Evladının ve kendisinin kanlarına susadığımı söyle ona,
Anlıyor musun? Evladının kanına...

(Elleriyle yüzünü örter ve maiyetiyle birlikte çıkar; Ottokar ve Jeronimus kalır.)

JERONIMUS

Biraz konuşabilir miyiz Kont Ottokar?

OTTOKAR

Sen misin Jerome? Hoş geldin!
Gördüğün gibi işimiz başımızdan aşkın.
Zırhımı giymek için bile çok az zamanım var.
Eee, sende neler var?

JERONIMUS

Warwand'dan geliyorum.

OTTOKAR

Öyle mi? Warwand'dan ha? Eee?

JERONIMUS
Ant içtim, bu davada onların yanındayım.
OTTOKAR
Sen ha? Sylvester'in yanında?
JERONIMUS
Evet. Çünkü hiçbir kan davası kararı
Sizinki gibi böylesine fevri ve bu kadar hızlı alınmadı.
OTTOKAR
Ne demek istiyorsun? Açık konuş!
JERONIMUS
Açık konuşmanın sana düştüğü kanısındayım.
Deminden beri burada, bir sihirbazın
Numaralarıyla kandırdığı budala gibi duruyorum.
OTTOKAR
Ne yani, senin hiçbir şeyden haberin yok muydu?
JERONIMUS
Sana Warwand'dan geldiğimi söyledim ya.
Sizin çocuk katili diye karaladığınız Sylvester
Orada kızının etrafında vızıldayan sivrisinekleri
Duvara yapıştırmakla meşgul.
OTTOKAR
Ha, demek dilinin altındaki bakla buydu!..
Öyle ya, o ailenin sana ne kadar kıymet verdiği
Ve seni her zaman bir dost olarak gördükleri biliniyor.
O halde onların ne gibi
Yöntemler kullanacaklarından da haberin olmalı.
Hatta kızlarına talip olduğun söyleniyor:
Ben kızı hiç görmedim gerçi
Ama söylentiye göre, güzelliği destanmış dillere!
Tabii, o zaman ödülü de değer zahmete.
JERONIMUS
Ne demeye getiriyorsun yani?
OTTOKAR
Demek istediğim şu ki...

JERONIMUS

Geveleme hiç, ne demek istediğin belli.
Yalnızca talihsizliklerden leşlerle beslenen
Nadir bir balık gördüm diye,
Şövalyelik onurumu ayaklar altına alıp onun leşini
Tutkumun oltasına yem olarak taktığımı düşünüyorsun,
Öyle mi?

OTTOKAR.

İşte şöyle sadede gel Jerome!
Tanrı bize düşmanlarımızın topunu şıp diye,
Şüpheye mahal vermeden tanımak gibi
Ender bir mutluluk bağışladı.
Her şey şu Warwand kelimesinin içinde,
Tıpkı bir kutudaki zehir gibi.
Ama zamanımız az.
Titizlik edip içindeki her şüphe zerresi zehirli mi,
Değil mi diye uzun uzun araştıracak zaman yok.
O yüzden lafı fazla uzatmayalım
Ve senin Warwandlılardan yana olduğunu söyleyelim.

JERONIMUS

Yemin ederim ki bu konuda haklısınız.
Şimdiye dek sizinle onlar arasında
Bir seçim yapmam mevzubahis değildi
Ama şimdi karar vermem gerekiyorsa
Ve hal böyle ise bundan kaçınmam.
Siz de bilirsiniz ki
Almak için adice iftiraya uğrayanların intikamını
Tüm sarayları yerle bir ederim,
Sevdiklerimin bile canını sıkarım
Ve koşarım peşinden hakkaniyet duygusunun.

OTTOKAR

Hakkaniyet duygusu ha!
Seni duygu kalpazanı seni!
Onların sahte dış görünüşleri bir kişiyi bile kandıramaz;

Onları sesinden tanırlar ve senin sözlerini de uyarı
Niyetine kapılarına çivilerler...
Adalet duygusu ha!
Sanki başka yüreklerde bundan başka bir şey var!
Onun suçsuzluğuna inansaydım,
Babamın karşısına dikilip onun yanında
Yer almaz mıydım sanıyorsun?
Ey gafil, aksi halde daha dün kuşandığım
Ve ondan intikam almak için üzerine ant içtiğim
Şu kılıcı hiç böylesine hevesle kuşanabilir miydim?
Ama bu kadarı yeter, nasılsa anlamana imkân yok.
Diyeceğim şu ki:
Artık birbirimize söyleyecek bir şeyimiz kalmadı, değil mi?

JERONIMUS

Hayır.

OTTOKAR

O halde elveda!

JERONIMUS

Ottokar!
Ne demek istiyorsun?
Sen laflarını yüzüme yüzüme çarpıyorsun,
Bense hâlâ benimle konuşman için yalvarıyorum.
Bir alçak olduğumu mu sanıyorsun?

OTTOKAR

Bunu bilmek istiyorsan,
Gidip şu tabutun önünde durman yeterli.

(*Ottokar gider. Jeronimus kendi kendisiyle mücadele halinde Ottokar'ın peşinden gideceği sırada kilisenin zangocunu görür.*)

JERONIMUS

Hey ihtiyar!

ZANGOÇ

Efendim!

JERONIMUS

Tanıdın mı beni?

ZANGOÇ
Daha önce bu kiliseye gelmiş miydin?
JERONIMUS
Hayır.
ZANGOÇ
Aman efendim,
Bir zangoç, kilise dışındaki tüm insanların adlarını
Nereden bilsin?
JERONIMUS
Haklısın.
Seyahate çıkmıştım, geçerken buraya da uğradım.
Her taraf keder ve matem dolu.
Akıl almaz şeyler anlatıyor herkes.
Bu çocuğu güya amcası öldürmüş.
Sen ayaktakımından değilsin.
Herhalde efendilerin konuşurken
Senin de kulağına arada sırada bir şeyler çalınmıştır.
Bu yüzden, zahmet olmazsa, bildiklerini tek tek anlat.
ZANGOÇ
Bak efendi, işte bunu severek yaparım.
Kontluğumuzun iki sülalesi olan
Rossitz ve Warwand arasında
Ta eskiden kalma bir miras anlaşması vardır.
Bu anlaşma gereğince, bir soyun tükenmesiyle
Tüm servet diğerine kalacak.
JERONIMUS
Sadede gel, ihtiyar!
Bunların konuyla ilgisi yok.
ZANGOÇ
Olur mu efendim, miras anlaşmasının
Konumuzla yakından ilgisi var.
Bu kalkıp da cennetten kovulmayla
Elmanın ilgisi yoktur demeye benzer.
JERONIMUS
Peki, devam et o halde.

ZANGOÇ

Anlatıyorum efendim!
Şimdi başımızda bulunan efendimiz,
Hükümdarlığı eline alacağı sırada birden hastalanmıştı.
İki gün boyunca kendinde değildi, baygın yattı.
Herkes ona artık ölü gözüyle bakıyordu.
Tam Kont Sylvester vâris olarak
Mallara el koymak üzereydi ki
Bizim bey birden hayata döndü.
Emin ol, ölüm haberi Warwand'da,
Bu kötü haberden daha büyük bir yasa neden olamazdı.

JERONIMUS

Kim dedi bunu sana?

ZANGOÇ

Beyim, aradan yirmi yıl geçti,
Kesin bir şey diyemem.

JERONIMUS

Devam et anlatmaya.

ZANGOÇ

Peki efendim, devam ediyorum.
O zamandan bu yana Sylvester
Bizim kontluğa dikti gözünü;
Bir kedinin, köpeğin ağzındaki kemiğe göz dikmesi gibi.

JERONIMUS

Gerçekten öyle mi acaba!

ZANGOÇ

Söylentiye göre,
Beyimizin ne zaman bir erkek çocuğu doğacak olsa,
Onun beti benzi atarmış.

JERONIMUS

Deme yahu!

ZANGOÇ

Artık beklemenin ve sabretmenin nafileliğini
Ve iki oğlunun da kavaklar gibi boy verdiğini görünce

Hemen baltaya sarıldı ve daha dokuz yaşındaki
Küçük oğlanı yere seriverdi.
İşte tabutta yatan da o.

JERONIMUS

Sen asıl şunu anlat bana:
Olay nasıl gelişmiş?

ZANGOÇ

Anlatıyorum ya beyim!
Diyelim ki sen bizim Kont Rupert'sin.
Bir akşamüstü Rossitz'den uzaklarda,
Dağlara doğru gezmeye çıkmışsın.
Diyelim ki orada birden evladını buluyorsun, ölü halde,
Yanında da elleri kanlı bıçaklı iki herif duruyor.
Hem de herifler Warwandlı.
Bunun üzerine sen de çekerdin hiddetle kılıcını ve
Katlederdin ikisini birden.

JERONIMUS

Rupert öyle mi yaptı?

ZANGOÇ

Beyim, heriflerden biri hâlâ sağdı
Ve her şeyi itiraf etti.

JERONIMUS

İtiraf mı etti?

ZANGOÇ

Evet beyim, lafı dolaştırmadan açıkça itiraf etti.

JERONIMUS

Neyi itiraf etti?

ZANGOÇ

Efendisi Sylvester'in,
Kendisini kiralık katil olarak tuttuğunu.

JERONIMUS

Sen bunu onun ağzından mı duydun?

ZANGOÇ

Evet beyim, ben ve tüm ahali onun ağzından duyduk.

JERONIMUS
Tanrım, ne alçaklık! Her şeyi ayrıntısıyla anlat!
Söyle, nasıl itiraf etti?
ZANGOÇ
İşkencede.
JERONIMUS
İşkencede mi?
Ağzından çıkan her lafı tek tek anlat bana!
ZANGOÇ
Beyim bir şey haricinde
Söylediklerinin hepsini tam anlayamadım.
İşkencenin yapıldığı pazar yeri öyle kalabalıktı ki
İnsan kendi ağzından çıkanı bile zar zor duyabiliyordu.
JERONIMUS
Bir şey haricinde dedin. Neydi duyduğun o kelime?
ZANGOÇ
Efendim duyduğum tek kelime Sylvester'di.
JERONIMUS
Sylvester ha!.. Peki, sonra ne oldu?
ZANGOÇ
Sonrası yok beyim.
Bunu itiraf ettikten sonra herif göçtü gitti.
JERONIMUS
Öyle mi? Demek başka bir şey bilmiyorsun?
ZANGOÇ
Yok beyim.
(*Jeronimus düşünceli bir tavırla olduğu yerde kalır.*)
BİR UŞAK
(*Girerken.*)
Kont Rupert az önce burada değil miydi?
JERONIMUS
Onu mu arıyorsun? Dur, ben de seninle geliyorum.
(*Herkes sahneden çekilir. Ottokar ve Johann sahnenin diğer tarafından girerler.*)

OTTOKAR

Bu şal senin eline nasıl geçti?
O, gerçekten o!.. Konuş... Ne o, bu gözyaşları da ne?
Neden ağlıyorsun? Bu heyecan niye?
Önünde diz çöktüğün Mukaddes Bakire mi
Seni böylesine büyüleyen?

JOHANN

Soylu beyim, resminin önünden geçerken
Güçlü bir şekilde ona çekildim.

OTTOKAR

Ya bu şal? Bu şal nasıl geçti senin eline?

JOHANN

Bulduğumu söyledim ya.

OTTOKAR

Nerede?

JOHANN

Vadide, çarmıhın orada.

OTTOKAR

Düşüreni tanıyor musun?

JOHANN

Hayır.

OTTOKAR

Neyse, önemli değil. Hiç fark etmez.
Nasıl olsa bu şal senin işine yaramaz;
Gel al şu yüzüğü de onu bana bırak.

JOHANN

Şalı mı? Aman beyim, o nasıl söz?
Bulduğum bir şey için seninle pazarlığa mı girişeyim?

OTTOKAR

Peki, nasıl istersen.
Seni ne kadar sevdiğimi bilirsin;
Seni istediğin şekilde ödüllendirmeye hazırım.
(*Onu öper ve gitmeye yeltenir.*)

JOHANN

Biricik efendim... Gel etme...
Her şeyimi al, istersen canımı bile...

OTTOKAR

Sende bir tuhaflık var.

JOHANN

Bu şalı alman, canımı alman demek.
Çünkü o, tıpkı kutsal bir emanet gibi,
Mutluluklar bahşeden kutsal bir ilahenin
Beni hayata, sonsuz hayata kavuşturduğu anın
Canlı bir a...anısını oluşturuyor.

OTTOKAR

Gerçekten mi? O halde şalı bulmadın.
Herhalde biri hediye etmiştir. Öyle mi?

JOHANN

Beş hafta oluyor... Yo, yarın tam beş hafta olacak.
Baban tüm maiyetini peşine takmış,
At sırtında, ormanlara doğru ava çıkmıştı.
Daha yola düşer düşmez, yayından çıkmış ok gibi
Yokuş aşağı, kırlara doğru fırladı at sürüsü.
Boru sesleri, kamçı şaklamaları ve
Köpeklerin hiddetli havlamalarıyla vahşileşen
Benim azgın Arap atı
Diğer hayvanları yıldırım gibi geçerek ardında bıraktı.
Babanın atıyla en önde başa baş kaldı.
Bütün gücümle dizginlere asıldım.
İşte asıl o an hayvan mahmuz yemişçesine gemi azıya aldı
Ve okun yaydan fırlaması gibi kafileden ayrılıp gitti.
Hayvanın başını derhal çevirip yokuş yukarı
Bozuk bir yola sürdüm.
Her şey o kadar hızlı oldu ki göz açıp kapayamadan
Kendimi atla beraber aşağıdaki nehrin içinde buldum.

OTTOKAR

Neyse Tanrı'ya şükürler olsun ki
Seni bana kuru karada gösterdi. Ya seni kim kurtardı?

JOHANN
Kim mi? Ah bunu sana hangi kelimeyle anlatsam!
Zaten anlatmam mümkün değil.
Çıplak bir kızdı beni kurtaran.
OTTOKAR
Ne? Çıplak mı?
JOHANN
Sudan çıkan bir Tanrıça gibi, saf ve parlak.
Gerçi ben onu bu güzelliğini ancak kaçarken görebildim...
Kendime geldiğimde giyinmişti.
OTTOKAR
Eee sonra?
JOHANN
Ama giyinik haliyle yanıma yaklaştığında da
Bir melekten farksızdı
Çünkü bir melek gibi davrandı:
Önce beni sudan çıkardı...
Sonra oluk oluk akan kanımı durdurmak için
Başındaki ve boynundaki örtüsünü çıkardı.
OTTOKAR
Hey Tanrı'nın bahtiyar kulu!
JOHANN
Bense kılımı bile kıpırdatmıyordum,
Bir çocuğun avucundaki güvercin gibi
Sessizce duruyordum.
OTTOKAR
Eee, o bir şey söylemedi mi?
JOHANN
Bir yandan işini yapıyor,
Bir yandan da o dupduru sesiyle
Kim olduğumu, nereden geldiğimi soruyordu.
Sonra Rossitzli olduğumu duyunca birden irkildi.
OTTOKAR
Nasıl? Nedenmiş o?

JOHANN

Tanrı bilir onu. Ama işini acele acele bitirdi,
Şalını bana bırakıp gözden kayboldu.

OTTOKAR

İsmini söylemedi mi sana?

JOHANN

Tüm ricalarıma, hatta yalvarıp yakarmalarıma rağmen
Adını söyletemedim.

OTTOKAR

Doğru, söylemez.

JOHANN

Nasıl? Yoksa onu tanıyor musun?

OTTOKAR

Onu tanımak mı?
Güneşin yalnız sana mı doğduğunu sanıyorsun ey budala?

JOHANN

Ne demek istiyorsun sen?
İsmini de biliyor musun?

OTTOKAR

Hayır, için rahat olsun.
İsmini sana söylemediği gibi bana da söylemiyor.
Şayet bir küstahlık edip öğrenmeye kalkışacak olursak,
Gazabına uğratmakla tehdit ediyor.
O yüzden bırak onun istediği olsun.
Meleklerin sırrını çözmeye kalkışmak insanlara düşmez.
En iyisi biz ona meleklere yaptığımız gibi bir isim takalım.
Mukaddes Bakire'ye benzeyen bu kızın
İsmi de Maria olsun.
Yalnız kendi aramızda, anlarsın ya!
Konuşurken sen bana bu ismi söylediğinde
Ben kimi kastettiğini anlarım.
Çoktandır böyle bir dostum olsun istiyordum.
Bu evde senin gibi hassas ve ince ruhlular o kadar az ki!..
İntikam almak için ettiğimiz yemin

Şimdi bizleri müthiş bir savaşa sürüklüyor.
Gel kardeş gibi birbirimize kenetlenelim,
Her zaman yanımda yer al.

JOHANN

Kime karşı?

OTTOKAR

Şu ölünün karşısında hâlâ bu sorulur mu?
Sylvester'in katil sülalesine karşı tabii.

JOHANN

Tanrım, günah yazma,
Meleklere yaptığı bu saygısızlığın karşılığını ona ödetme!

OTTOKAR

Ne? Aklını mı kaçırdın sen?

JOHANN

Ottokar, sana korkunç bir itirafta bulunmak zorundayım...
Daha fazla dayanamayacağım...
Çünkü hiçbir tabutun, kilidin, mahzenin
Zapt edemeyeceği hortlaklar gibi bir sır benimki.

OTTOKAR

Konuş, beni ürkütüyorsun!

JOHANN

Bu sırrı yalnızca sana ama yalnızca sana açabilirim.
Çünkü ben bu şatoda, bir Hıristiyan olduğum halde,
Putperestlerin tapınağında gibi hissediyorum kendimi.
Etrafımı vahşiler sarmış,
Tüyler ürpertici korkunç hareketlerle
Kanlı putlara doğru sürüklüyorlar beni.
Yalnızca sen insana benziyorsun.
Siyahiler arasında bir beyaza koşar gibi sana sığınıyorum.
Çünkü hiç kimse, senden başka hiç kimse
Hayatım pahasına da olsa,
Beni büyüleyen Tanrıça'nın ismini bilmemeli.

OTTOKAR

Aman Tanrım, yoksa tahmin ettiğim şey mi?

JOHANN
Evet, o.
OTTOKAR
(Korkmuş.)
Kim?
JOHANN
Tahmin ettiğin gibi.
OTTOKAR
Neyi tahmin etmişim?
Ağzımdan tek bir kelime çıktı mı?
Bu tahmin bir yanılgı olamaz mı?
Mimiklere o kadar güvenilmez,
Onları türlü türlü yorumlamak mümkündür;
Çözerken hiç aceleye gelmez.
Bu şalın sahibi Agnes değil, değil mi?
O kız Agnes Schroffenstein değil, değil mi?
JOHANN
Sana söylüyorum ya, ta kendisi.
OTTOKAR
Aman Tanrım!
JOHANN
Rossitzli olduğumu duyunca kaçmıştı benden.
Ama ben onu uzaktan uzağa,
Neredeyse Warwand'a kadar takip ettim.
Orada bir kere değil, defalarca doğruladı
Adamın biri onun kim olduğunu.
OTTOKAR
Gel seni bağrıma basayım, benim sevgili dostum.
(Johann'ın boynuna sarılır. Jeronimus sahneye girer.)
JERONIMUS
Bu kez karşına fikirlerim tamamen değişmiş çıkıyorum.
Hakkımda beslediğin kötü düşünceleri silmeye
Ve mümkünse daha iyilerini uyandırmaya çalışacağım.
Tanrı bilir ne derece mahcup olduğumu.

Barışalım Ottokar.
İnan ki olup bitenlerden hiç haberim yoktu.
(*Ottokar'ın bakmadığını görünce susar.*)
Peki, bana inanmazsan, inanma.
Senin karşında kendimi aklamak için
Uzun uzun dil dökmeye hiç niyetim yok.
Eğer hakkımda yanlış fikir yürütmene gönlün razı ise
Tanrı şahidim olsun ki benimki de çoktan razı.

OTTOKAR

(*Dalgın*)
Ne dedin Jeronimus?

JERONIMUS

Nasıl da kuşkuyla için içini yiyor biliyorum.
Doğru, hiçbir zaman da inkâr etmem.
Evet, o kızla evlenmek istiyordum.
Ama şimdi katillerle akraba olmaktansa,
Celladın eli armamı parçalasın daha iyi.[1]

OTTOKAR

(*Birdenbire Jeronimus'un boynuna sarılır.*)

JERONIMUS

Ne oldu sana Ottokar?
Nedir seni birden böyle derinden duygulandıran?

OTTOKAR

Ver elini bana! Her şey bağışlandı.

JERONIMUS

Bu gözyaşları da ne? Niçin ağlıyorsun?

OTTOKAR

Bırak beni, hava almaya ihtiyacım var.
(*Ottokar hızla çıkar, diğerleri onu takip ederler.*)

---

1 Ortaçağ'da cinayet işleyen bir şövalyenin arması, şerefini kaybettiğine delil olarak cellat tarafından parçalanırdı. (ç.n.)

2. Sahne

Warwand. Şatoda bir oda. Agnes Sylvius'u getirip bir koltuğa oturtur.

SYLVIUS
Agnes, Philipp nerede?
AGNES
Ah Tanrım, her gün söylüyorum ya;
Kör olmasaydın, kâğıda da yazardım.
Gel, bari eline yazayım.
SYLVIUS
Faydası dokunur mu?
AGNES
Dokunur, inan bana.
SYLVIUS
Ah, bunun faydası olmaz.
AGNES
Bence unutkanlığa karşı faydası olur.
SYLVIUS
Bence de hatırlamaya.
AGNES
Benim temiz kalpli babacığım!
SYLVIUS
Sevgili Agnes'im.
AGNES
Yanağıma bir kerecik dokunur musun?
SYLVIUS
Ne o, ağlıyor musun?
AGNES
Rahip beni yine azarlayacak biliyorum
Ama öyle sanıyorum ki o bunları anlamıyor.
Bak, biri gülünç bir hareket yaptığında nasıl içimden
İster istemez gülmek geliyorsa,
Biri ölünce de ağlamak öyle geliyor içimden işte.

SYLVIUS

O da nedenmiş? Rahip sana neden ağlama diyor?

AGNES

Philipp mesutmuş da ondan.

SYLVIUS

Sen buna inanıyor musun?

AGNES

Tabii rahibin bu işlerden anlaması gerek.
Ama onun da düşüncelerini
Olduğu gibi söylediğini sanmıyorum.
Philipp buradan hoşlanıyordu, hem niçin hoşlanmasın?
Hepimiz severdik onu, mutluydu bizimle.
Şimdi onu bir mezara gömdüler. Ah, ne korkunç şey...
Gerçi rahip onun mezarda olmadığını söylüyor...
Ah, onun söylediği gibi aktaramıyorum ki...
Kısacası, onun nerede olduğunu
O tepecikten anlıyorum
Yoksa o tepe neyin nesi olacak?

SYLVIUS

Doğru, çok doğru!..
Agnes, rahip haklı. Haklı olduğuna eminim.

AGNES

Emin misin? Garip şey!
Elbette o zaman başka türlü olması gerek,
Evet başka türlü.
Yoksa bu güven nereden gelebilir?

SYLVIUS

Agnes sen bu konuda ne düşünüyorsun?

AGNES

Ne demek istiyorsun?

SYLVIUS

Demek istediğim, sen neye inanıyorsun?

AGNES

Ben bunları daha öğreneceğim dedeciğim.

SYLVIUS
Nasıl? Daha takdis edilmedin mi?
Söyle bakalım, kaç yaşındasın sen?
AGNES
On beşe basmak üzereyim.
SYLVIUS
Bak sen, artık şövalyenin biri seni koluna takıp
Evlenmek isteyebilir desene.
AGNES
Öyle mi dersin?
SYLVIUS
Anlaşılan sen de bunu istiyorsun.
AGNES
Ben öyle bir şey demem.
SYLVIUS
Demene de gerek yok.
Annene söyle de günah çıkaran papazı yollasın sana.
AGNES
Duydun mu? Annem geliyor.
SYLVIUS
Konuyu hemen kendisine aç.
AGNES
Hayır, sen söylesen daha iyi olur,
Sonra farklı düşünür benim hakkımda.
SYLVIUS
Agnes elimi tut da yanağına götür.
AGNES
(*Kaçınarak.*)
Bu da ne demek oluyor?
(*Gertrude girer.*)
SYLVIUS
Gertrude, bak, bu kız senden şikâyetçi;
Kalbi ona yaşının hesabını soruyormuş,
Yeşeren yaşamı olgunluk çağına girmek üzereymiş;

Eğer biri oturtacak olsa
Gür saçlarım gelinlik tacını tutar diyor.
Sense hâlâ ondan, kadınların şövalyelik töreni olan
Takdisi bile esirgiyormuşsun.

GERTRUDE

Bunları Jerome mi öğretti sana?

SYLVIUS

Söyle bakalım Gertrude, kızardı mı yüzü?

GERTRUDE

Ah başıma gelenler, peki konuyu babana açayım.
Yarına kadar sabret, olur mu?
(*Agnes annesinin elini öper.*)
İşte, Agnes, oyuncakların olduğu kutu burada.
Ne yapacaksın onu?

AGNES

Onları Philipp'in geride bıraktığı dostlarına,
Bahçıvanın çocuklarına armağan etmek istiyorum da.

SYLVIUS

Philipp'in oyuncak askerleri mi?
Ver bakayım.
(*Kutuyu açar.*)
Bak, şimdi oyuncakları elime alınca
Philipp masanın başında oturuyormuş gibi geldi bana.
Çünkü o bunları şuraya dizip karşılıklı savaştırırdı.
Sonra da bana savaşın nasıl bittiğini anlatırdı.

AGNES

Bu süvariler bizimkiler,
Şu piyadeler de Rossitzliler derdi.

SYLVIUS

Hayır, öyle değildi.
Piyadelerin adı Rossitzliler değil, sadece düşmanlardı.

AGNES

Haklısın, benim de demek istediğim oydu;
Rossitzli düşmanlar.

SYLVIUS

Hayır Agnes, hayır, öyle değil.
Rossitzlilerin düşmanımız oldukları da nereden çıktı?

AGNES

Ne bileyim ben. Herkes söylüyor.

SYLVIUS

Sen onlara kulak asma.
Rossitzliler bizim akrabamız olan dostlarımız.

AGNES

Nasıl böyle konuşabilirsin?
Senin torununu, benim de kardeşimi
Zehirlemelerinden sonra dostluk mu olur!

SYLVIUS

Zehirlemişler! Bizim Philipp'i ha?

GERTRUDE

Aman Agnes, siz gençler elinizde bir kuş taşır gibi
Kalbinizde sır taşırsınız her zaman.

AGNES

Sır ha! Şatodaki çocuklar bile biliyor bunu!
Sen kendin açık açık söylemedin mi?

GERTRUDE

Ben mi? Hem de uluorta?
Neyi açık açık söylemişim?
Sadece sana gizlice böyle olabilir,
Öyle görünüyor demiştim...

SYLVIUS

Gertrude bunu söylemekle hiç de iyi etmiyorsun.

GERTRUDE

Duyduğun gibi, benim hiçbir şey iddia ettiğim yok.
Bu suçla kimseyi itham etmiyorum.
Tüm bunlar karşısında susmak istiyorum.

SYLVIUS

Yine de onların suçlu olabileceğine
İhtimal veriyorsun...

GERTRUDE

O halde biri çıkıp da aksini iddia etsin bakalım...
İnsan böyle ânsızın ölüp gitmez;
Bugün sapasağlam, ertesi gün tabutta...
Yedi yıl önce kızım öldüğünde sormak
Neden akıllarına gelmedi?
Ama bu sefer can attılar!
Daha hastalık haberi Rossitz'e ulaşmadan
Deli gibi dörtnala bir haberci yollayıp
Oğlumuzun hasta olup olmadığını
Öğrenmek istemediler mi?
Tabii onları böylesine telaşlandıran şeyin
Ne olduğunu herkes biliyor.
Bizim daima yok etmeye çalıştığımız
Ama onların buna asla yanaşmadıkları miras anlaşması.
Ya o vücudundaki korkunç lekelere,
Çabucak çürüyüp gitmesine ne demeli?..
Aman susun!.. Baban geliyor.
Bana böyle şeyler konuşmayı kati şekilde yasakladı.

(*Sylvester ve bahçıvan girer.*)

SYLVESTER

Elimden bir şey gelmez Hans Usta.
Doğru, pancarların şeker gibi ama...

BAHÇIVAN

İncir gibi beyim.

SYLVESTER

Ne desen boşuna; sökülecek, sökülecek dedim.

BAHÇIVAN

Beyim, bir bahçıvan tek bir lahana kökü sökmektense,
Tam on tarlaya seve seve şimşir ağacı dikmeyi yeğler.

SYLVESTER

Budalalık etme. Daha iyisini dikmek içinse şayet
Sökmek hoş bir uğraştır.
Düşünsene bir, önünden geçtiğimizde

Fidanlar nasıl da çocuklar gibi oynaşıp
Açılan gözleriyle bize bakarlar.
İnan ki Hans, bu senin de hoşuna gidecek.
Onlara gözün gibi bakacak, hepsini besleyip büyütecek
Ve çocuklarının sütkardeşleriymiş gibi seveceksin.
Onlar da çocukların gibi, senin çabalarınla can bulacak.
Birlikte büyüyüp birlikte serpildiklerini göreceksin.
Kızın sana ilk torununu armağan ettiğinde, göreceksin ki
Kilerlerimiz ağzına kadar meyveyle dolmuş olacak.

BAHÇIVAN

Beyim, biz o günleri görür müyüz dersin?

SYLVESTER

Ah, biz görmesek de çocuklarımız elbette görür.

BAHÇIVAN

Senin çocukların mı?
Beyim, kızının yerine koca bir meşe yetiştirmeyi yeğlerim.

SYLVESTER

Ne demek istiyorsun sen?

BAHÇIVAN

Öyle ya, eğer karayel esip devirmezse,
Genç asilzade Philipp'e yaptıkları gibi
Kimse baltayla yaklaşamaz ona.

SYLVESTER

Sus! Bu aptalca saçmalıkları duymaktan bıktım bu evde.

BAHÇIVAN

Neyse, ben ağaçları dikerim.
Ama siz meyvelerini yemeyecek olursanız,
Rossitz'dekilere göndermezsem
Canım cehennemlik olsun.

(Bahçıvan çıkar, Agnes yüzünü annesinin göğsüne yaslar.)

SYLVESTER

Bu da nesi? Şaşırmamak elde değil...
Ama yemin ederim ki hepsi

Senin başının altından çıkıyor Gertrude!
Güvensizlik ruhun vebasıdır.
Hasta bir göze herkes, hatta en saf ve suçsuz olan bile
Cehennem zebanisi gibi görünür.
Hiçbir anlam taşımayan, sıradan ve günlük olaylar
Türlü kurnazlıklarla karmaşık bir yumak oluşturur.
Bu yünden örülen korkunç resimler,
İğrenç suretler bizleri dehşete düşürecek hale gelir.
Gertrude ne korkunç bir şey bu...

GERTRUDE

Canım beyim.

SYLVESTER

Kafanda yandığını iddia ettiğin belirsiz ışığı
Kalbinde saklasaydın keşke.
Eğer gün gibi açık olsaydı dediklerin,
O zaman ebediyen zifiri karanlık olurdu dünya;
Tıpkı bitmeyen Kutsal Cuma[2] gibi.

GERTRUDE

Bak, dinle beni...

SYLVESTER

Eğer sen halkın, bu geveze saksağanın,
Bu dedikodular dev aynasının,
Bu böceğin önüne bir ateş parçası atarsan
O da bunu güle oynaya komşusunun damına taşır.

GERTRUDE

Ben mi atmışım? Muhterem zevcim,
Olay herkesin gözünde o kadar netti ki
Daha hiçbir şeyi gizlemeye fırsat kalmadan
Herkes gerçeği kendiliğinden anladı.

SYLVESTER

Hatırlıyorsun ya, on sekiz yıl önce,
Kız kardeşinin ilk lohusalığında

---

2 Hristiyanların İsa'nın çarmıha gerilişini ve Golgota'da ölümünü andığı dini gün. (e.n.)

Belki bir yardımım dokunur diye
Koşarak Rossitz'e gitmiştin.
O zaman, yeni doğan oğlu ölse ve
Kız kardeşin seni suçlasaydı?
Anlıyor musun beni?
Sen yavrumu öpüp severken sinsice ağzını tıkadın,
Kimseye belli etmeden kafasını ezdin deseydi?..

GERTRUDE

Aman Tanrım. Peki, artık hiçbir şey söylemeyeceğim,
Kimseyi de suçlamayacağım.
Bağrıma taş basar otururum,
Yeter ki şu son ve biricik yavrumuzu bize bıraksınlar.
(*Agnes'i heyecanla kucaklar.*)

SİLAHŞOR

(*Girer.*)
Beyim kapıda bir şövalye var.

SYLVESTER

Söyle, içeri alsınlar.

SYLVIUS

Ben odama çıkıyorum Agnes,
Beni götürür müsün?
(*Sylvius ve Agnes çıkarlar.*)

GERTRUDE

Sofrada onun için de bir yer hazırlayayım mı?

SYLVESTER

Tabii, fena olmaz.
Ben de bu arada atıyla ilgilenirim.
(*Çıkarlar; Agnes girer, etrafa bakınır, omzuna bir şal alır, şapkasını takıp çıkar. Sylvester ve Aldöbern girer.*)

SYLVESTER

Rossitz'den mi geliyorum demiştin?

ALDÖBERN

Evet, Rossitzli şövalye Aldöbern.
Beyim Kont Rupert von Schroffenstein beni sana,
Kont Sylvester Schroffenstein'a gönderdi.

SYLVESTER

Seni bana göndermesi, tavsiye demektir Aldöbern!
Çünkü beyinin dostları senin de dostların sayılır.
Onun için merasimi bir yana bırakalım.
Kusura bakma, ben oturacağım.
Sen de gel şöyle yanıma otur
Ve Rossitz hakkında ne biliyorsan anlat bana.
Çünkü biz iki kardeş aile
Sanki bir deryanın iki kıyısında gibiyiz.
Kırk yılda bir düğün, vaftiz, yas veya
Bir başka önemli olay olacak da
Gemilerimiz bu kıyıdan öbür kıyıya geçecek.
Tabii o zaman ulak daha söze başlamadan
Müthiş bir soru yağmuruna tutulur:
Ne olmuş? Niçin olmuş?
Neden böyle olmuş da şöyle olmamış vs...
Hatta çocukların büyüğü boy atmış mı?
Küçüğü kaç diş çıkarmış? İnek buzağılamış mı?
Ve daha buna benzer bir sürü konu dışı şey hakkında
Uzun uzun bilgi vermek zorunda kalır...
Bak arkadaş, benim de niyetim
Aşağı yukarı seninle aynı şeyi yapmak...
Onun için zahmet olmazsa, gel şöyle yanıma otur.

ALDÖBERN

Bey, benim işim ayakta da halledilir.

SYLVESTER

Seni şapşal, ayakta konuşmak
At sırtında öpüşmeye benzer.

ALDÖBERN

Bey, ben daha oturmadan diyeceklerim biter zaten.

SYLVESTER

Demek o kadar kısa kesmek istiyorsun ha?
Bak işte buna üzüldüm
Ama acelen varsa seni alıkoymak istemem.
Buyur konuş.

ALDÖBERN

Beyim, Kont Rupert Schroffenstein beni sana,
Oğlu Peter'in katlinden dolayı
Sizi düşmanı ilan ettiğini bildirmem için yolladı.

SYLVESTER

Katli mi dedin?

ALDÖBERN

Evet, katli. Ama öyle buz gibi konuşma dedi.
Kavga, dövüş, mücadele, savaş,
Yakıp yıkmak, kırıp geçirmek, yerle bir etmek gibi
Kuru sözler etmemeliymişim.
O yüzden iyisi mi ben o nasıl söylediyse öyle aktarayım:
Niyeti burada, senin şatonun olduğu yerde
Bir darağacı kurmak
Çünkü senin ve evladının kanına susamış...
Özellikle evladının kanına...
Bunu iki defa tekrarladı.

SYLVESTER

(*Kalkar, dik dik yüzüne bakar.*)
Demek öyle. Peki, otur bakalım arkadaş...
(*Bir sandalye getirir.*)
Sen Rossitzliydin değil mi? Otur canım... İsmin neydi?
Otur, otur!.. Söyle bakalım, demin ne dediğini unuttum,
Nereliyim demiştin?

ALDÖBERN

Yani doğum yerim mi?
Oppenheimlıyım... Ama bunun ne önemi var şimdi?

SYLVESTER

Demek Oppenheimlısın... O halde Rossitzli değilsin.
Zaten anlamıştım. Haydi otur canım.
(*Kapıya gider.*)
Gertrude!
(*Gertrude girer.*)
Bu şövalyenin silahtarını buraya çağır, duydun mu?
(*Gertrude çıkar.*)

Haydi otur artık arkadaş...
Savaşa gelince, doğrusu şövalyeler için eğlenceli bir iştir.
Bak, ben de senden yanayım.

ALDÖBERN

Benden yana mı?

SYLVESTER

Elbette ya, ne sandın?
Eğer sana biri haksızlık eder, hakarette bulunur
Veya başka bir kötülük ederse
Söyle bana, hemen intikamını alalım.

ALDÖBERN

Aklını mı kaçırdın, yoksa numara mı yapıyorsun?
(*Gertrude, silahtar ve uşak girerler.*)

SYLVESTER

Söyle bakayım oğlum, kimdir senin beyin?
Galiba onun...
Ne demek istediğimi anlarsın ya.

ALDÖBERN

Anladıysam ne olayım.
Yoksa anamdan doğarken bana senin ne alçak
Olduğunu anlayacak kadar
Akıl verilmediğini mi sanıyorsun?
İstersen git de bizim avludaki köpeklere sor,
Onlar bile senin kokundan anlarlar;
Eğer biri senin elinden bir lokma alırsa assınlar beni...
Diyeceğim şudur ki benim işim bitmiştir.
Senin gibi bir çocuk katiline savaş ilan ettim, gidiyorum.
(*Gitmeye yeltenir.*)

SYLVESTER

(*Onu durdurur.*)

Hop hop, dur, aman Tanrım nasıl da korkuttun beni.
Sözlerin pek parlak değilse de
Fikir olarak pek yabana atılacak gibi de değil.
İşte beni dehşete düşüren de bu...

İkimizden birinin deli olması gerek;
Eğer sen değilsen, ben her an olabilirim.
Seni tımarhaneden kurtaran bir dirhem akıl,
Beni oraya götürür;
Başka türlüsüne imkân yok...
Bak, eğer sen bana gelip de nehirler kıyılar boyunca
Bayır yukarı akıyor be sonra da kayaların tepesinde
Göller oluşturuyor deseydin
Yemin ederim buna inanırdım.
Ama sen bana bir çocuk öldürdüğümü söylüyorsun,
Hem de kuzenimin çocuğunu...

GERTRUDE

Ulu Tanrım, kim seni böyle bir canavarlıkla suçluyor?
Rossitzliler mi?
Daha birkaç ay önce kendileri...

SYLVESTER

Sen sus.
Eğer zahmet olmazsa bunu bana bir kez daha söyle!
Doğru mu,
Bir cinayetten dolayı bana karşı savaş açtıkları
gerçekten doğru mu?

ALDÖBERN

On defa mı söyleyeyim?
Papağan gibi on defa mı tekrar edeyim?

SYLVESTER

Tamam, tamam. Franz benim atı eyerle...
Kusura kalma arkadaş, anlaşılmaz olanı kim anlayabilir?..
Çabuk, miğferim nerede?
Kılıcım nerede kaldı?
Böyle bir şeye inanmak için
Önce bunu onun ağzından duymalıyım...
Çabuk Jeronimus'a haber salın,
Derhal Warwand'a gelsin.

ALDÖBERN
O halde hoşça kalın.
SYLVESTER
Hayır arkadaş, bekle, ben de seninle geliyorum.
GERTRUDE
Tanrı esirgesin, nasıl olur da kendini
Düşmanlarının kucağına atarsın?
SYLVESTER
Bırak şimdi bunları.
ALDÖBERN
Eğer Rossitz'de seni hoşgörüyle
Karşılayacaklarını sanıyorsan, yanılıyorsun.
SYLVESTER
(*Hâlâ giyinmektedir.*)
Olsun, hiç önemi yok! Tek başıma gideceğim.
İnsan tek başına çıkabilir düşmanlarının karşısına.
ALDÖBERN
Başına gelebilecek en hafif şey,
Seni zindanın duvarına zincirlemeleri olur.
SYLVESTER
Ne desen boşuna. Gerçeği öğrenmem lazım.
Bunun için cehenneme gitmem gerekse bile.
ALDÖBERN
Rossitz'de herkes senin ismini lanetle anıyor.
Canına hürmet edecek tek bir kişi bile yok.
SYLVESTER
Beni korkutamazsın. Ben onlarınkine hürmet ediyorum ya.
Bir canım var. O da feda olsun.
Haydi yürü gidelim!
(*Gertrude'ye.*)
Eğer Tanrı suçsuzların yanında ise sağ salim döneceğim.
(*Çıkmak üzereyken Jeronimus girer.*)
JERONIMUS
Nereye?

SYLVESTER
İyi ki geldin.
Lütfen ben dönünceye kadar kadınların yanından ayrılma!
JERONIMUS
Yolculuk nereye böyle?
SYLVESTER
Rossitz'e.
JERONIMUS
Pişman olmuş bir günahkâr gibi
Teslim mi olmaya gidiyorsun?
SYLVESTER
O nasıl söz öyle?
JERONIMUS
Öyle ya, kötü bir hayatı uzatmak zahmete değmez.
İyisi mi sen git oraya ve hakiki Hıristiyanlara yaraşır
Bir şekilde, günahkâr başını kütüğe koy.
SYLVESTER
Suçlu olsam, bu başı intikam hakkından esirger miydim?
JERONIMUS
Ey şarlatan ruhlu seni!
Sanıyor musun ki senin yalancı yüreğinin saflığına
Kinci kez körü körüne kanarım?
Ben senin, köşebaşlarında maskaralıklarınla gözünü
boyadığın halktan bir gariban mıyım da hep bana
Oyun etmeye kalkışıyorsun? Sen şu tek kelimeyi
Sarf etmeye harcadığım nefese bile layık değilsin.
Alçak! Seninle ilişkiyi kesmek en hayırlısı.
Ne olsa etrafın, katil yuvası gibi leş kokuyor.
(*Sylvester düşüp bayılır.*)
GERTRUDE
İmdat! Yetişin! İmdat!

II. Perde

1. Sahne

Dağlık bir yer. Ön tarafta bir mağara. Agnes yere oturmuş, çelenk örmektedir. Ottokar girer ve kederli gözlerle ona bakar. Sonra sıkıntı ifade eden bir hareketle döner. Bu sırada Agnes kendisini gördüğü halde, görmezden gelir ve çelenk örmeye devam eder.

AGNES

Ne ayıp bir iştir gözetlemek...
Asil bir ruh buna asla tenezzül etmez,
Aksi gibi hep de onu gözetlerler.
Ama işin asıl kötü yanı, böyle bir ruh,
Gözetleyeni cezalandıracağına özellikle ödüllendirir.
Çünkü gözetleyen kişi layık olduğu cezayı bulacağına,
Kendisi için harcanan sessiz bir çaba bile bulabilir.
Örneğin şurada bir delikanlı duruyor, gizlenmiş...
İsmi neydi?
Kendisini gayet iyi tanırım.
Yüzü tatlı bir sabah meltemine benzer.
Gözleri ufukta çakan şimşekleri,
Saçları yıldırım barındıran bulutları andırır.
Gelişi uzaktan esen bir rüzgâr,

Sözleri dağlardan akan çağlayanlar gibidir.
Hele sarılışı yok mu... Aman sus!
Nerede kalmıştım?
Ha tamam, şu delikanlıdan bahsediyordum,
Yanıma gizlice sokulan;
Sessiz sedasız, gecenin birinde bir aşk şölenine
Tanık olmak isteyen bir yaz güneşi gibi.
Aradığını bende bulsaydı ve
Aşkın gençlik dikeni olan kıskançlığa kapıldığında,
Hırçın bir tay gibi alıp başını kırlara kaçsaydı
Kendini besleyen ahıra ezile büzüle geri dönseydi
Aman ne de hoşuma giderdi!
Oysa şu an yakınımda
Onun hayalinden başka ona rakip olacak bir talibim yok,
O da bana kithara eşliğinde şarkısını söylüyor.
Bense onu ödüllendirmek için şu çelengi örüyorum.
(*Sağına soluna bakar.*)
Ne o, neyin var?

OTTOKAR

Şimdilik bir şeyim yok.

AGNES

İyi, otur da şu çelenk sende nasıl duracak bir göreyim.
Nasıl, güzel mi?

OTTOKAR

Çok güzel.

AGNES

Gerçekten mi?
Ama sen bir de şu parmaklarımın haline bak.

OTTOKAR

Kan içindeler.

AGNES

Dikenler arasında çiçek toplarken oldu.

OTTOKAR

Zavallı yavrucak.

AGNES

Kadın dediğin hiçbir zahmetten kaçınmaz.
Bir araya geldiklerinde renkleri ve biçimleriyle
En hoş izlenimi bırakmaları için,
Çiçekleri tek tek nasıl yerleştireyim,
Göze en az batanını bile
Nasıl tutturayım diye saatlerce düşündüm.
Gördüğün gibi çelenk kusursuz bir kadına benzedi.
İşte al, senin olsun.
Bana beğendiğini söyle yeter, o zaman ödeşmiş oluruz.
(*Tekrar dönüp ona bakar.*)
Neyin var senin?
(*Ayağa kalkar. Ottokar Agnes'in elinden tutar.*)
Bugün bir garipsin, pek ciddi görünüyorsun...
Doğrusu seni anlayamıyorum.

OTTOKAR

Ben de seni.

AGNES

Beni seviyorsan,
Yatıştıracak bir söz söyle de içim rahat etsin.

OTTOKAR

Önce sen söyle. Nasıl oldu da bugün
Babanın evinden uzaklaşmaya cesaret ettin?

AGNES

Babamın evinden mi? Evin yerini biliyor musun?
Senden beni araştırmamanı rica etmemiş miydim?

OTTOKAR

Affet! Ama biliyorsam, kabahat bende değil.

AGNES

Demek biliyorsun.

OTTOKAR

Evet biliyorum ama korkmana gerek yok!
Çünkü bana koruyucu meleklerinden
Daha fazla güvenebilirsin. Şimdi söyle bakalım.

Nasıl oluyor da böyle yapayalnız,
Issız dağ başlarında dolaşmaya cesaret edebiliyorsun?
Hem de güçlü bir komşunun
Sülalenden intikam almak için
Kanlı bir savaşa girip peşinize düştüğü bir zamanda.

AGNES

Ne savaşı?
Babamın ambarlarındaki silahların üzerinde
Bir karış toz var, ayrıca düşmanımız falan da yok.
Olsa olsa, bizim kümeslere dadanan
Sansar biricik düşmanımız olabilir.

OTTOKAR

Ne diyorsun?
Komşularınızla barış içinde mi yaşıyorsunuz?
Vicdanınız huzur içinde mi?

AGNES

Evet dedim ya.

OTTOKAR

Şükürler olsun Tanrım,
Canım feda böyle bir habere.
Sevgilim! Bir tanem!
Ey ulu Tanrım!
Desene artık seni öldürmeme gerek kalmadı!

AGNES

Öldürmek mi?

OTTOKAR

Ah, gel yanıma.
(*Otururlar.*)
Şimdi seninle, ruhun gibi saf, açık ve
Dürüst bir şekilde konuşmak istiyorum. Gel!
Artık hiçbir gölge örtmemeli seni, en ufağı bile;
Seni açık ve net görmek isterim.
Zaten daha şimdiden ruhunu okuyorum,
Aklına düşen her yeni düşünceyi,

Sanki seni yaratan benmişim gibi, tahmin edebiliyorum.
Bana yalnızca ismini, bir heceyle
Bana sonsuzluğu kavratabilecek o tatlı kelimeyi,
Yalnızca ismini söyle.
Derhal ben de sana benimkini söylerim.
Çünkü senin benden gizlediğini,
Benim de senden gizlemem şakadan başka bir şey değildi.
Ne kadar anlamamış olsam da
Senin rican bile benim için kutsal olmasaydı
İsmini çok önce araştırırdım.
Ama şimdi bunu senden öğrenmek istiyorum.
Kimseye kötülük yaptığımı hatırlamıyorum.
İçimde öyle bir his var, benim için sen
Dünyanın tüm hazinelerinden daha kıymetlisin.
Sana bağlı olduğum kadar, bu hayata bile
Candan ve sevgiyle bağlı değilim.
Bu yüzdendir ki benden bir şey gizlemeni istemiyorum;
Senden ciddi olarak kayıtsız şartsız güven bekliyorum.

AGNES

Söyleyemem Ottokar...

OTTOKAR

Nedir seni korkutan? Benden çekinmene gerek yok.

AGNES

Demin öldürmekten bahsediyordun.

OTTOKAR

Hayır, sadece sevgiden bahsediyordum.

AGNES

Evet, duydum, bana sevgiden bahsediyordun.
Peki söyler misin, öldürmekten kime bahsediyordun?

OTTOKAR

Dedim ya, bu korkunç bir yanılgıydı.
Beni bu yanılgıya düşüren de aldanmış olan bir dost.
(*Arkada Johann görünür.*)

AGNES
Şurada duran adamı tanıyorum.
OTTOKAR
Tanıyor musun?
AGNES
Elveda.
OTTOKAR
Hayır, aman Tanrım, yanılıyorsun.
AGNES
Yanılmıyorum... Bırak beni.
Niyetiniz beni öldürmek mi?
OTTOKAR
Seni öldürmek mi?.. Özgürsün, istediğin an
İstediğin yere gidebilirsin.
Kimse sana dokunamaz!
AGNES
Öyleyse elveda.
OTTOKAR
Bir daha gelmeyecek misin?
AGNES
Eğer bana kimlerden olduğunu derhal söylemezsen, asla.
OTTOKAR
Şimdi mi? Hem de bu yabancının önünde?
AGNES
O halde elveda sana.
OTTOKAR
Maria!
Hakkımda neden iyi şeyler düşünmek istemiyorsun?
AGNES
Kendini bilen kim olduğunu anında gösterebilir.
OTTOKAR
Tamam, geri gel, hemen bugün söylerim.
AGNES
Sen bana güvenmezken, ben mi sana güveneyim?

OTTOKAR

Güven, ne pahasına olursa olsun.

AGNES

Peki, öyle olsun!
Ama eğer yanılırsam
Bir damla gözyaşı bile dökmeyeceğim.
(*Çıkar.*)

OTTOKAR

Johann, buraya gel! Gördün ya, oydu değil mi?
Artık şüphe yok, değil mi?

JOHANN

Anlaşılan benden öğrenebileceğin bir şey kalmamış.

OTTOKAR

Bakış açısına bağlı.
Her insanın iki tür değeri vardır;
Birini doğrudan doğruya insan kendinden bilir,
Diğerini ise sorup öğrenmek gerek.

JOHANN

Elinde çekirdek varsa kabuk da vardır.

OTTOKAR

Dediğim gibi, senden gizlediği ismini benden de saklıyor ve
Rossitzli olduğumu sezer sezmez benden de kaçıyor,
Tıpkı senden kaçtığı gibi.
Kendin de gördün ya,
İkimize de hayalet gibi bir görünüp bir kayboluyor.

JOHANN

İkimize de mi? Evet ama arada bir fark var:
Sende o hayaleti çağırma kabiliyeti varken,
Bende sadece kaçırma marifeti var.

OTTOKAR

Johann!

JOHANN

Püf!.. Kabahat belki de
Burnumun ucunda ya da kulak memelerimde olmalı.

Yoksa nedir bende o kadar korkunç olan ki
Beni görür görmez beti benzi atıyor,
Dizlerinde ancak kaçabilecek kadar derman kalıyor.

OTTOKAR

Johann artık seni tanıyamıyorum.

JOHANN

Ben seni tanıyorum ama.

OTTOKAR

Eğer asilce yaparsan,
Her türlü hakaretini şimdiden affetmeye hazırım.

JOHANN

Layık olduğundan fazlasını verecek değilim...
Bak, şimdi biri gelip
Bana çok hoşuna giden bir at gördüğünü
Ve onu satın almak istediğini söylese,
Ben de gidip o atı gizlice satın alsam...
Bu ne derece soylu bir davranış olur?

OTTOKAR

Bu çok belirsiz bir benzetme.

JOHANN

Acı desen daha doğru olur ama
İçimden geçenlerin yanında yine de bal gibi kalıyor.

OTTOKAR

Beni incittiği için hatana sahip çıkıyorsun.

JOHANN

Sahip mi çıkıyorum? İşte bu hoşuma gitti,
Hata da olsa sırf bundan dolayı
Yaptığımdan şaşmayacağım.

OTTOKAR

Ama büyük bir memnuniyet duyamayacaksın.
Çünkü ne yaparsan yap, sineye çekeceğim.

JOHANN

İyi de yaparsın. Eğer kalbin bıçak işlemez,
Taştan kabuğa sığınmış

Bir kaplumbağa gibiyse buna çok üzülürüm.
Zaten artık bana hayatta kalan tek zevk,
Seni bir at sineği gibi kovalamak olacak.

OTTOKAR

Şu an göründüğünden çok daha iyi bir insansın sen.

JOHANN

Ahmak! Budala!
Beni bu sözlerle kandıracağını mı sanıyorsun?
Soylu davranmadığımdan ve
Soyluca hareket etmek istemediğimden,
Bana soylu olduğumu yutturmaya çalışıyorsun.
Layık olmadığım bu şerefin verdiği heyecanla
Soyluca davranayım, öyle mi?
Senin saygın yerin dibine batsın.

OTTOKAR

Beni çileden çıkarmaya niyetli olduğun belli
Ama bunu başaramayacaksın;
Adım gibi biliyorum, başıma bir iş gelmiş olsa
Gidip kanımı yerde koymayacak ilk kişi yine sensin.

JOHANN

Hayır, yemin ederim ki hayır.
Öyle olmaması için elimden geleni ardıma koymayacağım.
Göğsüme kendi ellerimle bir yara açacak ve bu yarayı,
Sürekli açık kalsın, acısını her zaman hissedeyim diye
İğnelerle deşeceğim.

OTTOKAR

Ah, bu imkânsız bir şey,
Böyle bir şey imkânsız!
Agnes'i seven bir gönül nasıl böyle çirkinleşebilir?

JOHANN

Seni canavar!
Utanmadan bana hâlâ mı bunu hatırlatıyorsun?

OTTOKAR

Elveda Johann!

JOHANN
Hayır, dur!
Şaka yaptığımı sanıyorsun herhalde?
OTTOKAR
Peki, nedir istediğin?
JOHANN
Fazla uzatmayalım.
Biz aynı kutudaki iki örümcek gibiyiz.
Onun için kılıcını çek!
(*Kendisi kılıcını çeker.*)
OTTOKAR
Kesinlikle hayır!
Öleceksem bu senin elinden olmayacak.
JOHANN
Çek kılıcını artık, korkak!
Seninkine değil, kendi ölümüme susamışım ben.
OTTOKAR
(*Johann'ı kucaklar.*)
Johann! Sevgili dostum, nasıl kıyarım ben senin canına!
JOHANN
(*Ottokar'ı iter.*)
Defol, yılan!
Ne yılan ki sokmak yerine
Varlığıyla yavaş yavaş girmek istiyor kanıma...
Peki, öyle olsun.
(*Kılıcını kınına sokar.*)
Bu işin bir başka yolu daha var.
(*Ayrı yönlerden sahneyi terk ederler.*)

2. Sahne

Warwand. Şatoda bir oda. Yarı baygın Sylvester bitkin bir halde sandalyede oturmaktadır. Etrafında Jeronimus, Theistiner, Gertrude ve bir uşak durmaktadır.

GERTRUDE
Ah, şükürler olsun, kendine geliyor!
SYLVESTER
Gertrude.
GERTRUDE
Sylvester söyle, beni tanıdın mı,
Beni tanıyabiliyor musun?
SYLVESTER
Sanki yeni bir hayata başlarcasına
İçimde müthiş bir ferahlık hissediyorum.
GERTRUDE
İşte o hayatın kapısında biz, meleklerin, tüm sevdiklerin
Seni sevgiyle karşılamak için bekliyoruz.
SYLVESTER
Asıl bu sandalyede nasıl oluyor da oturuyorum
Sen bana onu söyle.
Yanılmıyorsam en son ayaktaydım...
Değil mi?
GERTRUDE
Ayaktayken düşüp bayıldın.
SYLVESTER
Bayıldım mı? Ne diye bayıldım ki?
Söylesene canım! Ne o, neyin var? Ne oldu size?
(*Telaşla etrafına bakınır.*)
Agnes yok mu? Öldü mü?
GERTRUDE
Hayır canım, ne münasebet.
Bahçede.

SYLVESTER
O halde nedir sizi böyle şaşkına döndüren?
Konuşsana Gertrude!..
Sen konuş Theistiner...
Dilinizi mi yuttunuz?
Theistin, Jero... Jeronimus!
Tamam bir dakika, şimdi hatırladım.
GERTRUDE
Gel yatağına Sylvester,
Olup bitenleri orada anlatacağım.
SYLVESTER
Yatağa mı? Tövbe tövbe, söyleyin,
Gerçekten bayıldım mı ben?
GERTRUDE
Neden bayıldığını hatırladığını söylemedin mi şimdi?
SYLVESTER
Keşke hatırlayabilseydim! Tüh!
Yazıklar olsun! Ruh dediğin ne sefil bir şeymiş.
GERTRUDE
Haydi uzan artık Sylvester,
Bedeninin dinlenmeye ihtiyacı var.
SYLVESTER
Evet, doğru, bütün suç bedenimde.
GERTRUDE
Haydi, gel artık.
SYLVESTER
Bunun gerekliliğine gerçekten inanıyor musun?
GERTRUDE
Tabii ki gerekli, uzanmalısın.
SYLVESTER
Bu zahmetin utandırıyor beni. Birkaç dakika izin ver,
Sonra bak nasıl her şeyi yoluna koyup kendime geliyorum.
GERTRUDE
O halde her zaman, şifalı ilaç diye övdüğün
O Tirol şişeciğinden birkaç damla al hiç olmazsa.

SYLVESTER

Hiçbir kadın kendi gücüne inanmaz,
Ruhtan daha çok, bir merheme güvenir daima.

GERTRUDE

İnan bana, sana kuvvet verir...

SYLVESTER

Kuvvet bulmak için kendi şuurumdan başka
Hiçbir şeye ihtiyacım yok.
(*Ayağa kalkar.*)
Beni asıl sevindiren şey, ruhun düşündüğümden
Daha fazla işe yarıyor olması.
Çünkü bir an için kaçsa bile,
Sadece öz kaynağına, yani Tanrı'ya dönüyor ve
Sonra yine bir kahraman heybetiyle geri geliyor.
Theistiner! Kaybedecek pek zamanımız yok galiba...
Gertrude! Olup bitenlerden onun haberi var mı?

GERTRUDE

Evet.

SYLVESTER

Demek biliyorsun?
O halde söyle bakalım,
Sen bu konuda ne düşünüyorsun?
Bu, herhalde bir maskaralıktan başka bir şey değil,
Şüphelenmeye bile değmez, öyle değil mi?

THEISTINER

Warwand'da bundan şüphelenmeyen kimse kalmadı.
Senden başka herkes bu işin sonunu,
Eninde sonunda nasıl biteceğini
Hemen hemen tahmin ediyordu.

SYLVESTER

Tahmin mi?
Hayır, bu işin buraya varacağını tahmin etmedim.
Şüphe mi? Hayır, artık benim de şüphem kalmadı...
Herkes her şeyi önceden biliyordu desene.

THEISTINER
Öyle iyi biliyorlardı ki Rossitz'den sana haber getirenin
Kellesi bile ellerinde hatta.
SYLVESTER
Ne demek istiyorsun? Elçi hâlâ burada mı?
THEISTINER
Evet, taşlanmış halde.
SYLVESTER
Taşlanmış mı?
THEISTINER
Halkı zapt etmek imkânsızdı.
Kellesini de kapının kemerine,
Baykuşların arasına mıhladılar.
SYLVESTER
Haksızlık bu.
Theistiner gerekirse kendi hayatını tehlikeye atıp
Elçinin kutsal başını korumalıydın.
THEISTINER
Haksız yere beni yeriyorsun beyim,
Sandığın gibi olay esnasında orada değildim.
Ancak iş işten geçtikten sonra olay yerine geldim
Ve şu karşında duran Jeronimus'u kurtarmaya
Zor vakit bulabildim.
SYLVESTER
Aman, artık bu kadarını da sineye çeksinler.
Olan olmuş, her işte bir hayır vardır.
Zaten bu işin elimizi kirletmeden biteceği yok.
Çamura değenin eli kirlenir.
Hem bence bu felakette de bir hikmet gizli.
İyi bir şeye vesile olabilir. Bundan faydalanmalıyız.
Sen çabuk atla atına, doğru köylere git.
Bütün adamlarıma haber ver ve emirlerimi ilet,
Derhal yanıma gelsinler.
Ben de şatoda erkek namına kim varsa toplarım.

Fazla söze hacet yok. Şu kır saçlarımı göstermem yeterli.
Her bir teli bana bir yiğit kazandırmalı.
Bu kadarı bu çocukça saldırının ilk hücumunu önleyebilir.
O zaman güçlenir, madalyonun öteki yüzünü çevirirız;
Kurdu ininde sıkıştırırız.
Bunu kesin yapmalıyız çünkü artık ya hep ya hiç.
Aziz ve kutsal her şeyimiz söz konusu.
Faziletimiz, şerefimiz ve onurumuz,
Hatta kadınlarımız ve çocuklarımız... İnan bana.

THEISTINER

O halde hemen yola çıkayım beyim,
Karanlık basmadan bütün adamlarını yanında bil.

SYLVESTER

Çok iyi.
(*Theistiner çıkar.*)
Franziskus bana şatonun kâhyasını çağır.
Ha dur bir şey daha var:
Her iki silah ustasını da hemen getir.
(*Uşak çıkar. Jeronimus'a döner.*)
Jeronimus, sen de büyük tehlike atlatmışsın.
Buna çok üzüldüm.
Bildiğin gibi, ben o sırada tam kendimde değildim.
Görüyorsun, adamlarım beni seviyor; bu yaptıkları da
Yanlış anlaşılmış bir sadakatten doğan
İşgüzarlıktan başka bir şey değil.
O yüzden onları affetmen gerek.
İleride aynı hatanın yinelenmemesi için elimden geleni
Yapacağıma söz veriyorum.
Rossitz'e gitmek istiyorsan, hemen gidebilirsin.
Sana eşlik etmeleri için yanına on adam veririm.
Yanlış anlama ama diğer taraftan da
Bu olayın seni bir süre için de olsa
Burada alıkoymasına sevinmedim desem, yalan olur.
Çünkü beni hiç yakışık almaz bir halde gördün.

Hayır itiraz etme, ben biliyorum.
Doğrusu bazı insanlar güçlü oldukları için düşer.
Çünkü kuru ve çürük bir meşe ağacına
Fırtına hiçbir şey yapamaz
Ama sağlamını, ucundan yakalayabildiği için yere serer.
İnsan da her darbeye dayanmamalı.
Tanrının el uzattığı kimse, bana kalırsa düşebilir...
Hatta inleyebilir.
Soğukkanlılık sadece gücü kuvveti yerinde olanlara
Özgü bir faziletir.
Biz insanlar ne para ne gösteriş için düşeriz
Yine de hep görülmeye değer bir şekilde ayağa kalkmalıyız.
Neyse seni daha fazla tutmayayım.
Var git Rossitz'e, kendine dost seçtiğin insanların yanına.
Sen de farkına vardın ya, bugünden itibaren
Warwand'da pek hoş karşılanmayan birisin.

JERONIMUS

Doğru, doğru... Bana kapıyı göstermekte haklısın...
Daha iyisine layık değilim.
Ben bile kendime bir alçak gözüyle baktıktan sonra,
Sen haydi haydi bakarsın...
Yine de senin anladığın anlamda bir alçak değilim...
Uzun lafın kısası, istediğinizi düşünmekte özgürsünüz.
Özür dilemeyi beceremiyorum, dilim tutuluyor;
Sözler, dayaktan ürkmüş çocuklar gibi,
Işığa çıkmak istemiyorlar...
Sana yalnız şu kadarını söyleyeyim ki
Rossitz'e gitmeyeceğim, anladın mı?
Bir de şu var: Eğer bana ihtiyacın olursa,
Hiç çekinmeden söyle. Senin için canımı bile veririm,
Duyuyor musun, canımı bile.

(*Çıkar.*)

GERTRUDE

Jerome, bir dakika!.. Baksana gidiyor...
Niçin onu geri çağırmıyorsun?

SYLVESTER

Sen bir şey anladıysan, bana da anlat.
Hâlâ her şey bana rüya gibi geliyor.

GERTRUDE

Aman anlaşılmayacak ne var,
Rossitzliler onu da kendi taraflarına çekmişler.
Ellerinden gelse memlekette üzerimize salmayacakları
Tek bir şövalye kalmayacak.

SYLVESTER

Jeronimus öyle değildir!
Evet, eğer başkası olsaydı, inanırdım
Ama Jeronimus!..
Yılların yarattığı dostluğu,
Öyle bir kalemde silip atmak kolay değil!

GERTRUDE

Ah, tüm bunlar seni ve beni şüpheye düşürebilecek,
Şeytanca tertiplenmiş bir düzenbazlıktan
Başka bir şey değil.

SYLVESTER

Beni de mi? Kendi kendimden şüphelenmek mi?
Söyle bakalım, ne demek istiyorsun?

GERTRUDE

Rupert'in küçük oğlunu
Dağlarda gerçekten senin adamların öldürmüş.

SYLVESTER

Benim adamlarım mı?

GERTRUDE

Bu daha ne ki, hatta adamlardan biri
Cinayeti senin adına işlediğini itiraf etmiş.

SYLVESTER

İtiraf mı etmiş?

GERTRUDE

Evet, işkencede itiraf edip kısa süre sonra ölüp gitmiş.

SYLVESTER
Ölmüş mü? İtiraf mı etmiş?
Hem de ölürken?
Yaşam ne kadar iğrençliklerle dolu olursa olsun,
Ölümün kıyısındaki bir insan bu derece günahkâr olamaz.
Kim duymuş itiraf ettiğini?
GERTRUDE
Tüm Rossitz halkı. Pazar yerinde,
Herkesin gözü önünde adama işkence edilmiş.
SYLVESTER
Peki sana kim söyledi tüm bunları?
GERTRUDE
Jerome.
Orada bulunanlardan bizzat sorup öğrenmiş.
SYLVESTER
Hayır bu bir düzenbazlık olamaz, olmasına imkân yok.
GERTRUDE
Aman Tanrım, başka ne olabilir?
SYLVESTER
Ben Tanrı mıyım ki bana soruyorsun?
GERTRUDE
Eğer düzenbazlık değilse,
O halde, Tanrı esirgesin,
Tüm şüpheler bizim üzerimizde.
SYLVESTER
Doğru, hem de nasıl.
GERTRUDE
O halde kendimizi aklamamız mı gerekiyor?
SYLVESTER
Bundan hiç şüphen olmasın.
Onların bizi aklaması değil,
Bizim kendimizi aklamamız gerekiyor.
GERTRUDE
Yüce Tanrı yardımcımız olsun, bunu nasıl başarabiliriz?

SYLVESTER

Nasıl mı? Ancak Rupert'le konuşabilirsem başarabiliriz.

GERTRUDE

Nasıl olur?
Elçinin ölümü onu bir kat daha kızdırmışken
Böyle bir şeye cesaret edebilir misin?

SYLVESTER

Tabii şimdi durum daha da berbatlaştı.
Ama başka çare kalmadı.
Evet, böylesi en uygunu...
Jerome nerede acaba? Hâlâ burada mıdır dersin?
Beni oraya o götürebilir.

GERTRUDE

Sevgili kocacığım, n'olur, sözümü dinle!

SYLVESTER

Bırak, bırak beni Gertrude, senin böyle şeylere aklın ermez.
(*Çıkarlar.*)

3. Sahne

Warwand kapılarının önünde bir meydan.

AGNES

(*Telaşla girer.*)
İmdat! İmdat!

JOHANN

(*Kızı yakalar.*)
Kız dinlesene beni!
Düşman düşmedi ya peşine.
Seni seviyorum. Ah, sevmek ne demek, tapıyorum sana!

AGNES

Defol canavar, Rossitzli değil misin?

JOHANN

Nasıl canavar olabilirim ben?
Baksana, seni bir kerecik sarabilmek için kollarımla

Nasıl da şehvetle ve ıstırapla tir tir titriyorum.
Hayatım, mutluluk ve felaketlerimin biricik kaynağı!

AGNES

Ne istiyorsun benden çılgın herif?

JOHANN

Ne isteyeceğim?..
Bana karşı bir ölüden farkın yok zaten.
Buz kesilirim seni bağrıma bastığımda.

AGNES

Ey ulu Tanrım, sen beni bu çılgının gazabından koru.

JOHANN

Bak, güzelim, yarın öleceğim bu genç yaşta...
Bu seni üzer, değil mi?
Gel, ölümle boğuşanın son arzusu geri çevrilmez!
Bir veda busesini esirgeme benden!
(*Öper.*)

AGNES

Kurtarın beni azizler!

JOHANN

Evet aziz kız, sen beni kurtar!
Hayat, dişsiz bir yılan gibi,
İğrenç bir şekilde sayısız halkasıyla bedenimi sarmış,
Ürkütüyor beni bu hayat.
Al şu hançeri!..

AGNES

İmdat, yetişin, katil var!

JOHANN

(*Sertçe.*)
Al şu hançeri diyorum...
Zaten kalbime çoktan bir hançer saplamadın mı?

AGNES

İğrenç herif.
(*Düşüp bayılır.*)

JOHANN

(*Yumuşak bir sesle.*)
Al şu hançeri sevgilim.

Seni öpmek için dudağımı nasıl şehvetle uzatıyorsam,
Göğsümü de indireceğin darbeye öyle açıyorum.

JERONIMUS

(Silahlılarla beraber kapıdan fırlar.)

O korkunç feryat buralardan geliyordu...
Sefil! Ne yaptın?.. Kızı yaralamış.
İblis, bunu hayatınla ödemelisin.

(Johann'ı yaralar, Johann yere yığılır. Jeronimus, Agnes'i kucaklayıp oturtur.)

Agnes! Agnes! Yara filan göremiyorum.
Yaşıyor musun, Agnes?

(Sylvester ve Gertrude kapıdan çıkarlar.)

SYLVESTER

Duyduğumuz korkunç çığlık Jeronimus'undu,
Agnes'in değil. Aman Tanrım!

(Acılar içinde etrafına bakar.)

GERTRUDE

Ah benim kızım, biricik yavrum, en küçük çocuğum!..

JERONIMUS

Çabuk yardım edin, Agnes katledilmemiş.

GERTRUDE

Bak kımıldıyor... Dinleyin...
Kızım nefes alıyor... Evet, yaşıyor, yaşıyor!

SYLVESTER

Yaşıyor mu? Yaralı falan değil mi?

JERONIMUS

Tam zamanında yetiştim.
Hançerini çekmiş saldırmak üzereydi.
Alçağı hemen yere serdim.

GERTRUDE

Rossitzli değil mi o adam?

JERONIMUS

Sorma, utancımdan yerin dibine geçiyorum...
Evet, Rossitzli.

SYLVESTER
Ver elini Jerome, artık anlaştık.
JERONIMUS
Evet, anlaştık.
GERTRUDE
Agnes kendine geliyor, bakın bakın gözlerini açtı,
Bana bakıyor.
AGNES
O canavarın elinden kurtuldum, değil mi?
GERTRUDE
Sakin ol, işte orada ölü yatıyor.
AGNES
Öldürüldü mü? Benim yüzümden mi?
Ah, ne korkunç şey!
GERTRUDE
Katili, Jerome alt etmiş.
AGNES
Beni dağlardan beri yol boyunca izledi.
Onu uzaktan görür görmez içime bir korku düştü.
Telaşla kaçmaya başladım...
Ama ben korkuyla kaçarken,
O öldürme hırsıyla benden hızlıydı...
Sonunda burada kıstırdı beni.
SYLVESTER
Hançerini hemen mi çekti?
Bir şey demedi mi? Ne dediğini hatırlamıyor musun?
AGNES
Tam değil: Çünkü o korkunç surat karşısında
Sanki aklım başımdan gitmişti.
Sanki şuurunu yitirmiş gibi saçmalıyordu.
Tanrı bilir, bana öyle geldi...
Çılgın gibi sevmekten, tapmaktan bahsediyor
Ve bana kâh azize, kâh ölü diyordu.
Sonra aniden şu hançeri çekti ve...

Kendisini, evet kendisini öldürmem için
Bana yalvararak üzerime yürüdü.

SYLVESTER

Acaba hâlâ yaşıyor mu?
Sadece yaralanmışa benziyor, gözleri açık.
(*Adamlarına.*)
Şatoya götürün ve hekime haber salın.
(*Johann'ı götürürler.*)
Biri sonra bana haber getirsin.

GERTRUDE

Ama kızım sen de böyle yapayalnız uzaklara,
Dağ başlarına çıkmaya nasıl cesaret ettin?

AGNES

Kızma bana; orası benim en sevdiğim yol.

GERTRUDE

Hem bu kadar da kalınır mı orada?

AGNES

Bir şövalyeye rastladım,
O beni alıkoydu.

GERTRUDE

Bir şövalye mi? İşte gör,
Nasıl da kendini tehlikeye atıyorsun.
O Rossitzli bir şövalyeden başka kim olabilir ki?

AGNES

Onun Rossitzli bir şövalye mi olduğunu sanıyorsun?

JERONIMUS

Ottokar'ın sık sık dağlarda dolaştığını biliyorum.

AGNES

Hani şu?..

JERONIMUS

Rupert'in büyük oğlu... Kendisini tanımıyor musun?

AGNES

Hayır, hiç görmedim.

JERONIMUS

Ama onun seni tanıdığına dair elimde kesin deliller var.

AGNES
Beni mi?
GERTRUDE
Bizim Agnes'i mi? Nereden tanıyormuş?
JERONIMUS
Yanılmıyorsam,
Senin her zaman taktığın şalı
Onun elinde görmüştüm.
AGNES
(*Yüzünü annesinin göğsüne yaslar.*)
Ah, anneciğim!
GERTRUDE
Aman Agnes, Tanrı aşkına dikkatli ol!..
O adam,
Ağaçtan kopardığı elmayla bile seni zehirleyebilir.
JERONIMUS
Yok canım, o kadar da olmaz...
Ama yılana kim güvenebilir ki!
Akşam ayininde Agnes'i öldüreceğine yemin etmişti.
AGNES
Beni öldürmeye mi?
JERONIMUS
Bunu kendi kulaklarımla duydum.
GERTRUDE
Bak gördün mü,
Artık sana küçük bir çocuk gibi göz kulak olmak lazım.
Bundan sonra şatonun surlarını aşmak yok sana.
Yok artık annenin dizinin dibinden ayrılmak.
BİR UŞAK
(*Girer.*)
Muhterem beyim, katil ölmemiş.
Hekimin dediğine göre yarası ağır değilmiş.
SYLVESTER
Kendine geldi mi?

UŞAK

Beyim, ne olduğu bir türlü anlaşılmıyor.
Bir sürü saçma sapan,
Karmakarışık şey sayıklayıp duruyor.
Aklı başında değilmiş gibi.

JERONIMUS

Anlaşılan numara yapıyor.

SYLVESTER

Sen onu tanıyor musun?

JERONIMUS

Bildiklerim, isminin Johann ve
Kendisinin Rupert'in üvey oğlu olduğundan,
Şövalyelik öğrenimini Rossitz'de gördüğünden ve
Dün sabah ilk kez törenle kılıcını kuşandığından ibaret.

SYLVESTER

Dün kılıcını kuşan, bugün böyle çılgın ol!
İntikam alacağına dair akşam ayininde
Yemin ettiğini de söylememiş miydin?

JERONIMUS

Evet, Rupert'in bütün adamları gibi o da ant içti.

SYLVESTER

Jeronimus, sanırım korktuğum başımıza geliyor.
Artık hiç şüphem kalmadı.
Benden şüphe etmelerini, intikam için ant içmelerini,
Hatta savaş ilan etmelerini affedebilirdim...
Savaş sırasında evimi barkını yerle bir etmelerini,
Çoluğumu çocuğumu linç etmelerini bile hoş görebilirdim.
Ama beni arkadan vurmak için alçak bir katil yollamaları...
Eğer bu doğru ise...

GERTRUDE

Hâlâ şüphen mi var?
Niyetlerini zaten daha önce de belli etmediler mi?

SYLVESTER

Philipp'ten mi söz ediyorsun?

GERTRUDE

Nihayet anlayabildin!
Eskiden dediklerime hiçbir zaman inanmazdın.
İleri sürdüğüm bütün olasılıklara,
Daha doğrusu gerçeklere demek istiyorum,
Sırf kadınların yaygarası gözüyle baktın.
"Siz kadınlar, dediğiniz şans eseri bir çıkmaya görsün,
Artık hata yapmayacağınızı sanırsınız," diye dalga geçerdin.
Şimdi anladın artık!
Ah, ben sana daha aklından
Hayalinden geçmeyen neler söyleyebilirim neler.

SYLVESTER

Dahası da mı var?

GERTRUDE

İki yıl önce ateşler içinde kaldığını herhalde hatırlarsın.
Tam iyileşmeye başladığın sırada,
Eustache bize bir kavanoz ananas yollamıştı.

SYLVESTER

Hatırlıyorum, hem de Rossitzli bir şövalyenin karısıyla.

GERTRUDE

Bir bahane uydurarak
Sana o hediyeden yememeni salık vermiştim ve
Kendi yaptığım şeftali kompostosunu koymuştum önüne.
Ama sen ille de ötekinde ısrar edip
Benim şeftaliye tenezzül etmeyerek ananastan yemiştin.
Ve hemen arkasından da müthiş bir kusma başlamıştı...

SYLVESTER

Tuhaf şey; bir şeyi çok iyi hatırlıyorum, hem de çok iyi.
Bizim kedi kavanozun üstünden geçerken
Ananasın hakkından gelmişti.
Ben de o yüzden Agnes'e şeftali vermesini rica etmiştim.
Öyle değil mi? Agnes, sen söyle.

AGNES

Evet, tıpkı dediğin gibi.

SYLVESTER

Gördün mü, işte bu da madalyonun diğer yüzü.
Çünkü kediye yediği ananas dokunmadı ama
Senin benim için kendi elçeğizinle hazırladığın şeftali
Bana iyi gelmedi...

GERTRUDE

Tabii, sen artık kazı istediğin gibi çevir...

SYLVESTER

Öyle mi?
Bak işte, ben de öyle düşündüğüm için,
Senin çevirdiğin dolapları ciddiye almazsam haklıyım...
Aman yeter artık!
Şimdi senden ciddi olarak
Philipp konusunu bir daha ağzına almamanı istiyorum.
Zehirlenmiş ya da zehirlenmemiş, o öldü.
İşte bu kadar. Ben böyle istiyorum.

JERONIMUS

Yine de Sylvester, şu anki durumdan faydalanmalısın.
Eğer Peter'in katli meselesi sadece bir düzenbazlıksa
Ki başka türlü olmasına esasen imkân yok,
Johann'ın da bu işte parmağı var demektir.

SYLVESTER

Düzenbazlık mı? Nasıl olabilir?

JERONIMUS

Nasıl olacak, Rupert'in, öldürüldüğünü iddia ettiği oğlu
Pekâlâ eceliyle ölmüş olabilir.
Miras anlaşmasını kendi lehine çevirmek için
Babası da bu olayı fırsat bilmiş ve
Belki o sırada tesadüfen dağda bulunan
Adamlarının saflığından yararlanarak
Herkeste çocuğu gerçekten onların öldürdüğü
İzlenimini uyandırmıştır.
Böylece sana savaş ilan etmek,
Warwand sülalesinin köküne kibrit suyu dökerek
Mirasa konmakta haklı görünecektir.

SYLVESTER

Ama sen dedin ya, adamlardan birinin ölmeden önce,
Benim onu kiralık katil olarak tuttuğumu itiraf ettiğini.

(*Sessizlik.*)

JERONIMUS

Kendisiyle konuştuğum adam,
İşkence edilenin ağzından yalnız bir kelimecik duymuş.

SYLVESTER

Neymiş o kelimecik?

JERONIMUS

Sylvester.

(*Kısa bir sessizlik olur.*)

Katil oldukları söylenen bu adamların
Kim olduklarını hiç merak etmedin mi?
Belki aileleri aracılığıyla bir şeyler öğrenebiliriz.

SYLVESTER

(*Adamlarına.*)

Biriniz bana yüzbaşıyı çağırsın.

JERONIMUS

Bence bu konuda en çok izahatı olan kişi yine Johann.

SYLVESTER

Onun da doğruyu söyleyeceği ne malum!

JERONIMUS

Nedenmiş? Eğer itiraf etmeye niyetli değilse
Biz de Rossitzlilerin yolunu deneriz.
İşkence masası ne güne duruyor?

SYLVESTER

Peki ama ya o da kendisini
Rupert'in yolladığını itiraf ederse?

JERONIMUS

O zaman gerçekler ışığa çıkar.

SYLVESTER

İyi de o zaman tabii bana da katil derler.

(*Sessizlik.*)

JERONIMUS
Bu iş yılan hikâyesine döndü.
Ben çıkamıyorum bu işin içinden.
SYLVESTER
Senin için galiba bir bilmeceyim, değil mi?
Ama rahat ol, Tanrı da benim için öyle.
JERONIMUS
Şimdi sen bana ne yapmaya niyetli olduğunu
Kısaca söyle.
SYLVESTER
Hâlâ yapmam gereken en iyi şeyin
Rupert'le konuşmak olduğu kanısındayım.
JERONIMUS
Bu cesaret isteyen bir adım.
Peter'in naaşı başında söylediklerine bakılacak olursa
Seni koruyan, insani veya ilahi,
Hiçbir kanun ona kutsal görünmüyordu.
SYLVESTER
Yine de denemeye değer.
İnsan çoğu kez korkunç düşüncelere cesaret eder de
Uygulamaya gelince dehşet duyar.
JERONIMUS
Ama o sana bugün bunun tam aksi bir örnek verdi.
SYLVESTER
Jeronimus bu kötü hareket bile
Ne derece çirkin olursa olsun, affedilebilir.
Hiddetinden yapmıştır. Hem böylece benim ziyaretim
Bir kat daha beklenmedik bir ziyaret olacak.
Ve insan çoğu kez hiç beklenmeyen şeyi yapar;
Belki de özellikle beklenmediğinden.
JERONIMUS
Pek akıl kârı değil ama belki de işe yarar.
SYLVESTER
Ben her şeyi göze aldım.
Rossitz'e git, yanına güvenilir adamlar al.
Sanırım senin korkacak bir şeyin yok, değil mi?

JERONIMUS

Hayır. Denemek istiyorum.

(*Kapıdan çıkar.*)

SYLVESTER

Öyleyse yolun açık olsun!

GERTRUDE

Sağlıcakla kal, umarım yakında iyi haberler getirirsin.

(*Sylvester, Gertrude ve Agnes çıkarlar.*)

AGNES

(*Giderken hançeri yerden kaldırır.*)

Hiç sanmıyorum...

GERTRUDE

(*Telaşla.*)

Aman Agnes, hançeri...

Bilmiyor musun zehirli, yani zehirli olabilir...

Çabuk at onu bir kenara!

(*Agnes hançeri yere bırakır.*)

Önce benim elime almadığım hiçbir şeye

Dokunmayacaksın, anladın mı?

Elini bile sürmeyeceksin!

(*Herkes çıkar.*)

III. Perde

1. Sahne

Dağlık bir yer. Agnes bir mağaranın önünde oturmaktadır. Üzgün görünür. Ottokar girer ve ona gözükmeden mağaraya yaklaşır. Agnes Ottokar'ı görünce ürker, yerinden fırlayarak kaçmak ister.

AGNES

(*Kendini toparlayarak*)

Ah! Sen misin?

OTTOKAR

Benden mi korktun?

AGNES

Tanrı'ya şükürler olsun.

OTTOKAR

Nasıl da titriyorsun.

AGNES

Yok, artık geçti.

OTTOKAR

Gerçekten benden mi korktun?

AGNES

Ne olduğunu ben de anlayamadım.

Daha biraz önce tüm cesaretimi toplamıştım

Ama korku beni yine sanki
Hiç hazırlanmamışım gibi yakaladı.
Neyse, geçti artık.

OTTOKAR

Ey mukadderatın Tanrısı!
Böylesine güzel, böylesine sakin bir ruhu nasıl da sarstın?

AGNES

Beni buraya neden çağırdın, ne istiyorsun?

OTTOKAR

Maria söyleyecek olursam, bana güvenir misin?

AGNES

Niçin bana Maria diyorsun?

OTTOKAR

Seni bu isimle kutsadığım o güzel günü
Sana hatırlatmak istiyorum da ondan.
O gün seni bir beşikte uzanmış gibi bu vadide bulmuştum.
Dallar seni korumak için üzerine
Tülden bir çatı dokumuştu.
Şelale bir türkü tutturmuştu,
Hava da kuş tüyü gibi yelpazeliyordu seni.
Bir Tanrıça sana dadılık ediyormuş gibiydi.
Uyandığında yeni doğan talih yıldızım gibi
Yüzüme bakmıştın.
İsmini sormuştum,
Sense daha vaftiz edilmediğini söylemiştin bana.
O zaman kaynaktan bir avuç dolusu su alıp
Alnına ve göğsüne serperek
Kutsal Bakire'nin bir sureti olduğun için
Sana Maria ismini veriyorum demiştim.
(*Agnes heyecanla etrafına bakınır.*)
Ah, o zamanlar her şey başka, bambaşkaydı!
Ruhun karşımda güzel bir kitap gibi apaçık duruyordu.
Düşüncelerimizi önce yavaş yavaş,
Sonra derinden derine etkileyen ve

Nihayetinde bizleri kavrayıp
Bir daha bırakmayan bir kitap gibi.
Yaşamın gereklilikleri bazen okuyucuyu bundan alıkoyar
Çünkü günlük, alelade şeyler de kurban ister.
Ama o daima, dünyayı kendisine ilahi bir dil ile
Açıklayan bu dost ruha döner.
Bu ruh ona her sırrı açar, kendi güzelliğinin sırrından başka.
Güzelliğinin sırrını ise kişinin bizzat bulması gerekir.
Sen şimdi henüz açılmamış bir mektupsun.

AGNES

(*Ottokar'a döner.*)
Dün bana bir şey söyleyeceğinden bahsediyordun.

OTTOKAR

Ne diye öyle aceleyle kaçtın?

AGNES

Bunu sen mi soruyorsun?

OTTOKAR

Aşağı yukarı tahmin edebilirim.
Ansızın üzerimize gelen o delikanlıdan, değil mi?
Çünkü Rossitzli olan herkesten nefret ettiğini biliyorum.

AGNES

Onlar benden nefret ediyor.

OTTOKAR

Bu konuda kesin olarak yanıldığına yemin edebilirim.
En azından herkesin senden nefret etmediğine eminim.
Örneğin o delikanlıya ben kefil olurum.

AGNES

Olur musun?

OTTOKAR

Seni çılgınlar gibi sevdiğini biliyorum.

AGNES

Beni seviyor mu?

OTTOKAR

En samimi dostum olduğu için biliyorum.

AGNES
Dostun mu?
OTTOKAR
Agnes neyin var?
AGNES
Başım dönüyor.
(*Oturur.*)
OTTOKAR
Ne aksi tesadüf... Sana nasıl yardımcı olabilirim?
AGNES
Beni biraz rahat bırak.
OTTOKAR
O kaynağın suyundan getireyim sana.
(*Çıkar.*)
AGNES
(*Ayağa kalkar.*)
Oh, çok şükür geçti, artık iyiyim.
Taç denize düştü, çıplak bir hükümdar gibi
Hayatı da onun arkasından fırlatıp atacağım.
Bana ister su getirsin, ister zehir; hiç önemi yok.
Son damlasına kadar içeceğim.
Bana karşı beslediği canice arzu yerine gelsin.
(*Oturur.*)
OTTOKAR
(*Şapkasında suyla döner.*)
İşte suyu getirdim. Nasılsın, biraz daha iyi misin?
AGNES
Hiç değilse daha kuvvetliyim.
OTTOKAR
Haydi iç şunu, ferahlarsın.
AGNES
Ya fazla soğuksa...
OTTOKAR
Bence değil.

AGNES
İç de gör o halde.
OTTOKAR
O da niye? Zaten ne kadarcık ki?
AGNES
Neyse, dediğin olsun, ver bakalım.
OTTOKAR
Dikkat et dökülmesin.
AGNES
Bir damlası bile yeter.
(*Şaşkın bakışlarla içer.*)
OTTOKAR
Nasıl tadı?
AGNES
Soğuk.
(*Ürperir.*)
OTTOKAR
Haydi, hepsini iç.
AGNES
Son damlasına kadar mı?
OTTOKAR
Nasıl istersen, içtiğin kadarı da yeter.
AGNES
Bekle biraz, ne istersen yapacağım.
OTTOKAR
İlaç gibidir, çok iyi gelir.
AGNES
Mahvolmaya mı?
OTTOKAR
Ne dedin?
AGNES
Neyse, ben iyileşene dek otur yanıma.
Senin gibi bir hekim için önemli olan para değil,
Hastasının iyileşmesinden aldığı zevktir.

OTTOKAR

Para derken ne demek istiyorsun?

AGNES

Gel, biraz çene çalalım,
İşim bitinceye dek bir şeyler anlat da zaman geçsin.
Bilirsin ki iyileşmeye yüz tutmuş hastalar geveze olur.

OTTOKAR

Bana bir garip gelmeye başladın.

AGNES

Şimdiden mi? Demek bu kadar çabuk tesir ediyor!
O halde sana söyleyeceklerimi
Zaman kaybetmeden söylemeliyim.

OTTOKAR

Bana söyleyeceklerini mi?

AGNES

İsmimin ne olduğunu biliyor musun?

OTTOKAR

İsmini araştırmaktan men etmiştin beni.

AGNES

Yani bilmiyorum demek istiyorsun, öyle mi?
Sana inanacağımı mı sanıyorsun?

OTTOKAR

İyi o halde, daha fazla inkâr etmenin bir anlamı yok.

AGNES

Sahi mi? Ben de senin kim olduğunu biliyorum.

OTTOKAR

Kimmişim?

AGNES

Ottokar von Schroffenstein.

OTTOKAR

Nasıl öğrendin bunu?

AGNES

Nasıl öğrendiysem öğrendim. Daha bildiğim neler var.
Akşam ayininde beni öldüreceğine yemin etmişsin.

OTTOKAR
Aman Tanrım, yüce Tanrım!
AGNES
Ne korkuyorsun canım,
Artık bunu bilmişim ne çıkar?
Zehri içtim ya. Tanrı'ya borçlu değilsin.
OTTOKAR
Zehir mi?
AGNES
İşte artığı da şurada. Onu da içip bitireceğim.
OTTOKAR
Hayır dur! İçtiğin yeter senin.
Onu bana ver.
Ben de seninle beraber öleceğim.
(*İçer.*)
AGNES
Ottokar!
(*Boynuna sarılır.*)
Ah Ottokar! Keşke zehir olsaydı da
Seninle beraber ölebilseydim!
Çünkü zehir değilse,
Hiçbir zaman hayatımı seninkiyle birleştirmeyi
Ümit edemeyeceğim.
Vicdanına karşı öylesine büyük bir günaha girdim ki...
OTTOKAR
Gerçekten ister miydin?
AGNES
Neyi?
OTTOKAR
Benimle yaşamayı? Bana, sıkı sıkıya bana bağlanmayı?
Karşına tekrar çıkma olasılığı olan güvensizlik
Canavarına karşı göğüs germeyi?
Şüphelerin ne derece büyük olursa olsun hiç şaşmadan
Anandan babandan çok bana güvenmeyi?

AGNES

Ah Ottokar, beni ne kadar utandırıyorsun!

OTTOKAR

İster misin? Sana her şeyinle benimsin diyebilir miyim?

AGNES

Yalnızca senin, kayıtsız şartsız.

OTTOKAR

O halde, bu söz asla değişmeyecek
Ve ebediyen geçerli kalacak.
Buna zaten ihtiyacımız olacak.
Birbirimize anlatacağımız,
Açıklamak zorunda olduğumuz o kadar çok şey var ki...
Senin de bildiğin gibi, kardeşimi baban öldürttü.

AGNES

Buna inanıyor musun?

OTTOKAR

Şüphe edilecek bir yanı kaldığını sanmıyorum.
Çünkü katiller bunu kendileri itiraf etti.

AGNES

O halde buna senin de inanman doğal.

OTTOKAR

Sen inanmıyor musun?

AGNES

Bu benim için yeterli değil.
Çünkü her türlü sanı ve şüpheden,
Hatta her türlü bilgiden daha üstün bir şey var.
O da, başkalarının da
İyi bir ruha sahip olabilecekleri duygusu.

OTTOKAR

Bu ancak senin için geçerli olabilir.
Ne de olsa benim senin gözlerinle
Bakmanı bekleyemezsin.

AGNES

Aynı şey senin için de geçerli.

OTTOKAR

Babama, senin kendi babana
İnandığından daha az inanmamı beklemezsin herhalde.

AGNES

Aynı şey senin için de geçerli.

OTTOKAR

Aman Agnes, bu ne biçim iş?
Seni şimdiden mi ikaz etmem gerekiyor?
Bana biraz önce en ufak sırrını bile
Açıklayacağına söz vermemiş miydin?
Yoksa ailenin işlediği bir suçun cezasını
Sana çektireceğimi mi düşünüyorsun?
Baban başka, sen başkasın, öyle değil mi?

AGNES

Evet, tıpkı baban ile senin de
Ayrı ayrı kişiler olmanız gibi.
Yoksa seni hiç böylesine sonsuz sever miydim?

OTTOKAR

Babam mı? Babamın suçu ne ki?
Bu canavarca harekete hiddetlenip
Suçlulara karşı savaş açmışsa,
Bunda eleştirilecek ne var?
Hatta bir dereceye kadar mecbur değil miydi?

AGNES

Bunu sorgulamak bana düşmez.
Doğru, öfkelendiğini ben de kabul ediyorum.
Ama göze göz dişe diş diyerek
Bizi arkadan vuracak bir katil yollaması,
Soyluluğa ve mertliğe yakışmaz.

OTTOKAR

Arkadan vuracak bir katil mi? Agnes!

AGNES

Neyse ki bunda şüphe edilecek bir yan yok.
Çünkü bizzat yaşadım.

Tam hançerini çekmek üzereydi ki
Jerome yetişip onu yere serdi.
Şimdi Warwand'da yaralı bir halde yatıyor.

OTTOKAR

Kimmiş bunu yapan?

AGNES

İşte şimdi, sana ne derece güvendiğime
Bir örnek verebilirim: Katil senin dostun.

OTTOKAR

Benim dostum mu?

AGNES

Ona dostum diyen sendin.
Zaten demin beni şaşırtan da buydu.

OTTOKAR

Bu doğru olamaz. Johann mı?

AGNES

Hani dün biri burada karşımıza çıkmıştı ya, işte o adam.

OTTOKAR

Aman Tanrım, bu bir yanılgı olmalı...
Eminim, başka türlü olamaz.

AGNES

Ne tuhaf! Şimdi de ben mi senin gözünle bakayım?

OTTOKAR

Babam sinsi bir katil ha?
Ne kadar gaddar olsa da
Ben onu hep mert ve asil bir insan olarak tanıdım.

AGNES

Şimdi ben senin babana,
Senin benimkine inandığından daha mı fazla inanayım?
(*Sessizlik.*)

OTTOKAR

Ne olursa olsun,
Babam imkânı yok Johann'ı
Bu iş için tutup göndermemiştir.

AGNES

Olabilir. Tıpkı benimkinin
Senin kardeşini öldüren adamları tutup
Göndermediği gibi.
(*Sessizlik.*)

OTTOKAR

Ah, keşke Jeronimus,
Hiddete kapılıp o adamı kılıcıyla yaralamış olmasaydı.
Böylece belki bu bilmece çözülmüş olurdu.

AGNES

Belki de...
Baban da kardeşinin cesedinin başucunda gördüğü
Adamları öldürmemiş olsaydı keşke.
(*Sessizlik*).

OTTOKAR

Ah Agnes, bu cinayetin inkâr edilecek yanı yok.
Katillerin kendileri itiraf etti.

AGNES

Öyle ama kim bilir daha neler olacak.
Johann yaralı, ateşler içinde
Bir sürü isim sayıklayıp duruyor.
Eğer babam öyle intikam delisi olsaydı
Bu isimlerden işine gelen birini pekâlâ seçebilirdi.

OTTOKAR

Ah Agnes, ah!
Korkarım ki babana çok haksızlık ettik.

AGNES

Eğer baban hakkında düşündüklerimiz yanlışsa,
Ben ve tüm ailem
Söylediklerimizi seve seve geri alırız.

OTTOKAR

Ben babama kefil olurum.

AGNES

Ben de benimkine.

OTTOKAR

İyi, o halde mesele kapandı.
Biz birbirimize inanıyoruz.
Tanrım, nasıl da güneş doğuyor içime!
Mümkün olsa da babalarımız da
Böyle bizim gibi seve seve, kolayca anlaşabilseler!
Keşke onları bir araya getirebilsek!
Herkes kendi düşüncesinde ısrarlı.
Karşı taraf da öyle.
Oysa bir araya gelseler üçüncü bir fikir ortaya çıkacaktır.
Masum olduklarına göre
Göz göze gelir gelmez bakışlarıyla anlaşmaları gerekir.
Ah Agnes, keşke baban karar verebilse!
Çünkü benimkinden böyle bir şey beklenemez.

AGNES

Olabilir. Babam yola çıkmış bile.

OTTOKAR

Ne dedin? Yoksa?..
Haber vermeden, canını emniyete almadan mı?

AGNES

Habercisiyle birlikte Rossitz'e doğru yoldalar.

OTTOKAR

Bak, bu babamınkiyle kıyaslanacak olsa,
Gerçekten babanın lehine sayılacak bir hareket.

AGNES.

Ah keşke onu bir tanısan!
Güçlü olduğu kadar merhametlidir.
Babam çoktan affetti.

OTTOKAR

Ah, keşke aynı şeyleri ben de babam için söyleyebilseydim!
Aklı başından gitmiş halde körü körüne kapıldığı
İntikam hırsı bana hiç iyi gelmedi.
Eğer baban habersiz gidecek olursa
Babamın kötü şeyler yapacağından korkuyorum.

AGNES

Yok, artık öyle bir şey olacağını sanmıyorum.
Çünkü Jeronimus'un size
Babamın gelişini bildirmeye gittiğini biliyorum.

OTTOKAR

Jerome mi? Onun güvende olduğu da nereden çıktı?

AGNES

O da neden?

OTTOKAR

Warwand'da Johann'ı yaralamış olması
Babamı kudurtmuştur.

AGNES

Ama senin baban da çok kötü bir insan olmalı.

OTTOKAR

Şu sıra öyle.

AGNES

O halde, en iyisi sen hemen babanın yanına koş ve
Onu yatıştırmak için elinden geleni yap.

OTTOKAR

Ben mi onu yatıştıracağım?
Ah benim iyi kalpli Agnes'im;
Denizdeki bir gemiden farkımız yok onun gözünde,
Bizi canının istediği yere sürükleyip duruyor,
Mecburuz dalgasıyla birlikte yol almaya.
Böylesine bir dalga yatıştırılamaz.
Ama aklıma daha iyi bir fikir geldi.
Eğer bizimle dalga geçer gibi görünen
Bu yanlış anlaşılma gün ışığına çıkmazsa
Tüm emekler boşuna...
Bu yanlış anlaşılmalardan biri
Sana karşı düzenlenen suikastla ilgili,
Ve bu konudaki yanılgıyı şimdi anlıyorum.
O delikanlı benim dostumdu;
En karanlık sırlarına dek bilirim onu.

Daha dün şuracıkta kıskançlıktan kıvranarak,
Kılıcımı çekmem için beni çileden çıkarmaya çalışmıştı.
Ama amacı öldürmek değil, ölmekti.
Bunu kendisi söyledi.

AGNES

Ne garip! Aynı şeyi bana da söylemişti.

OTTOKAR

Gördün mü? Her şey apaçık ortada.

AGNES

Ama benim hâlâ aklım ermiyor.
Gerçi çılgınca hareket ediyordu;
Hançeri zorla elime tutuşturmaya çalıştı,
Ben almayınca da kalbine zaten
Bir hançer sapladığını söylemişti.

OTTOKAR

Eh artık bunu da sana açıklamamı bekleme.

AGNES

Nasıl yani?

OTTOKAR

Seni çılgınlar gibi sevdiğini söylememiş miydim?

AGNES

Ah! Aman Tanrım, bu nasıl bir yanılgı!
Şimdi o zavallı, zindanlarda yaralı bir halde yatıyor.
Tamamen suçsuz olmasına rağmen
Adı katile çıktığı için hiç kimse ilgilenmiyor onunla
Hemen oraya gitmek istiyorum.

OTTOKAR

Bir dakikacık bekle!
Bu yanlış anlaşılma gibi, diğeri de ortadan kaldırılabilir.
Şimdi ne yapacağımı biliyor musun?
Baştan beri dikkatimi çeken bir şey var.
O da kardeşimin cesedinin
Her iki elinde de aynı parmağın eksik oluşu.
Düşünüyorum da katiller için diğer organların

Bu küçük parmaklardan kat kat değerli olması gerekir.
Gerekli ipucunu ancak olay yerinde bulabiliriz.
Oranın neresi olduğunu biliyorum...
Civarda yaşayan insanların da olduğunu biliyorum...
Doğru, hemen oraya gideyim.

AGNES

O halde, Tanrı'ya emanet ol.

OTTOKAR

Bu acele de neyin nesi? Johann kaçmıyor ya!
Ona iyi bak ve hâlâ dostu olduğumu söyle.

AGNES

Hiç merak etme, ben onu teselli etmesini bilirim.

OTTOKAR

Öyle mi? Ama yalnız bir öpücüğe izin var.

AGNES

İkincisini de teşekkür niyetine o verir bana.

OTTOKAR

Üçüncüsünü de verdiğim iznin ödülü olarak ben isterim.

AGNES

Johann'dan mı?

OTTOKAR

O dördüncüsü.

AGNES

Niyetini anlıyorum ama bu söz konusu bile olamaz.

OTTOKAR

Peki, öyle olsun. Ama ben de gelecek sefer sana
Gerçekten zehir içiririm.

AGNES

(*Gülerek.*)
Kaynaktan taze taze, değil mi? Beraber içeriz.

OTTOKAR

(*Gülerek.*)
Şu halimizle çocuklara benzemiyor muyuz?
Kader; sert bir öğretmen gibi,

Biraz güleryüz göstermeye görsün,
Hemen şımarıklıklar baş gösterir.

AGNES

Bak ben yine ciddileştim. Artık gidiyorum.

OTTOKAR

Ne zaman geri gelirsin?

AGNES

Yarın.

(Ayrı yönlerden çıkarlar.)

2. Sahne

Rossitz. Şatoda bir oda. Rupert, Santing ve Eustache girer.

RUPERT

Öldürülmüş mü dedin?

EUSTACHE

Evet, halk öyle söylüyor.

RUPERT

Halk ha! Herhalde kadın milletinden oluşan bir halk?

EUSTACHE

Ama bunu teyit eden bir erkek.

RUPERT

Bir erkek mi duymuş?

SANTING

Ben duydum beyim.
Haberi Warwand'dan gelen biri, bir gezgin getirdi.

RUPERT

Hangi haberi?

SANTING

Senin Johann'ı vurdukları haberini.

EUSTACHE

Aman sen de Santing,
Johann'dan falan bahsetmedi.
Yalnızca ulak vuruldu dedi.

RUPERT

Acaba hanginiz daha çok kadınsınız?

SANTING

Ben Johann diyorum.
Eğer ulaktan bahsetmişse o adam
Zırhlı giysiyi karına, fistanı da bana giydirirsin.

RUPERT

Kendi kulaklarımla duymalıyım. Getirin şu adamı bana.

SANTING

Hâlâ burada olduğundan şüpheliyim.

EUSTACHE

(*Yüzüne bakar.*)

Evde.

RUPERT

Nerede olursa olsun. Hemen bulup getirin.

(*Santing ve Eustache çıkarlar.*)

RUPERT

(*Islık çalar, iki uşak görünür.*)

Çabuk bana Kont Ottokar'ı çağırın!

UŞAK

Başüstüne beyim.

(*Durur.*)

RUPERT

Ee ne var, niye hâlâ duruyorsun?

UŞAK

Beyim biz şu çanı satın aldık.
Bize ihtiyacın olduğunda çanı çalmanı rica ediyoruz.

(*Çanı masanın üzerine koyar.*)

RUPERT

Tamam, tamam.

UŞAK

Ricamızın sebebi şu:
Islık çaldığınızda köpek kendisini çağırdığınızı sanıp
Her seferinde sobanın arkasındaki deliğinden fırlıyor.

RUPERT

Anlaşıldı, anlaşıldı.

(*Uşak çıkar. Eustache ve bir yolcu içeri girerler.*)

EUSTACHE

İşte o adam.

Şimdi dinle bakalım,

Sana söylediklerim yanlış mıymış.

RUPERT

Kimsin sen evladım?

GEZGİN

İsmim Hans Franz Flanz,

Sizin hükümdarlığınızın tebaasındanım.

Yolculuğa çıkmıştım, bugün döndüm memlekete.

RUPERT

Warwand'a uğramışsın;

Söyle bakalım orada neler gördün?

GEZGİN

Ulağınızı vurdular.

RUPERT

Kim vurdu?

GEZGİN

Beyim hangi birini sayayım?

Yazmaya kalksam eşek derisine bile sığmaz.

Yüze yakın adam tek bir insanın üzerine çullanmıştı.

Hepsi de Kont Sylvester'in adamlarıydı.

RUPERT

Sylvester de aralarında mıydı?

GEZGİN

O sanki hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi olay

Esnasında ortalarda görünmedi.

Sonra, ulağın parçalanmış bedeni avluda yatarken

Aşağıya indi.

RUPERT

Peki o zaman ne dedi?

GEZGİN

Bu işi yapanlara epeyce çıkıştı, köpürdü
Ama kimseyi bu tepkisine inandıramadı.
Çünkü kısa bir süre sonra onlara,
Benim sadık halkım, diye hitap etti.

RUPERT

(*Kısa bir sessizlikten sonra.*)
Ah, o ne sinsi yılandır! Bunu bilmemiz iyi oldu,
Hilelerini artık bize yutturamaz.

EUSTACHE

(*Gezgine.*)
Acaba bizim ulak ona hakarette mi bulunmuştu?

RUPERT

Hakaret ha! Olsa olsa sadece bir maşa olan bir ulak mı
Ona hakarette bulunacak?

EUSTACHE

O halde bu işte onun parmağı olabileceğini düşünmek
Âdeta imkânsız.
Çünkü ne diye seni boşu boşuna
Daha fazla çileden çıkarmak istesin?

RUPERT

Belki de yeni yeni intikam yöntemleri keşfetmek için
Denemeler yapıyor.
Neyse gidip bir de cellada danışalım.
(*Santing ve ikinci bir gezgin girerler.*)

SANTING

İşte bahsettiğim yolcu beyim.
Kadın olup olmadığımı o söyleyecek sana.

RUPERT

(*Döner.*)
Herife sanki şeytan yardım ediyor!

İKİNCİ GEZGİN

Evet beyim. Warwand'da vurdukları şövalyenin adı
Gerçekten Johann'dı.

RUPERT

(*Hızla gezgine dönerek.*)

Demek ulağı vurmadılar?

İKİNCİ YOLCU

Beyim o olay daha önce oldu.

RUPERT

(*Kısa bir sessizlikten sonra.*)

Santing hariç hepiniz gidin.

(*Gezginler ve Eustache çıkarlar.*)

Görüyorsun ya, hepsi masal. Eğer sen bizzat Warwand'a,
Olayın kaynağına gitmezsen kimselere inanmam.

SANTING

Beyim, sen bu adamı sonuna dek dinlemeliydin.
Onunla karşılaştığım evde başka biri daha vardı.
Birbirlerini hiç tanımadıkları halde,
O da haberi sanki bu adamdan almış gibi
Hemen hemen aynı kelimelerle anlattı.

RUPERT

Ulak neyse, buna inanırım
Ama Johann'ın Warwand'da ne işi varmış?

SANTING

Adamların dediğine göre,
Sylvester'ın kızı Agnes'i öldürmek istemiş.

RUPERT

Öldürmek ha? Hem de bir kızı?
Çıldırmış mı bu adamlar?
Bir kere, o delikanlı üzerinde entari olan herkese âşıktır.

SANTING

Hatta hançerini çekip üstüne bile saldırmış.
Tam o sırada Jeronimus gelip onu yere sermiş.

RUPERT

Jeronimus mu?..
Eğer gerçekten böyle bir şey olmuşsa
Bunu onun yaptığına inanırım.

Çünkü o ahmak züppenin,
Kızda gözü olduğunu biliyorum.
Yine de sen Warwand'dan bir haber getirene dek
Bunlara inanmam.

SANTING

Öyleyse hemen yola çıkıyorum.
Eğer bugün karanlık basmadan Rossitz'e dönmezsem
Bilin ki bu beni de öldürdüklerinin işaretidir.

RUPERT

Yine de ne olursa olsun sana bunları anlatan
O üçüncü kişiyle de görüşmek isterim.

SANTING

Beyim kendisi evde hasta yatıyor.

RUPERT

O halde beni ona götür.

(İkisi de çıkar; Jeronimus'la Eustache diğer taraftan konuşa konuşa girerler.)

EUSTACHE

Aman şövalye, Tanrı aşkına...

JERONIMUS

Kızını sinsice öldürsün diye oraya katil göndermek ha!
Bu temiz ve masum kızın,
O babanın evladı olmaktan başka ne suçu var!

EUSTACHE

Ama senin beni dinlediğin yok ki...

JERONIMUS

İntikamınız uğradığınız hakaret kadar
Aşağılık olduktan sonra,
Suçladığınız kişilerden aşağı kalır yanınız mı var sanki?

EUSTACHE

Bırak da anlatayım.

JERONIMUS

Bu karmaşık ve kötü kavgada
Komşulara hızla hakkaniyet duygusu aşılamak

Ve doğruya ulaşmak için
Bu şekilde hareket etmek akıl kârı mı?
Hayır, değil tabii, değil, bilmiyorum.
Eğer şimdi hemen karar vermem gerekirse
Sylvester'in tarafını tutarım, sizin değil.

EUSTACHE

Bırak da bir çift laf da ben edeyim...
Sanki biz miyiz tüm bunları tertipleyen?

JERONIMUS

Siz değil misiniz?
Aman güleyim bari! Katil kendi ağzıyla itiraf etmiş.

EUSTACHE

Kim itiraf etmiş?

JERONIMUS

Kim olduğunu hâlâ soruyor musun? Johann.

EUSTACHE

Yalan söyleyen iğrenç bir kişidir.
Doğrusu sana da şaşıyorum Jeronimus.
Hakkında neler düşündüğümü
Söylemeye dilim varmıyor.
Çünkü tarafsız bir kimsenin bizim suçlu olmadığımıza
Hemen karar vermesi gerekirdi.

JERONIMUS

Hemen ha? İşte bunda yanılıyorsun.
Ben Sylvester'i dinledikten sonra
Anında içimden kararımı verdim.
Çünkü o, kendisine yüklenmek istenen suçu
Öylesine onurlu biçimde reddetti ki...

EUSTACHE

Nasıl olur da onu savunabilirsin?

JERONIMUS

Eğer şu elimi, yalan yere yemin etmek için
Kaldırıyorsam hemen kessinler.
Sylvester günahsızdır!

EUSTACHE
İtiraf eden katillerden ziyade sana mı inanayım?
JERONIMUS
E pes doğrusu, yine güleceğim geldi.
Ama Johann kendisi itiraf ettiği halde
Benim sizin masumiyetinize inanmamı bekliyorsunuz.
EUSTACHE
Öyle ama içimdeki his her türlü itiraftan ağır basıyor.
JERONIMUS
Sylvester de aynı şeyi söylüyor
Ama aradaki fark, ona inanıyor olmam.
EUSTACHE
Ya o olay da bunun gibi ise...
JERONIMUS
Sylvester'in suçsuzluğuna kefilim.
EUSTACHE
Bizimkine değil misin?
JERONIMUS
Kendinizi aklayın.
EUSTACHE
Peki, neyi itiraf etmiş bu oğlan?
JERONIMUS
Önce bana, işkence yaptığınız katilin ne dediğini söyle...
Kelimesi kelimesine bilmek isterim.
EUSTACHE
Ah Jeronimus, aslına bakarsan ben de bilmiyorum.
Sorduğumda, itiraf etti deyip geçiştiriyorlar.
Daha ayrıntılı bilmek istediğim zaman da herkes,
Rupert de dahil,
Gürültü nedeniyle yalnız tek bir kelime duyduklarını,
Onun da Sylvester olduğunu söylüyorlar.
JERONIMUS
Rupert'in kendisi de mi?
Eğer bütün iş bu kelimeye kalmış olsaydı,

O bunu herhalde önceden bilirdi, öyle değil mi?
Yani şöyle aşağı yukarı.

EUSTACHE

Şüphesiz daha önceden de bir şeyler sezmişti.

JERONIMUS

Sahi mi? O halde bu kelimeye de gerek yoktu,
Sizin için bir bakış da yeterdi.

EUSTACHE

Ah, hayır, benim için hiçbir zaman yetmezdi.
Ama elden ne gelir ki?
Rüzgâr nereye eserse, bayrak da o tarafa dalgalanır.
Bu uğursuz günü asla unutmayacağım ve göreceksin,
Felaketler bundan sonra
Çorap söküğü gibi birbirini izleyecek.
Neyse, şimdi anlat bakalım, Johann neyi itiraf etmiş?

JERONIMUS

Johann mı? Aynı şeyi. Sizin isminizi verdi.

EUSTACHE

Hepsi o kadar mı?

JERONIMUS

Eğer Sylvester asil bir insan olmasaydı,
Bu kadarı da yeterdi.

EUSTACHE

Yani o buna inanmıyor, öyle mi?

JERONIMUS

Koca Warwand'da sizlere hâlâ
Suçsuz gözüyle bakabilen tek insan o.

EUSTACHE

Ah iki aileyi birbirine düşüren şu kin yok mu...
Hep sebepsiz görünmüştür bana.
Erkekleri barıştırmak için elimden geleni
Hiçbir zaman ardıma koymadım.
Ama daha barışır barışmaz
Aralarında yeniden bir güvensizlik baş gösterir,

Onları senelerce birbirinden uzak tutardı.
Demek Johann başka bir şey itiraf etmedi?

JERONIMUS

Zaten o kelimeyi de ateşler içinde söylemiş.
Ama dediğim gibi, bu kadarı da yeterli olabilirdi.

EUSTACHE

Demek hasta ha?

JERONIMUS

Sürekli sayıklayıp duruyor,
Doğruyu yanlışı birbirine karıştırıyor.
Örneğin dağ başı onun için cehennemmiş de
Ottokar ve Agnes için cennetmiş.

EUSTACHE

Peki, tüm bunlar ne anlama geliyor?

JERONIMUS

Ne anlama gelsin? Kumrular gibi seviştiklerine.

EUSTACHE

Ne dedin? Beni korkutuyorsun.
Yoksa Ottokar ile Agnes...

JERONIMUS

Korkulacak ne var? Bana kalırsa, aslında sevinmelisin.
Bu karışık davayı kolayca halledecek,
Kanla başlayan kavgayı güle oynaya bitirecek
Ve aileler arasındaki anlaşmazlığı
Ebediyen kökünden kazıyacak şey
Bir evlilikten daha iyi ne olabilir ki?
Bundan daha iyisini bir ozan bile hayal edemezdi.

EUSTACHE

Şövalye, aklıma bir şeyler getiriyorsun. Ama nasıl olur?
Diyorlar ki, belki sadece bir dedikodu ama
Senin de Agnes'te gözün varmış.

JERONIMUS

Evet, doğru...
Buna rağmen onu senin oğluna layık görmem,

Benim ruhumun ne derece asil olup olmadığıyla mı
Bağlantılı, orasını karıştırma.
Uzun lafın kısası, kızın gönlü onda.

EUSTACHE

Ee anlat bakalım, nasıl tanışmışlar?
İmparatorun kıymetlisi olan Ottokar
Saraydan döneli daha üç ay oldu.
Bu arada kızı, hiç değilse benim yanımda,
Gördüğünü hatırlamıyorum.

JERONIMUS

Ama senden ayrı sık sık buluştular.
Daha bugün dağlarda beraberdiler.

EUSTACHE

Gerçekten tatlıya bağlanabilir bu iş. Demek Sylvester razı?

JERONIMUS

Daha onların aşkından habersiz ama kızı ona
Vermekten kaçınmayacağına eminim... Rupert de bir...

EUSTACHE

Hiç ümidim yok ama... denemeye değer...
Dinle bak, geliyor! İşte geldi bile.
(*Rupert ve Santing girerler, Rupert Jeronimus'u görünce yüzünün rengi atar ve geri döner.*)

RUPERT

(*Giderken.*)
Santing!
(*Birlikte çıkarlar.*)

JERONIMUS

Bu da ne demek oluyor?

EUSTACHE

Seni daha önce görmüş müydü?

JERONIMUS

Seninle daha önce görüşebilmek için
Kasıtlı olarak görünmedim ona.
Pek kızgına benziyor.

EUSTACHE

Seni görünce beti benzi attı.
Bana kalırsa bu iyiye işaret değil.
Müthiş bir fırtınanın kopmasından korkuyorum.

JERONIMUS

Johann'ı benim vurduğumdan acaba haberi var mı?

EUSTACHE

Şimdiye değin yoktu
Ama az önce üçüncü bir gezginle daha konuştu.

JERONIMUS

Bu, planlarımı altüst edebilir.

RUPERT

(*Girer.*)
Eustache, bizi yalnız bırak!

EUSTACHE

(*Kısık sesle Jeronimus'a.*)
Tanrı aşkına dikkatli ol!
(*Çıkar.*)

JERONIMUS

Selam olsun sana!

RUPERT

Doğrusu meraktan çatlayacağım,
Acaba seni hangi rüzgâr attı Rossitz'e?
Warwand'dan geliyorsun, değil mi?

JERONIMUS

Şimdi evden geliyorum
Ama kısa bir süre önce oradaydım.

RUPERT

O halde akrabalarla bir süredir
Aramızın açık olduğunu duymuşsundur.
Belki bana bazı tekliflerin vardır,
Aramızı bulmak için gelmişsindir.
Bir ulağın kutsal şahsiyetini mi temsil ediyorsun?

JERONIMUS
Ulak mı? Yoo, o da nedenmiş?
Garip bir soru... Ben senin konuğun olarak geliyorum.
RUPERT
Konuk mu?
Yani Warwand'dan bir teklif getirmedin mi?
JERONIMUS
Sohbet esnasında bir aile dostu olarak
Söyleyebileceklerimden başka bir şey yok.
RUPERT
O halde sohbetimize hemen başlamak için
Hiçbir engel kalmadı.
JERONIMUS
Sylvester seninle görüşmek istiyor.
RUPERT
Benimle mi? Görüşmek mi istiyor?
JERONIMUS
Bunu tabii ki beklemiyordun.
Hatta biraz da küstah bir istek ama onun suçsuzluğuna
Bundan daha iyi bir kanıt olamaz.
RUPERT
Suçsuzluğuna mı?
JERONIMUS
Katiller itiraf etmesine rağmen,
Yine de bu işte bir bit yeniği var.
Her ne kadar işkence altında elde edilen bir itirafa
Kesin gözüyle bakılamazsa da...
Zaten bu da, aslına bakılırsa,
Nereye istersen oraya eğebileceğin bir kelime.
Yine de çok ağır bir şüphe
Ve bundan kurtulmak da neredeyse imkânsız...
En azından çok güç görünüyor.
RUPERT
Öyle mi dersin?

JERONIMUS
Demin de belirttiğim gibi,
O en azından bu işte bir yanılgı olduğunu düşünüyor.
RUPERT
Yanılgı mı?
JERONIMUS
Hem de meydana çıkması için
Sadece seninle konuşması yetecek bir yanılgı.
RUPERT
Madem öyle, bana göre hava hoş.
JERONIMUS
Sahi mi? Hazır mısın?
RUPERT
Eğer onu ömründe bir daha görebilirsen...
JERONIMUS
Bir daha mı? Şimdi hemen oraya koşuyorum.
RUPERT
O halde ona, kendisini memnuniyetle beklediğimi ilet.
JERONIMUS
Bu ne şans Tanrım!
Şimdi hemen Warwand'a yola çıkıp
Onu buraya getireceğim.
Umarım o da seni benim gibi nazik ve anlayışlı bulur.
Bu iş iyice karmaşıklaştı.
Sakın ona zorluk çıkarmayasın.
Kılıçların vereceği karar hep kanlı olur.
Mutluluğun tek şartı barıştır.
Eğer ona suçsuz gözüyle bakmak istiyorsan,
Bunu başarmak senin elinde.
Ben buna inanıyorum, hem de canı gönülden.
Gerçi önceleri ben de senin gibi
Ondan şüphelenmiştim ama
Onun saygıdeğer çehresine bakar bakmaz hemen
Gerçeklerle yüz yüze geldim.

RUPERT
Eğer yanılmıyorsam, görevin bitmişe benziyor.
JERONIMUS
Yalnız bir de, kötü bir şekilde çarpıtılıp kulağına
Gelmesinden çekindiğim iki söylentiyi düzeltmem gerek.
RUPERT
Eee?
JERONIMUS
Johann Warwand'da hasta yatıyor.
RUPERT
Biliyorum, ölümle boğuşuyormuş.
JERONIMUS
Yok ölmez.
RUPERT
Orası sizin bileceğiniz iş.
JERONIMUS
Ne dedin?
RUPERT
Sen devam et... Peki, öbür söylenti?
JERONIMUS
Şunu da söyleyeyim ki
Her ne kadar Johann Agnes'in üzerine hançeriyle...
RUPERT
Onu ben teşvik etmiştim.
JERONIMUS
Ne diyorsun sen?
RUPERT
O itiraf ettikten sonra ben inkâr etmişim neye yarar?
JERONIMUS
Aksine konuşmasından,
Senin bu işten hiç haberinin olmadığı ortaya çıkıyor.
RUPERT
Sylvester benim de kendisi gibi aşağılık bir katil
Olduğum fikrinde değil mi sanki?

JERONIMUS
Aksine... Tüm halk görünüşe aldandığı halde,
Fikrinden caymayan bir tek o var.
Sadece o, senin suçsuz olduğunu söylüyor.
RUPERT
Bu ne şeytan işidir Tanrım!
JERONIMUS
Ne demek istiyorsun? Rupert!
RUPERT
(*Kendini toplar.*)
Bu ilkiydi.
Peki, sen sözüne devam et,
Bir başka söylentiyi daha düzeltmek istiyordun.
JERONIMUS
Bunun için bana cesaret, güç ve güven vermelisin.
RUPERT
Nasıl yaparsan yap ama anlat artık!
JERONIMUS
Ulağı...
RUPERT
Biliyorum, döverek öldürmüşler...
Ama Sylvester'in suçu yokmuş bu kanlı cinayette.
JERONIMUS
Evet, çok doğru, olay sırasında o baygın yatıyordu.
Fena halde hiddetlendi.
Senin gönlünü almak için istediğin şeyi yapmaya hazır.
RUPERT
Değmez...
JERONIMUS
Nasıl yani?
RUPERT
Ulak dediğin de kim canım.
JERONIMUS
Çok zalimsin.

RUPERT

Yoksa sen de mi ulaksın?

JERONIMUS

Tekrar ediyorum, senin konuğunum ben...
Senin için bir ulağın hiç kıymeti olmasa da
Konuğunun kutsallığı vardır herhalde.

RUPERT

Kutsallığı mı? Ben de çabuk bayılanlardanım, ona göre.

JERONIMUS

Hoşça kal!

(*Hızla çıkar.*)

(*Ara; Eustache yan odadan koşarak içeriye dalar.*)

EUSTACHE

Yetiş, Tanrı aşkına, kurtar!

(*Pencereyi açar.*)

Hepsi birden üzerine çullanıyor... Jeronimus!
Halkın elinde sopalar var...
Yetiş, kurtar onu...
Devirmeye çalışıyorlar, işte yıktılar bile,
Yerlerde sürünüyor...
Tanrı aşkına, gel artık pencereye, öldürecekler...
Hayır, tekrar ayağa kalktı...
Kılıcını çekti; kendini savunuyor,
Halk geri çekiliyor...
Haydi Rupert, yalvarırım sana, şimdi tam zamanı...
Bak yine saldırıyorlar. O da kendini hırsla savunuyor.
Ne olursun, şu pencereden bir kerecik seslen,
Azizler aşkına!...
Ah, şimdi bir darbe daha yedi!..
Eyvah, artık iş işten geçti...
Yere yıkılıyor. Öldü galiba...

(*Ara; Eustache Rupert'in karşısına dikilir.*)

Ah, bu ne korkunç bir vurdumduymazlık...

Bir tek sözün yeterliydi.
Şu pencereye atacağın bir adım yeterliydi.
Sadece beylerinin yüzünü görmeleri bile
Onları dize getirirdi...
Dilerim sen de günün birinde, acılar içinde kıvranırken,
Tanrı'nın yardımına ihtiyaç duyduğun zaman
Tanrı yardımını senden esirgemesin!

SANTING

(*İçeri girer.*)

Beyim halloldu.

EUSTACHE

Ne dedin Santing, halloldu mu? Rupert?

(*Rupert sıkıla sıkıla yüzünü çevirir.*)

Ah, şimdi anladım her şeyi...
Ah, ne ahmak bir kadınmışım ben!
Bir de kurtar diye seni yardıma çağırıyordum!
Tüh, yazıklar olsun!
Çok çirkin bir şey yaptın.
Öylesine çirkin, öylesine aşağılık ki yaptığın şey,
İşte senin hor gördüğün karın olan
Ben bile hiç çekinmeden, bağıra bağıra,
Uluorta seni kınıyorum.
İğrenç! Adi! Bundan sonra karşımda ne yüzle oturup
Masumiyetime güvenecek
Böbürlenmelerime nasıl katlanacaksın?
Hakkaniyet duygusu her şeyden üstündür.
Hatta korku ve sevgiden bile.
Ne efendim ne kocam ne de çocuklarının babası olman,
Senin bir katil olduğuna dair hâkimlerin hükmüne
Beni itiraz ettirecek kadar kutsal.

RUPERT

(*Ayağa kalkar.*)

Ona ilk ölüm darbesini indiren,
Soluğu darağacında alacak!

SANTING

Beyim emrin üzere...

RUPERT

Kim dedi bunu?

SANTING

Neye uğradığını şaşırdım.

RUPERT

Sen şaşırmaya devam et.

(*Islık çalar, iki uşak görünür.*)

Islık çaldığım halde nerede kaldı bu itler?

Kont'u benim odama çağırın!

IV. Perde

1. Sahne

Rossitz. Şatoda bir oda. Rupert ve Santing girerler.

RUPERT

İşte iktidarda olmanın belası budur;
Çıkıp biri hiç düşünmeden
Yarın pişman olabileceğin bir arzuyu
Senin adına öyle yerine getirir ki
Artık dön bakalım bir daha geri dönebilirsen...
Eğer hükümdar kendi elleriyle yapmak zorunda olsaydı,
Yapılan kötülüklerin onda birini bile yapmazdı.
Onun aklından geçenler bile felaket doğurur
Ve en zavallı kulunun ondan üstünlüğü,
Kötülük istemekte serbest oluşudur.

SANTING

Ne ben sana hükmetmeyi öğretebilirim
Ne sen bana itaat etmeyi.
Hizmet etmenin ne olduğunu adım gibi bilirim.
Emret, artık bana itaat etme desen de emrine amadeyim.

RUPERT

Hizmet etmek! Bana itaat etmek! Hizmet etmek!
Amma da acemi gibi konuşuyorsun.
Bana hizmet mi ettin sen?

Görev nedir, ben mi öğreteyim sana?
Hizmet dediğin işe yaramalı, faydası dokunmalı.
Seninki bana, iğrenç bir pişmanlık duygusundan başka
Ne kazandırdı?
Lanet olsun, böyle bir şeyi ben yapmış olamam.
Bunu sen üzerine alacaksın. Seni zindana atıyorum.

SANTING

Beni mi?

RUPERT

Ama çıktığın zaman,
Dağdaki o harika derebeyliği senin bil.
(*Eustache girer.*)

RUPERT

(*Ayağa kalkar, kısık bir sesle Santing'e.*)
Anlaştığımız gibi. İki hafta içinde serbestsin.
(*Eustache'ye.*)
Ne istiyorsun?

EUSTACHE

Rahatsız etmiyorum ya?

RUPERT

(*Santing'e.*)
Yıkıl karşımdan! Emirlerimi duydun.
Ben bir köleye dönüşmediğim sürece kimse
Bana bu şatoda benim yerime beylik taslamasın.
Dizginler hâlâ elimde;
Öfkeden kudursalar da alışmak zorundalar.
Ulağa ilk el sürenin boynu baltayı hak etmiştir.
Seni de şatonun zindanına atıyorum.
Eğer canın tatlıysa, tantanayı kes, fazla lakırdı istemem.
Sen sözlerimi kafana göre yorumlayıp
Beyinin iyi niyetini asice kötüye kullandın.
Yine de hayatını bağışlıyorum. Git! Yıkıl karşımdan!
(*Santing çıkar.*)
(*Eustache'ye.*)
Ne istiyorsun?

EUSTACHE

Muhterem beyim, muhterem zevcim...

RUPERT

Eğer demin başladığın konuşmaya devam edeceksen
Diyeceklerini kendine sakla!
Gördüğün gibi hiç öyle şeyler dinleyecek halim yok.

EUSTACHE

Eğer sana haksızlık ettiysem...

RUPERT

Kendimi senin karşında temize mi çıkarmam lazım?
Yoksa tüm şato halkını çağırıp
Herkesin gözü önünde sana hesap mı vereyim?

EUSTACHE

Muhterem zevcim,
Her kadın kocasının suçsuzluğuna seve seve inanır.
Eğer ellerin bu cinayete bulaşmadıysa
Ben onları gözyaşlarına,
Sevinç gözyaşlarına boğarak öperim.

RUPERT

Halkın neler olduğundan haberi var mı?

EUSTACHE

Olay apaçık ortada. Santing halkı kışkırtmış.

RUPERT

Sen çağırdığında pencereye niçin gitmedim,
Sebebini ben de hâlâ anlayamadım.
Hatırladıkça içim sızlıyor.

EUSTACHE

Zaten pencereden gözükmen de artık işe yaramazdı.
Adam öylesine çabuk yığıldı ki yere,
En tez yardım bile çok geç olurdu.
Halkı zapt etmek imkânsız gibiydi.
Söz möz geçiremezdin.

RUPERT

Ama yine de bir görünseydim...

EUSTACHE

Evet, hiç de fena olmazdı.

HİZMETÇİ

(Koşarak içeri girer ve Eustache'nin ayaklarına kapanır.)

Yardım edin hanımefendi! İnsaf buyrun hanımım!
İdam etmeye götürüyorlar! Kurtarın onu ölümden!
Ne onun ne benim ne de ikimizin
Birden kurban edilmesine izin verin!

EUSTACHE

Senin mi? Aklını mı yitirdin sen?

HİZMETÇİ

Benim Friedrich'im. İlk darbeyi indiren o imiş.

EUSTACHE

Kime?

HİZMETÇİ

Kocanızın, öldürsünler diye emrettiği şövalyeye.

RUPERT

Emir ha! Ben ha! Lanet olsun size! Yılanın başı Santing.

HİZMETÇİ

(Ayağa kalkar.)

Ama Santing sadece sizin emirlerinizi yerine getirdi.

RUPERT

Seni gidi zehirli yılan seni! Yıkıl karşımdan!

HİZMETÇİ

Evet, Santing sadece emirlerinizi yerine getirdi.
Hem de kendi kulaklarımla duydum,
Santing'e nasıl emir verdiğinizi.

RUPERT

Duydun mu? Kendi kulaklarınla mı?

HİZMETÇİ

Şatonun koridorunda, sizin hemen arkanızdaydım
Ve her şeyi duydum.
Ama gözlerinizi hiddet bürüdüğünden

Beni fark etmediniz.
Benden başka tam iki kişi daha duydu sizi.

RUPERT

Tamam. Haydi git!

HİZMETÇİ

Bu onun hayatını bağışladınız anlamına mı geliyor?

RUPERT

Şimdilik ertelensin.

HİZMETÇİ

Şükürler olsun sana Tanrım!
Siz de sağolasınız biricik beyim.
Friedrich çok iyi bir delikanlıdır, sizin için canını verir.

RUPERT

Tamam dedim ya, git artık!

(Hizmetçi kız çıkar. Rupert kendini bir koltuğa atar, Eustache yanına yaklaşır; sessizlik.)

EUSTACHE

Kıymetli can yoldaşım...

RUPERT

Eustache beni yalnız bırak!

EUSTACHE

Hayır, izin ver de yanında kalayım.
Ah, seni şu an etkisi altına alan
Güzel insani duygu, tüm lekeleri üzerinden siliyor.
Çünkü pişmanlık düşmüşlerin masumiyetidir.
Bırak ben de onun ihtişamıyla mest olayım.
Zira şimdiye dek bana hiç böyle harika görünmemiştin.

RUPERT

Rezilin tekiyim ben...

EUSTACHE

Sen öyle sanıyorsun.
Ah! Bir suçun işlenişinden sonraki an
İnsanın hayatındaki en güzel andır.
Sen bunu bilmiyorsun ama özellikle

Bu mükemmelleştiriyor seni.
Çünkü kişi asla, kötü olduğunu en samimi
Hissettiği andaki kadar insan değildir.

RUPERT

Ben kendimi böylesine iğrenç gördükten sonra
Kimse bana artık saygı gösteremez.

EUSTACHE

Kendi hükmünü kendi veren insan lanetlenmez.
Haydi kalk!
Tekrar ayağa kalkamayacak kadar derine düşmedin.

RUPERT

Peki kimdir beni böylesine çirkinleştiren?
Ah, ondan öyle nefret ediyorum ki...

EUSTACHE

Rupert! Hâlâ intikam almayı mı düşünüyorsun?

RUPERT

Hem de nasıl.
Bana hâlâ yaşıyor musun diye sor daha iyi.

EUSTACHE

Mümkün mü bu?
Hiç olmazsa şu güzel anı lekeleme...
Halen bir meleğin ağzıyla konuşuyorken
Şeytanın ruhunu ele geçirmesine izin verme.

RUPERT

Şimdi kalkıp sana Sylvester'in
Bana ne büyük kötülükler ettiğini mi anlatayım?
Yoksa bu sadece bir kadın küslüğüymüşçesine
Onu af mı edeyim?
Evladımı ve evladım gibi sevdiğim bir delikanlıyı
Öldürmesi hiçbir şey değil, değil mi?

EUSTACHE

Ne olur böyle şeyler söyleme!
Sebep olduğun cinayetten dolayı
Birazcık pişmanlık duyuyorsan

Hayatıyla oynadığın zavallının ölüsüne saygı duy!
Merhum, "Sylvester suçsuzdur!" diye yemin etmişti.
(*Rupert gözlerini Eustache'ye diker.*)
Biz Agnes'e yapılan suikasttan ne kadar sorumluysak,
O da Peter'in ölümünden o kadar sorumlu.

RUPERT

Bu nasıl bir kıyaslama!

EUSTACHE

Neden olmasın bey?
Dikkat edersen olaylar her iki tarafta da
Hatta cinayete varana dek aynı şekilde gelişti.
Sen yavrunun başucunda
Birtakım şüpheli kişilerle karşılaştın,
Warwand'dakiler de öyle.
Onları vurup yere serdin, Warwand'dakiler de öyle.
Sonra yalan yanlış itiraflar edildi,
Aynısı Warwand'da da oldu.
Sen bunlara inandın, Warwand'dakiler de...
Hayır arada bir fark var,
O da Sylvester'in kendisinin seni suçsuz ilan edişi.

RUPERT

Ah, nasıl da kurnazca olayları saptırıp
Beni, davacı konumunda olanı,
Sanık sandalyesine oturttular.
Tüm dünyanın gözü önünde bana katil damgası
Vurduğu oyununu inandırıcı kılmak için
Beni affetmeye kalkışıyor.

EUSTACHE

Ah Rupert!
Bu ne iğrenç bir kuşku ki düşünen ruhu bile kirletiyor.

RUPERT

Artık bu kuşkudan da öte bir şey, kesinlik kazandı.
Yoksa tüm deliller aleyhimdeyken
Beni neden affettiğini sanıyorsun?

Aynı şekilde karşılık vermemi bekliyor da ondan.
Kendisini temize çıkaramıyor. Zaten çıkaramaz.
Aklı sıra, o beni affederse, ben de onu affedeceğim...
Hiç olmazsa planının bari yarısı işlesin.
Cinayeti üstleneceğim, ayrıca oğlan kızı öldürseydi
Benim için sorun olmazdı.

EUSTACHE

Kızı mı? Aman Tanrım!
Umarım kızı öldürmeyi falan düşünmüyorsundur?

RUPERT

Bu fidanlar çok sık dikilmiş,
Büyüdükçe birbirlerinin dallarını kırıyorlar.

EUSTACHE

(*Ayaklarına kapanır.*)
Ne olur kıyma! Bak ayaklarına kapanıyorum,
Dokunma o kıza!..
Eğer kendi öz evladını seviyorsan,
Eğer onun sevdası kutsalsa senin için,
Eğer onun lanetini kazanmak istemiyorsan
Kıyma Agnes'e.

RUPERT

Bu ne garip bir hal böyle?
Oğlumun lanetini kazanmak da ne demek?

EUSTACHE

Artık olan oldu. Dizlerine kapanıyor, sana yalvarıyorum.
Daha rahibin kutsamasından önce
Aşkımı sana feda ettiğim o ilk gecenin anısı için,
Biricik yavrumuzun, bedenimden kopmuş bir parça olan
Ve şimdi kurban etmeye kalkıştığın
Son evladımızın başı için bu uğursuz,
Bu korkunç kavgaya bir son ver!
Yoksa bu illet kavga bırak adımızı karalamayı,
Tüm Schroffenstein sülalesini kökünden kazıyacak.
Tanrı'nın kendisi gösteriyor sana barış yolunu.

Çocukların birbirlerini sevdiklerine dair
Elimde kesin deliller var.

RUPERT

Sevmek mi?

EUSTACHE

Birbirlerinin kim olduğunu bilmeden
Tanrı onları dağda birleştirmiş.

RUPERT

Dağ mı?

EUSTACHE

Ben de bunu Jeronimus'tan öğrendim.
Ah ne asil, ne mükemmel bir insandı o!
Bağrına taş basarak nişanlısını, dostunun oğluna bırakmak
Ve bu evlilikle iki aileyi barıştırmak onun fikriydi.
Bari ölümünden sonra onun bu arzusuna saygı duy da
Ruhu dehşet saçarak düşlerinde karşına çıkmasın.
Ne olur rıza gösteriver!
İşte gözyaşları içinde elini,
Yürekten de ayaklarını öpüyorum.
Mihrabın önünde verdiğin sözlerden dolayı
Hâlâ bana borçlu olan ellerini de.
Onları bir kerecik olsun hayır işlemek için kullan!
Oğlunun gönlünde yatan yâri çok görme ona!
Sen, ben ve tüm ailemiz birazcık huzura kavuşalım...

RUPERT

Mümkün değil; söyle, doğru mu bu duyduklarım?
Ottokar ile Agnes dağda buluşuyorlarmış, öyle mi?

EUSTACHE

(*Ayağa kalkar.*)
Aman Tanrım, yüce İsa, ne yaptım ben?

RUPERT

(*Ayağa kalkar.*)
Bu çok önemli bir mesele.
(*Islık çalar, iki uşak girer.*)

EUSTACHE
Hayır, olur mu böyle şey?
Yok, çok şükür Tanrım!
Şeytan bile böylesine iblisçe davranmaz...
RUPERT
(*Uşaklara.*)
Kont hâlâ yürüyüşten dönmedi mi?
UŞAK
Hayır beyim.
RUPERT
Santing nerede?
UŞAK
Cesedin yanında.
RUPERT
Beni onun yanına götür.
(*Çıkar.*)
EUSTACHE
(*Arkasından.*)
Rupert! Rupert! Ne olur, beni dinle!
(*Çıkarlar.*)

2. Sahne

Warwand. Şatoda bir oda. Sylvester girer, bir pencere açar ve önünde durur. Derin bir heyecan içinde gibidir. Gertrude girer. Yüzü örtülüdür. Sylvester'e yaklaşır.

GERTRUDE
Haberin var mı?
AGNES
(*Kapıda durarak kısık sesle.*)
Anne! Anne!
(*Gertrude döner, Agnes yaklaşır.*)
Korkunç olayı duydun mu? Jerome'yi öldürmüşler!

(*Gertrude bundan haberi olduğunu belirten bir işaret yapar.*)

O da biliyor mu?

GERTRUDE

(*Sylvester'e döner.*)

Sylvester!

SYLVESTER

(*Hiç istifini bozmadan.*)

Gertrude sen misin?

GERTRUDE

Eğer şu anki hâletiruhiyeni bilsem, sana neler söylerdim.

SYLVESTER

Bugün hava kapalı; yağmur, rüzgâr ne ararsan var;
Dışarısı çok hareketli.
Görünmez bir ruh muazzam bir şekilde her şeyi,
Toz, duman, dalga, bulut demeden
Tek bir yöne sürüklüyor...

GERTRUDE

Sylvester, beni dinler misin?

SYLVESTER

Şu karşıdaki yelkenli aklımı kurcalıyor...
Sen de görüyor musun?
Yalpalayıp duruyor.
Durumu hiç de parlak görünmüyor.
Kıyıya bir türlü yanaşamıyor.

GERTRUDE

Dinle beni Sylvester, Jerome'yle ilgili bir haberim var.

SYLVESTER

Ah, göçtü gitti...

(*Döner.*)

Her şeyi biliyorum.

GERTRUDE

Biliyor musun?
Peki olanlara ne diyorsun?

SYLVESTER

Söyleyecek bir şeyim yok.
Theistin hâlâ dönmedi mi?

GERTRUDE

O halde savaş başlatmaya kararlısın, öyle mi?

SYLVESTER

Artık düşmanımı tanıyorum.

GERTRUDE

Durum bu aşamaya geldikten sonra tabii ki mecbursun.
Suçsuz kuzenini öldürten biri,
Senin canına değer verecek değil ya.
Onun kurduğu plan, güç kendi eline geçsin de
Adamakıllı serpilsin diye
Aile ağacının tüm dallarını tek tek kökünden budamak.

SYLVESTER

O soylu insan, ulak bile değildi.
Sadece barış adına çalışan bir dosttu.
Böyle bir insan harcanır mı?..
Onu, yalnızca benden intikam almak için,
O insafsız halkın eline bırakmak...

GERTRUDE

Nihayet sen de onun gerçek yüzünü gördün, değil mi?

SYLVESTER

Jeronimus'u nasıl da böyle yanlış tanımışım.
Daha bugün onu suç ortaklığıyla suçlamıştım.
O ise aynı gün benim için hayatını feda etti.
Çünkü bunun böyle olacağı herhalde içine doğmuştu ki
Beni burada tutup özellikle kendisi Rossitz'e gitti.
Halbuki onun can güvenliği de benimki kadar azdı.

GERTRUDE

Başka ne yapabilirdi ki? Sen körü körüne Rupert'i suçsuz
Çıkarıp hatta ondan şüphe etmeye cüret edenlere
Hemen hiddetlendikten sonra,
Jeronimus'un oraya gitmekten başka çaresi mi kalmıştı?

SYLVESTER

Neyse, artık için rahat olsun.
Bundan sonra intikam duygusundan başka
Bir duygu tatmak istemiyorum.
Şimdiye kadar nasıl onun başının üstünde bir bulut
Misali sabırla dolanmasını bildiysem,
Bundan sonra tepesine yıldırım gibi düşmesini de bilirim.

THEISTINER

(*Girer.*)
Beyim, yoldan şimdi döndüm
Ve sana yanımda beş de vasal getirdim.

SYLVESTER

(*Hızla döner.*)
Neredeler?

THEISTINER

Aşağıdaki salonda. Aralarından üçü;
Manso, Vitina, Paratzin, Warwand'a otuz adam getirdi.

SYLVESTER

Otuz adam mı?
Daha dile getirmediğim bir istek yerine geldi.
Haydi bakalım kadınlar, yalnız bırakın beni.
(*Kadınlar çıkar.*)
Madem o kadar sadıklar,
O zaman hemen işe koyulsunlar, değil mi?

THEISTINER

Gerilmiş bir oktan farkları yok beyim,
Jerome'nin öldürülmesi onları feci halde öfkelendirdi.

SYLVESTER

O halde bize bu durumdan yararlanmak düşer.
Onun gözü benim kellemde, peki öyle olsun...
Bu durumda bana ondan daha tez davranmak düşer.
Otuz adam geldi demiştin;
İyi, böyle bir yirmi adam da ben toplarım.
Bizde bu inanç olduktan sonra

Bu sayı bir orduya bedel...
Theistin, ne dersin?
Hemen bu akşam Rossitz'e doğru yola çıkacağım.

THEISTINER

Beyim sen bana bu birlikten şöyle on beş adam ver,
Gidip o kalenin kapılarını kendi ellerimle
Havaya uçurup sana yol açayım.
Ben onların inini porsuk deliği gibi karış karış bilirim.
Şimdilik bizden kötülük falan bekledikleri yoktur.
Hâlâ barış dönemlerindeki gibi
Yedi sivilin nöbet tuttuğuna yemin edebilirim.

SYLVESTER

O zaman dediğin gibi olsun.
Öncüleri sen al, karanlık çöker çökmez yola çıkarız.
Sen giriş yolunu ele geçirirsin.
Ben de hemen ardından yetişirim.
Jerome'nin naaşının başında tekrar buluşuruz.
Ona öyle bir cenaze töreni yapacağım ki
Tüm Rossitz meşalelerle aydınlanacak.
Haydi şimdi vasalların yanına gidelim.
(*Çıkarlar.*)

3. Sahne

Bir çiftçinin mutfağı. Barnabe ocak başında oturmuş, ateşin üzerindeki kazanı karıştırır.

BARNABE

Önce babaya:
Kabirde huzur;[3] densizin biri
Kemiklerini oraya buraya savurmasın kırlarda.
Acısız diriliş; melekler çağırdığında
Sevinçle kaldırsın başını mezardan.

3 Ortaçağ'da mezarlar talan edilirdi. (ç.n.)

Sonsuz mutluluk; cennet kapıları
Onun için ardına kadar açılsın
Ve ışığın parlak nehri ona doğru sel gibi aksın.

URSULA

(*Sahnenin arkasından.*)
Barnabe! Barnabe!
Kazanı karıştırıyor musun?

BARNABE

Tabii, hem de iki elle.
Becerebilsem ayaklarımı da kullanacağım.

URSULA

Ama üç dileği söylemiyorsun.

BARNABE

Evet, itiraf ediyorum!
Eğer Tanrı da senin gibi sağırsa ne yapsak boşuna...
Sonra anaya:
Bol bereket; ineğin karnındaki danayı
Köyün cadısının kem gözlerinden korusun.
Beden sağlığı; kanseri, kan tükürdüğü mendiller gibi
Çöplüklerde çabucak kaybolsun gitsin.
Ölümdeki hayat: Tanrı'nın huzuruna çıktığında
Şeytan onunla alay etmesin.
Şimdi de kendim için:
Kucak kucak sevinç;
Cesur ve yakışıklı bir yiğit
Beni kuvvetli kollarıyla zifaf döşeğine çeksin.
Merhametli acı; o...

URSULA

Barnabe! Hayırsız kız!
Bak çiçek tozuyla şifa otunu unutmuşsun.

BARNABE

Nasıl olur, hayır, hepsini çoktan attım.
Lapa öyle katılaştı ki kepçe içinde dikine duruyor.

URSULA

Ya turna balığının karnından çıkardığımız yumurtalar?

BARNABE

Birinin daha karnını yarayım mı?

URSULA

Yok, dur hele.
Ben önce leylak çiçeğini hazır edeyim.
Aman dikkat et de mutfağa kimse girmesin, anladın mı?
Kazanı da karıştırmayı unutayım deme, duydun mu?
Dilekleri de söyle, işittin mi?

BARNABE

Tamam, tamam, duyduk... Nerde kalmıştım?
Kucak kucak sevinç...
Yok, bunu söylemiştim.
Merhametli acı; o tatlı meyve bedenimden koparken
Bana çile çektirmesin.
Kendim için başka bir şey istemem.
Eğer bir dileğe daha izin varsa merhametli Tanrım,
Sen anneme şifalar ver!
(*Yorulmuş gibi durur.*)
Evet, yüce Tanrım!..
Mutluluk öylesine tatlı olmasaydı,
Kim katlanırdı bunca acıya?
Baştan: Önce babaya; kabirde huzur;
Densizin biri kemiklerini...
Aaa!
(*Son sözlerini söylerken içeri girmiş olan Ottokar'ı görür.*)

OTTOKAR

Kazanla neler konuşuyorsun kız?
Eğer bir cadıysan,
Gördüklerimin içinde en sevimlisisin.
Bahse girerim ki senin hakkında
İyi niyetli düşünenlere kötülük etmek aklından geçmez.

BARNABE
Lütfen muhterem beyim dışarı çıkın.
Şu anda bu mutfakta, annem de dahil,
Benden başka hiç kimse bulunmamalı.
OTTOKAR
Neden yalnızca sana izin var?
BARNABE
Ben ne bileyim? Daha bakireyim de ondan.
OTTOKAR
İşte buna inanırım.
Peki ismin ne senin sevimli bakire?
BARNABE
Barnabe!
OTTOKAR
Öyle mi? Ama sesin isminden daha hoş.
URSULA
Barnabe! Barnabe! Mutfakta konuşan kim?
(*Ottokar yalvarır gibi bir jest yapar.*)
BARNABE
Ne dedin anne, anlayamadım?
URSULA
Sen misin? Üç dileği söylüyor musun?
BARNABE
Söylüyorum dedim ya! Rahat ol sen!
(*Kazanı yeniden karıştırmaya başlar.*)
Git artık muhterem beyim!
Çünkü annem, masum olmayan biri bakarsa
Lapa hiçbir işe yaramaz diyor.
OTTOKAR
Ama masum biri bakarsa lapa daha da iyi olur.
BARNABE
Annem öyle bir şey demedi.
OTTOKAR
Bu apaçık ortada da ondan.

BARNABE
Tabii, bana da öyle geliyor.
Yine de anneme bir sorayım.
OTTOKAR
Ne diye? Bunda anlaşılmayacak ne var?
BARNABE
Yeter, artık beni rahat bırakın.
Bu bizim mutluluk lapamız.
Karıştırırken üç dileği söylemem gerek.
OTTOKAR
Ne pişiriyorsun öyle?
BARNABE
Ben mi? Bir çocuk parmağı.
Hah! Hah! Hah!
İşte şimdi cadı olduğumu düşünüyorsunuz, değil mi?
OTTOKAR
Ço... çocuk parmağı mı?
URSULA
Barnabe! Hayırsız kız, ne kıkırdıyorsun?
BARNABE
Amaan, neye kıkırdayacağım,
Biraz neşelendim o kadar.
Dilekleri söylüyorum ya.
URSULA
Kanserim için olanı da mı?
BARNABE
Evet, evet! Dana için olanı da.
OTTOKAR
Söylesene duyduğum doğru mu?
BARNABE
Yok, bak, daha fazla gevezelik edemem.
Bırak da işimi yapayım.
Dilekleri söylemem gerek.
Yoksa annem canıma okur.
Üstüne üstlük bir de lapanın dibi tutar.

OTTOKAR

Dinle beni, bak sana ne diyeceğim.
Al şu keseyi annene götür.
Ocaktan düştü dersin. Haydi çabuk git gel!

BARNABE

Ne kesesi bu?
Aaa, içinde para var bunun.

OTTOKAR

Hiç çekinmeden annenin eline tutuşturuver.
Ama kimden aldığını sakın ha söyleme.
Haydi git.

BARNABE

Aman Tanrım, yoksa sen bir melek misin?

OTTOKAR

Haydi, haydi. Çabuk geri gel!

(Kızı nazikçe yandaki odaya doğru iter; sonra heyecanla bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başlar.)

Bir çocuk parmağı ha!
Ya Peter'in küçük parmağıysa?
Ey ümit rüzgârı, beni bir salıncak gibi salla.
Ben gözlerim kapalı sanki enginlerde uçarken
Çıplak göğsümü tatlı tatlı okşa,
Yüreğim haz ve mutluluktan neye uğradığını şaşırsın...
Daha şimdiden kuvvetle vuruyor
Göğsüme hayalin ey mutluluk!
Bilmem senin bu ölçüsüz varlığına nasıl dayanabileceğim!
Hah, işte geliyor! Şimdi her şeyi öğreneceğim.

(Barnabe geri gelir, Ottokar kıza doğru gider ve onu sahnenin önüne getirir.)

Haydi söyle bakalım! Bu parmağı nasıl buldunuz?

BARNABE

Geçenlerde annemle beraber bulduk.

OTTOKAR

Gerçekten buldunuz mu? Nasıl buldunuz?

BARNABE

Gerçi annem birine bundan bahsetmemi yasaklamıştı
Ama ben sana söyleyeceğim.

OTTOKAR

Haydi söyle.

BARNABE

Geçenlerde dağda, ormanın içinden akan derenin
Kenarında şifalı ot toplarken
Suların boğulmuş bir çocuğu kıyıya sürüklediğini gördük.
Onu hemen sudan çekip çıkardık.
Zavallı yavrucağı kurtarmayı ne kadar denediysek de
Ne yazık ki başaramadık.
Bunun üzerine annem çocuğun küçük parmağını kesti.
O bu işlerden iyi anlar.
Çünkü böyle bir parmağın
Ölümden sonra da çok iyiliği dokunurmuş.
Hatta yetişkin bir insanın elinin tüm hayatı boyunca
Yaptığı iyiliklerden daha çok...
Neden daldın öyle? Ne düşünüyorsun?

OTTOKAR

Tanrı'yı düşünüyorum.
Sen anlatmaya devam et.
Annenle senden başka kimse yok muydu orada?

BARNABE

Hiç kimse.

OTTOKAR

Nasıl yani?

BARNABE

Biz parmağı kestikten sonra
Warwand tarafından iki adam daha geldi.
Onlar da sağ elin parmağını kesmek niyetindeydiler.
Ama o bir işe yaramaz.
Sonra biz hemen oradan ayrıldık.
Başka da bir şey bilmiyorum.

OTTOKAR

Bu da yeterli.
Sen bana içinden bir türlü çıkamadığımız bir meseleyi,
Kutsal bir vahiy gibi açıkladın.
Bunu şimdilik anlayamazsın ama yakında öğreneceksin.
Ha unutmadan, bir şey daha var:
Warwand'da aramın seninle olduğu kadar
İyi olduğu bir kız yaşıyor.
Onunla hemen bugün konuşmam gerek.
Buluşacağımız mağaranın yerini o biliyor.
Hani Warwand'da bir şato var ya, işte o şatonun kızı.
İsmi Agnes. Onu bulamaman imkânsız.

BARNABE

Onu sana getirmemi mi istiyorsun?
Neyse, öyle olsun.
Herhalde bu iş onun da hoşuna gidecek.

OTTOKAR

Tabii senin de.
Çünkü ikimiz de seni ayrı ayrı ödüllendireceğiz.
Sakın kimseye seni bir delikanlının yolladığını söyleme.
Sadece ona söyle. Anladın mı?
Neyse anlarsın sen... Umarım sana inanır.
Sen en iyisi şu mendili al.
Bu öpücüğü de benim tarafımdan verirsin!
(*Çıkar.*)
(*Barnabe arkasından bakar, içini çeker ve çıkar.*)

4. Sahne

Dağda bir yer. Rupert ve Santing girer.

SANTING

Avcı bana, onun buralarda sık sık gezindiğini söylemişti.
Ben de onunla iki kez bu yolda karşılaştım,

Hem de oldukça heyecanlı bir haldeyken.
Eğer o buralardaysa Agnes de yakınlardadır.
O zaman ikisini birlikte yakalarız.

RUPERT

(*Bir taşın üzerine oturur.*)
Öf, sıcaktan piştim, ağzım dilim kurudu.

SANTING

Halbuki kırlara doğru serin serin rüzgâr esiyor.

RUPERT

Sanıyorum ki bu ateş içimde harlanıyor.

SANTING

Kendini iyi hissetmiyor musun?

RUPERT

Hayır. Susuzluktan yanıyorum.

SANTING

Gel şu kaynağın başına.

RUPERT

O mu dindirecek susuzluğumu?

SANTING

Hiç değilse su ayna gibi berrak;
İçinde kendini bile görebilirsin. Haydi gel.

(*Rupert ayağa kalkar, pınara yaklaşır ve üzerine doğru eğilir. Birden, iğrenç bir şey görmüş gibi başını çevirir.*)

SANTING

Neyin var?

RUPERT

Suyun içinden bir şeytan baktı bana.

SANTING

(*Gülerek.*)
O senin kendi yüzündü!

RUPERT

İnsandan çok akrebe benziyordu!

(*Tekrar oturur.*)

BARNABE

(*Girer.*)

Saygıdeğer şövalye bu yol Warwand'a gider, değil mi?

SANTING

Senin orada ne işin var güzel kız?

BARNABE

Küçük hanım Agnes'e haberlerim var.

SANTING

Öyle mi?

Eğer o da senin gibi güzelse

Ben de seninle geleyim.

Ona ne söyleyeceksin bakayım?

BARNABE

Ne mi? Hiç. Sadece alıp dağa götüreceğim.

SANTING

Hemen bugün mü?

BARNABE

Onu tanıyor musun?

SANTING

Seni tanıdığımdan daha az.

Ama buna hiç üzülmüş değilim.

Demek bugün ha?

BARNABE

Evet, hemen şimdi. Doğru yolda mıyım?

SANTING

Seni kim yolladı?

BARNABE

Kim mi? Annem.

SANTING

Öyle mi? Neyse git bakalım.

Bu yoldan hiç şaşma, dosdoğru oraya varırsın.

BARNABE

Tanrı sizi korusun.

(*Çıkar.*)

SANTING
Duydun mu Rupert?
Hemen bugün gelecekmiş dağa.
Bahse girerim ki bu kızı oraya Ottokar yolluyor.
RUPERT
(*Ayağa kalkar.*)
Onu benim tuzağıma ister Tanrı
İster şeytan düşürsün, umurumda değil!
O alçaklar bana katil damgasını zaten baştan vurdu.
Öyle olsun, ben de bundan sonra
Onları yalancı çıkarmayacağım.
Peki nerede buluşacaklarını biliyor musun?
SANTING
Hayır. İzlerini takip etmemiz gerekecek.
RUPERT
Haydi öyleyse, yürü.
(*Çıkarlar.*)

5. Sahne

Rossitz. Kulede bir zindan. Kapı açılır, Fintenring içeri girer.

OTTOKAR
(*Henüz dışarıdadır.*)
Babam mı bunu emretti?
FINTENRING
Hem de ta kendisi. Daha kapıdan adımını atar atmaz
Seni alıp götüreceğimiz yere gelmeni söyledi.
Gel dostum, gel, içeri buyur!
OTTOKAR
Bak dinle Fintenring, senin o satire[4] benzeyen suratın
Pek hayra alamet değil ama bir kız gibi korkmadığını

4 Yunan mitolojisinde belden üstü insan, belden aşağısı teke/keçi biçiminde olan yaratık, kaba insan anlamına da gelmektedir. (ç.n.)

Anla diye, çekinmeden içeri giriyorum.
(*Girer, arkasından zindancı gelir.*)

FINTENRING

İşte görüyorsun ya,
Burası görüp görebileceğin en masum yer.
Yoksa bu buz gibi Malta taşlarının üzerinde
Bir satir bile üşür.

OTTOKAR

Sanki ip ve zincirlerle değil de güllerle beni bağlayacak.
Buranın mağara değil zindan olduğunu
Görmüyorum sanki.

FINTENRING

Dinle bak, burası insana harika düşünceler verir.
Seninle bahse girerim ki yarın bu körpe vücutta
Beş yaş daha olgunlaşmış olacaksın.

OTTOKAR

Senin yerinde olsaydım kabul ederdim belki.
Çünkü senin kırlaşmış başın
En az otuz senedir yalan söylüyor.
Neyse, bırakalım bunları, babamla görüşmem gerek.

FINTENRING

(*Yolunu keser.*)
Hayır, cidden olmaz,
Burada kal ve olabildiğince keyfine bak.

OTTOKAR

Hayatım üzerine yemin ederim ki haklısın.
Çünkü bugüne dek keyfime böyle baktığımı
Hiç hatırlamıyorum ve hatta
Senin o dişsiz ağzını bile öpmek istiyorum moruk!
Sen de savaşa gitmekten elbette hoşlanmazsın, değil mi?
Bak, dinle beni, tez git karına da
Barışı getireceğimin müjdesini ver.

FINTENRING

Ciddi misin?

OTTOKAR

Tanrı canımı alsın ki doğru!

FINTENRING

Neyse bunları yarın daha ayrıntılı anlatırsın.
Şimdilik eyvallah.
(*Gardiyana.*)
Ben çıkar çıkmaz arkamdan hemen kapıyı kilitle.
(*Arkasından çıkmak istiyen Ottokar'a.*)
Yok, olmaz dedim ya.
Yemin ederim ki babanın emriyle mahkûmsun.

OTTOKAR

Ne dedin?

FINTENRING

Bundan başka bir şey söylememe izin yok.

OTTOKAR

Ee, şimdi ne olacak?

FINTENRING

Başka bir şey söyleyemem.

OTTOKAR

Yüce Tanrım, sen bilirsin.
Onunla hemen şimdi görüşmem gerek...
Böylesine önemli, gecikmeye gelmez bir haberi
Ona kendi ağzımla söylemeliyim.

FINTENRING

Sana teselli olsun diye söylüyorum:
Baban Santing'le beraber çıkıp gitmiş,
Nereye olduğunu kimse bilmiyor.

OTTOKAR

O halde hemen çıkıp onu aramam gerek. Bırak beni.

FINTENRING

(*Önünü keser.*)
Sen galiba şaka yapıyorsun!

OTTOKAR

Hayır, bırak beni, şövalyelik onurum üzerine

Yemin ederim ki şaka yapmıyorum.
Aksine, durum benim için öyle ciddi ki
Her an bir fırtına kopabilir.
Vereceğim haber çok önemli, geciktirmeye gelmez.
Eğer beni iyilikle salmazsan, yemin ederim kaçarım.

FINTENRING

Sen mi kaçacaksın?
Benimle kadınlarla konuşur gibi konuşma!
Sen bana namusum ve şerefim üzerine emanet edildin.
Buradan kurtulman için beni çiğneyip geçmen gerek...
Hayır, bak dinle, aklıma daha iyi bir fikir geldi.
Bir saatçik daha sabret.
Baban döner dönmez onu kendi ellerimle sana getireceğim.

OTTOKAR

Tanrı aşkına, hiç olmazsa bana ne kötülük ettiğimi söyle.

FINTENRING

Benim hiçbir şeyden haberim yok...
Dur, aklıma bir şey daha geldi.
Babanın eve erken dönmesi için
Peşine bir haberci yollayayım.

OTTOKAR

Peki, ne yapalım, öyle olsun.

FINTENRING

Şimdilik eyvallah.
(*Gardiyana.*)
Sen de görevini yap.
(*Fintenring ve gardiyan çıkar. Kapı dışarıdan kilitlenir.*)

OTTOKAR

(*Arkalarından bakar.*)
Keşke kalmaya razı olmasaydım.
Babamın ne zaman döneceğini Tanrı bilir.
Onu aramak için elbette peşine adam yollayacaklar ama
Onlar benim gibi her şeyi başaran

Bir ruh tarafından kamçılanmıyorlar ki.
Lanet olsun, olmaz böyle.
Buradan çıkmam şart.
Agnes'i de dağa çağırmıştım...
Fintenring! Fintenring!
(*Kapıya vurarak.*)
Sağır herif, ah gök gürlese de o sağır kulaklarını açsa!
Fintenring!
Herife bak yahu, sanki insan değil,
Efendisinden başkasının açamayacağı bir kilit!
İşi gücü ona körü körüne hizmet etmek.
Ama bu hizmet beyinin on misli zararına olurmuş,
Umurunda mı, o sorgusuz sualsiz itaat eder...
Ah bir görünse, ben onu yola getirmesini bilirim.
Onu kazanmak için anlatmaktan başka çare yok.
Ama onu yola getirmek
Şu sağır duvarları yola getirmekten daha kolaydır!
Kahretsin!
Bir çoban gibi kayalara dert yanmak varmış kaderde!..
Bari ben de faziletli kadınlar gibi sabretmeye çalışayım.
Onurlu bir halde eli kolu bağlı
Beklemek zorunda olmak amma marifet.
Daha şimdiden anlıyorum ki
Bu durum beni bir şeyler yapmaktan daha fazla terletecek.
(*Oturmak ister.*)
Aman! İşte! Galiba biri geliyor!
(*Başgardiyan, Eustache'ye kapıyı açar.*)

EUSTACHE

(*Başgardiyana.*)
Bu iyiliğinin karşılığını göreceksin.

OTTOKAR

Ah, anneciğim!

EUSTACHE

Evladım dinle beni, sana verecek korkunç haberlerim var.

OTTOKAR
Beni ürkütüyorsun. Hem bu ne hal böyle?
EUSTACHE
Birini belki duymuşsundur:
Jerome'yi öldürdüler.
OTTOKAR
Jeronimus'u mu? Aman Tanrım! Kim yaptı bunu?
EUSTACHE
Bu daha bir şey değil...
Rupert'in de aşkınızdan haberi var.
OTTOKAR
Haberi mi var? Bunu ona kim söylemiş olabilir?
EUSTACHE
Ah, hiç sorma... Ben, annen.
Jerome bana güvenip anlatmıştı.
Ben de galeyana gelip heyecandan anlattım.
Kendisini hiç böyle gaddar görmemiştim...
OTTOKAR
Kimden bahsediyorsun?
EUSTACHE
Ah Tanrım, kimden olacak, babandan.
OTTOKAR
Seni hâlâ tam olarak anlamış değilim
Ama benim de sana söyleyeceklerim var:
Her şey halloldu. Cinayetin sırrı çözüldü.
Peter'in ölüsünün başında bulunan adamlar da
Cesedi tesadüfen bulmuş ve parmağını da
Sadece batıl bir inançtan dolayı kesmişler.
Yani anlayacağın, Sylvester güneş gibi saf ve temiz!
EUSTACHE
Ah yüce İsa!
Şimdi de onun kızını öldürmeye gitti.
OTTOKAR
Kim?

EUSTACHE

Rupert. Eğer kız şu an dağdaysa yandı demektir.
Santing'le beraber onu arıyorlar.

OTTOKAR

(*Kapıya koşar.*)
Fintenring! Fintenring! Fintenring!

EUSTACHE

Ottokar beni dinle, onun sana bir faydası dokunmaz.
İşin ucunda kellesi var.

OTTOKAR

Ya o ya ben. Fintenring.
(*Etrafına bakınır.*)
Peki, o halde, Meryem Ana benim yardımcım olsun!
(*Yerdeki bir pelerini alarak omuzlarına atar.*)
Bu pelerin de yere düşünce beni korusun.
(*Parmaklıksız bir pencereye tırmanır.*)

EUSTACHE

Aman Tanrım!
Bu kuleden atlamayı düşünmüyorsundur umarım?
Seni deli oğlan!
Kulenin yüksekliği tam elli kadem.[5]
Kaldırım da baştan başa taş döşeli...
Ottokar! Ottokar!

OTTOKAR

(*Yukarıdan.*)
Anne, anneciğim, atladığımda sesini çıkarma ne olur,
Yoksa beni yakalarlar.

EUSTACHE

(*Diz çöker.*)
Ottokar! Yalvarırım, dizlerine kapanıyorum evladım,
Hayatını böylesine hiçe sayma!
Kuleden atlamaktan vazgeç!

---

5 1 kadem = ayak = 30, 48 cm. (ç.n.)

OTTOKAR

Hayat, asıl onu aşağıladıkça kıymet kazanır!
Mecburum! Tanrıya emanet ol!

(*Atlar.*)

EUSTACHE

(*Ayağa kalkar.*)

Yetişin! İmdat! İmdat!

V. Perde

Bir mağaranın içi. Hava karanlık; başında şapka, sırtında üst üste iki elbiseyle Agnes. En üstteki elbisenin önü kurdeleyle bağlanmıştır. Barnabe ve Agnes korku içinde sahnenin ön tarafında bir kenarda dururlar.

AGNES

Keşke bunu bana daha önce söylemiş olsaydın!
İçimde öyle bir korku var ki...
Ah, ne diye sana uyup da peşine takıldım...
Haydi kardeşim, bir kere daha kapının önüne çık da bak,
Mağaraya yaklaşan var mı, yok mu.

BARNABE

(*Arkaya doğru gider.*)
O iki şövalyeden eser yok.

AGNES

(*İç çekerek.*)
Oh, çok şükür yüce Tanrım!
Bu habere çok sevindim.

BARNABE

Ama o yakışıklı delikanlı da ortalarda yok.

AGNES

Gerçekten bir şey görmüyor musun?
Ama onu tanıyorsun, değil mi?

BARNABE
Kendimi tanıdığım kadar.
AGNES
İyi, o halde gözünü yoldan ayırma.
BARNABE
Aşağıdaki vadiye iyice karanlık çöktü.
Bütün evler ışıklarını yaktılar,
Ocakların ışıltısı ta buralardan görünüyor.
AGNES
Ne çabuk! Olacak iş değil, acaba nerede kaldı?
BARNABE
Gelseydi kesin duyardım. Tepeler öyle sessiz ki...
AGNES
Ah, boş yere bekliyoruz.
En iyisi eve geri dönmek. Haydi sen de benimle gel.
BARNABE
Şişşt! Dinle! Bir hışırtı duyuyorum. Bak, yine...
Ah, rüzgârın sesiymiş, şelale tarafından geliyor.
AGNES
Şelaleden geldiğine emin misin?
BARNABE
Ama şimdi sislerin arasında karaltılar hareket ediyor...
AGNES
Bir mi? İki mi?
BARNABE
Tam seçemiyorum. Ama insana benziyorlar. Ah!
(*Kızların ikisi de korkuyla geri sıçrar. Ottokar girer ve kendini Agnes'in kollarına atar.*)
OTTOKAR
Ah, Tanrım şükürler olsun sana!
Şükürler olsun ki meleklerini eksik etmemiş başından.
Demek hâlâ yaşıyorsun!
AGNES
Yaşıyor muyum?

OTTOKAR
Titreyip durma öyle,
Ben senin Ottokar'ın değil miyim?
AGNES
Bugün bana her şey o kadar garip ve şüpheli geliyor ki...
Önce tanımadığım bir haberci,
Sonra geç kalışın, şimdi de bu soru.
Üstelik bir de bütün gün mağaranın çevresinde
Dönüp duran o iki şövalye.
OTTOKAR
İki şövalye mi?
AGNES
Hem de beni sormuşlar.
OTTOKAR
Seni mi sormuşlar? Peki kime?
AGNES
İşte beni dağa çağırdığını ağzından kaçıran bu kıza!
OTTOKAR
(*Barnabe'ye.*)
Ah, talihsiz!
AGNES
Bu şövalyeler de kim acaba?
OTTOKAR
(*Barnabe'ye.*)
Agnes'in mağarada olduğundan haberleri var mı?
BARNABE
Bunu söylemedim.
AGNES
Korkmuşa benziyorsun Ottokar,
Seni böyle gördükçe ben daha da çok korkuyorum.
Yoksa o şövalyeleri tanıyor musun?
(*Ottokar düşüncelere dalmıştır, cevap vermez.*)
Sakın Rossitzli olmasınlar?
Yoksa beni mi arıyorlar? Katil falan olmasınlar?

OTTOKAR

(*Birdenbire yapmacık bir sevinçle.*)

Biliyorsun ya, artık her şey açığa çıktı.

Tüm sırlar ortaya döküldü. Babanın hiç suçu yokmuş.

AGNES

Sahi mi söylüyorsun?

OTTOKAR

Bu kızın mutfağında buldum Peter'in parmağını.

Peter suda boğulmuş, öldürülmemiş.

Gerisini sonra anlatırım.

Şimdi bırak da bu güzel ânı doyasıya içimize çekelim.

Bırak keder ve can sıkıntısı gevezeliklerine devam etsin,

Mutluluk dilsizdir.

(*Agnes'i bağrına basar.*)

İster misin bu geceyi bir aşk şölenine çevirelim?

Haydi gel.

(*Kızı bir yere oturtur.*)

Yakında tüm yanlışlıklar ortadan kalksın

Ve babalarımız da bir barışmaya görsün,

Seni resmen eşim olarak selamlayabileceğim.

İşte bu öpücükle nişanlanıyoruz.

(*Ayağa kalkar, Barnabe'ye gizlice.*)

Sen git, girişte bekle, anladın mı?

Eğer yaklaşan birini görürsen, hemen bana seslen.

Ha, bir şey daha:

Biz Agnes'le giysilerimizi değiştireceğiz.

On beş dakika sonra

Sen onu erkek kıyafetleri içinde eve götüreceksin.

Eğer aniden gelen olursa, hemen götürürsün.

Haydi, şimdi git!

(*Barnabe arka tarafa gider. Ottokar Agnes'in yanına döner.*)

AGNES

Kız nereye gidiyor?

OTTOKAR

(*Oturur.*)

Ah, Agnes! Agnes'im!
Ne güzel bir gelecek bize kapılarını açıyor, bir bilsen!
Karım olacaksın, benim karım!
Bu saadetin büyüklüğünün farkında mısın?

AGNES

(*Gülerek.*)

Onu sen öğretirsin artık.

OTTOKAR

Elbette öğreteceğim mesut kız!
O gün, daha doğrusu o gece artık uzak değil.
Bilirsin âşıklar için ışık yalnızca geceleri doğar...
Ne o, kızarıyor musun yoksa?

AGNES

Demek karanlıkta da görebiliyorsun?

OTTOKAR

Karanlık yalnız gözlere perde olur benim tatlı budalam.
Ben ise senin kızardığını yanaklarımla görmekteyim.
Ah, Agnes!
Senin şu an günah dediğin duygularını
Kutsallaştıracak o kelimecik bir söylenmiş olsa...
Ben, bizi gözleriyle yabanarısı gibi izleyen
Konuk kalabalığı arasından yanına yaklaşacağım.
Sen benimle, tabii o da utana sıkıla,
İki çift laf edip sonra hemen yanındakine dönüp
Gevezelik etmeye başlayacaksın.
Ama ben işin aslını bildiğimden
Senin bu çekingen tavırlarına içerlemem.
Çünkü düğünden ayrılan her konuk
Kapıyı çekip gittikçe sen, nerede olursan ol,
Bana kimseye sezdirmeden bir teselli bakışı göndereceksin.
Nihayet sonuncu konuk da çekip gittiği zaman,
Annelerimiz ve babalarımızla baş başa kalacağız.

Bize; "Haydi çocuklar, geceniz hayırlı olsun," diyecek
Ve gülümseyerek önce seni sonra beni öpecekler.
Biz gitmeye davrandığımızda bir sürü uşak,
Ellerinde şamdanlarla arkamızdan gelmek isteyecek
Ama ben, "Yo delikanlılar, tek mum yeterli," diyeceğim
Ve şamdanı alıp senin elini, işte şu elini tutacağım.
(*Kızı öper.*)
Sonra yavaş yavaş çıkacağız merdivenleri, sessizce,
Dünyadan hiç haberimiz yokmuş gibi.
Senin eteğinin hışırtısından başka
Hiçbir şey duyulmayacak o koca salonlarda.
Sonra... Agnes, uyuyor musun?

AGNES

Uyumak mı?

OTTOKAR

Birdenbire sus pus oldun da...
Neyse, devam edelim.
Sonra ben kapıyı, sanki yasakmış gibi yavaşça açıp
Yine yavaşça kapatacağım.
Ne olsa insan çocukluğunda yasaklanmış şeylerden ürker.
Sonra oturacağız.
Ben seni yavaşça şefkatle kendime doğru çekerek
Kollarımla sıkı sıkı saracağım
Ve öpücüğüm de sana duyduğum aşka tercüman olacak.
(*Hızla arka tarafa gider ve Barnabe'ye gizlice.*)
Daha kimseyi görmedin mi?

BARNABE

Demin dağın etrafında iki kişi dolaşıyormuş gibi geldi.

AGNES

O kızla ne kaynatıp duruyorsunuz sürekli?

OTTOKAR

(*Tekrar yerine oturur.*)
Nerede kalmıştık? Ha, öpücükte...
Sonra aşk daha da coşacak ve sen,

Her şeyinle benim olduğun için.. Yoksa benim değil misin?
Ardından başından şapkanı çıkarıp
(*Dediğini yapar.*)
Lüle saçlarının şeklini bozacağım.
(*Dediğini yapar.*)
Ondan sonra da şalını hiç çekinmeden sıyırıp atacağım.
(*Dediğini yapar.*)
Ve sen yavaşça, "Lütfen ışığı söndür," diye fısıldayacaksın.
İşte o an, gece kutsal aşkımızın üzerine bir örtü çekerek
Her şeyi birdenbire gizleyecek.
Tıpkı şu an olduğu gibi.

BARNABE

(*Arka taraftan.*)
Hey şövalye! Şövalye!
(*Agnes irkilerek etrafına bakınır.*)

OTTOKAR

(*Barnabe'nin sözünü keserek.*)
İşte o zaman ilkbaharda kabaran
Azgın bir sel gibi coşacak...
Kurdeleleri ardı ardına, birer birer çabucak çözeceğim.
(*Dediğini yapar.*)
Ardından bu üstündeki giysiyi yavaşça sıyıracağım.
(*Dediğini yapar.*)

AGNES

Aman Ottokar, ne yapıyorsun?
(*Boynuna sarılır.*)

OTTOKAR

(*Üstündeki giysiyi çıkarmakla meşgul.*)
Doğaya yardımcı oluyor, bunu eski haline döndürüyorum.
Zaten akıl erdiremediğimizi
Bir sır gibi gizlemenin ne anlamı var?
Sevgili Agnes güzel olan her şeyin
Kendi örtüsünden başka bir örtüye ihtiyacı yoktur.
Çünkü doğanın verdiği güzellik en saf olandır.

BARNABE
Şövalye! Şövalye! Çabuk ol!
OTTOKAR
(*Hızla kalkar, Barnabe'ye.*)
Ne var?
BARNABE
Demin onlardan biri yavaşça iki kez önümüzden geçti.
OTTOKAR
Seni gördü mü?
BARNABE
Görmüş olmasından korkuyorum.
(*Ottokar geri döner.*)
AGNES
(*Ayağa kalkmıştır.*)
Kız neden böyle korka korka seslendi?
OTTOKAR
Bir şey yok.
AGNES
Hayır, bir şey var.
OTTOKAR
Canım yolunu kaybetmiş iki köylüymüş.
Üşüyorsun sen, al şu pelerini sırtına!
(*Kendi pelerinini Agnes'e giydirir.*)
AGNES
Sende bir tuhaflık var.
OTTOKAR
Nereden çıkardın şimdi bunu?
Haydi gel otur artık.
AGNES
(*Oturur.*)
Gitsem daha iyi olacak.
OTTOKAR
(*Önüne geçer.*)
Kimin aklına gelir böylesine kaba bir pelerinin altında
Zarif bir genç kızın saklı olduğu!

Şu miğferi de kâküllerinin üzerine oturttuk mu tam olacak;
Bu halinle kadınları da kendime rakip edeceğim.

BARNABE

(*Aceleyle geri gelir.*)

Geliyorlar şövalye! Geliyorlar!

(*Ottokar hemen Agnes'in peleriniyle şapkasını giyer.*)

AGNES

Kim gelebilir ki? Ottokar ne yapıyorsun?

OTTOKAR

(*Giyinmekle meşgul.*)

Babam geliyor.

AGNES

Aman Tanrım!

(*Sendeler.*)

OTTOKAR

(*Kızı tutar.*)

Hişt, sakın sesini çıkarma. Bu erkek giysisiyle
Mağaradan elini kolunu sallaya sallaya
Ve tek kelime söylemeden soğukkanlıca çıkıp gidersen,
Kimse kılına bile zarar veremez, ben kalıyorum.
Hayır, sakın itiraz etme, kararım kesin.
Böylece ilk darbeyi önlemiş oluruz.

(*Rupert ve Santing girerler.*)

Çıt çıkarmadan hemen gidin!

(*Kızlar çıkar.*)

RUPERT

(*Agnes'in yolunu keser.*)

Konuş, kimsin sen?

OTTOKAR

(*Sesini değiştirerek ilerler.*)

Agnes'i mi arıyorsunuz? İşte karşınızdayım.
Warwandlıysanız beni de babamın yanına götürün!

RUPERT

(Kızlar uzaklaşırken.)

Hortlamış hayaletini göndereceğim babanın yanına!

(Kılıcını saplar, Ottokar sessizce yere yıkılır. Sessizlik.)

RUPERT

(Gözlerini dikmiş cesede bakar.)

Santing! Santing! Kız öldü galiba.

SANTING

Bu yılan yedi canlıdır,
Yine de bu sefer gebermişe benziyor.
Kılıç darbesi tam kalbine isabet etmiş.

RUPERT

(Eliyle yüzünü sıvazlar.)

Neden yaptım bunu Santing!
Neden? Bir türlü aklım almıyor.

SANTING

E Agnes ya bu!

RUPERT

Evet, Agnes ya, bana yaptığı kötülükler
Saymakla bitmeyen Agnes.
Tamam hiç hatırlamaz olur muyum?..
Ama neydi?

SANTING

Söylediklerinden hiçbir şey anlayamıyorum.
Kız sana bizzat bir kötülük yapmadı.

RUPERT

Kötülük yapmadı mı? Santing!
Peki ne diye onu öldürdüm?
Ne olur, yalvarırım söyle,
Bana nasıl bir hakarette bulunmuştu?
Hiç çekinme, söyle...
Söylesene iblis, yüzüme taş gibi bakma, konuş!
Eğer hiçbir şey bilmiyorsan da bir yalan uydur.

SANTING

Aklını mı kaçırdın sen? Bu kız Sylvester'in kızı.

RUPERT

Öyle ya, Sylvester'in kızı.

Evet, Peter'imi öldürten Sylvester'in kızı...

SANTING

Ayrıca ulak ile Johann'ı da.

RUPERT

Evet, Johann'ı da.

Sonra alçakça yalanlar uydurup beni katil etti.

(*Ottokar'ın göğsünden kılıcı çeker.*)

Her şey olması gerektiği gibi oldu, yılan dölü!

(*Cesedi ayağıyla iter.*)

SANTING

(*Mağaranın girişinden.*)

Beyim, gözlerime inanamıyorum!

Ava çıkmış avcılar gibi bir sürü insan

Ellerinde meşalelerle Warwand sırtlarından

Aşağıya doğru sessizce iniyor.

RUPERT

Görünüşe bakılırsa, Rossitz'e doğru gidiyorlar.

SANTING

Bu işte bir bit yeniği var.

RUPERT

Sylvester midir demek istiyorsun?

SANTING

Bundan başka bir düşüncenin

Şu anda bence beş paralık kıymeti yok.

Hemen dönelim.

Bir iki dakika sonra çok geç olabilir.

RUPERT

Umarım Ottokar ellerine düşmez...

Biz gelirken mağaradan çıkmamış mıydı o?

SANTING

Evet, belki de eve gidiyordu.
Öyleyse yolda karşılaşırız onunla. Haydi gel!
(*İkisi de gider. Agnes ve Barnabe mağaranın girişinde görünür.*)

AGNES

Ne korkunç bir gece bu!
Görüntü tüyler ürpertici!
Mumların aydınlattığı bir cenaze alayı!
Tıpkı ateşler içinde görülen bir kâbus gibi!
Tüm vadi, göz alabildiğine,
Meşalelerin kan kırmızı ışığına boyanmış.
Beni öldürseler bile bu hortlaklar sürüsünün
Arasından geçip de eve gidemem.
Eğer dediğin gibi mağara boşsa...

BARNABE

O iki şövalye biraz önce çıkıp gitti.

AGNES

Acaba Ottokar hâlâ burada mı? Ottokar! Ottokar!

OTTOKAR

(*Bitkin bir sesle.*)
Agnes!

AGNES

Neredesin? Aman Tanrım... Göğsünde... bir kılıç!
Yüce Tanrım!
Benim Ottokar'ım!
(*Üzerine kapanır.*)

OTTOKAR

Başardık... Kaç!
(*Ölür.*)

BARNABE

Vah, eyvahlar olsun! Ulu Tanrım!
Hanımım! Bayılmış! İmdat! Yardıma gelen de yok!
Hanımcığım kendine gel...

Aman Yarabbi, meşaleler! İyice de yaklaştılar.
Ah, ne talihsiz başım varmış!
Kaçmaktan başka çare yok.
(*Çıkar. Sylvester ve Theistiner girer, arkalarından da bir meşaleli gelir.*)

SYLVESTER
Herkes dursun!
(*Theistiner'e.*)
Bu mağara mı?

THEISTINER
Evet beyim, Johann bu mağaradan bahsetti.
Söyledikleri doğruysa küçük hanımı burada bulmalıyız.

SYLVESTER
Meşaleli öne geçsin!

THEISTINER
Eğer gözlerim beni yanıltmıyorsa Ottokar şurada...
Agnes de yerde yatıyor.

SYLVESTER
Yerde mi? Aman Tanrım!
Agnes'imin göğsünde bir kılıç!

AGNES
(*Toparlanır.*)
Beni kim çağırıyor?

SYLVESTER
Seni cehennem çağırıyor katil!
(*Kılıcını saplar.*)

AGNES
Ahh!
(*Ölür. Sylvester Ottokar'ın cesedinin önünde dizlerinin üzerine çöker.*)

THEISTINER
(*Kısa bir sessizlikten sonra.*)
Muhterem beyim,
Böyle gam kederle yanmanın sırası değil şimdi!

Başını dik tut! Kuvvete ihtiyacımız var,
Böylesine korkunç bir görüntü,
Evladı olmayan birinin bile yüreğini paralar.

SYLVESTER

Beni azıcık rahat bırak.
İnsan doğası muhteşem bir güçle
Göründüğü yerde ona odaklanmamızı istiyor,
Tıpkı tek bir Tanrı'ya tapmak gibi.
Büyük bir fırtınaya yakalandım,
Çalkantılı hayatımı derin bir çukura çeken.
Eğer parçalanmazsam daha güçlü ayağa kalkacağım!
Yeter ki bu ilk şiddetli saldırıyı atlatayım.

THEISTINER

Ama bu tereddüt bizim için çok tehlikeli...
Gel, bu fırsatı kaçırma!
Böyle güzeli bir daha ele geçmez.
Yeter ki sen intikam almamızı emret,
Her birimiz Rossitzlilerin başında birer Azrail kesiliriz.

SYLVESTER

İnsanın kaybı, şu ölü gibi, kişiyi böylesine
Can evinden vurunca
Dünya nimetlerinde gözü kalmıyor.
Ve hayatta hiçbir kazanç bu kaybın yerini dolduramaz.
O, benim ömrümün meyvesi olarak boy veriyordu.
Şimdi bir alçağın ayağı çiğnedi onu.
Sadaka olarak ellerin analarından
Yabancı bir çocuk dileneceğim.

THEISTINER

Sylvester beni dinle, fazla zaman kaybetmeye gelmez!

SYLVESTER

Evet, haklısın!
Nasılsa önümde yas tutmak için bir ömür var,
Bu ân intikam ânı olsun.
Hayatımda ilk defa kana susuyorum.

Ne enfes bir duygu!
Haydi, hemen adamlarımızın yanına gidelim!
(*Dışarıdan, "Haydi! Çabuk! İçeriye!" bağırışları işitilir.*)

THEISTINER
Bu da ne demek oluyor yahu?
(*Sylvester'in şövalyeleri Rupert ile Santing'i yakalayıp getirirler.*)

BİR ŞÖVALYE
Güzel bir ganimet Sylvester!
Atından inmiş genç bir silahşör
Çalıların arasında bu asil beyleri bulmuş.

THEISTINER
Sylvester ne olur, bırak ben de göreyim!
Evet o! Hem de ta kendisi! Rupert! Diğeri de Santing!

SYLVESTER
(*Kılıcını çeker.*)
Rupert!

THEISTINER
Onun şeytanı da tam bir yankesiciymiş,
Günahkârı kendi elleriyle cellatlarına teslim ediyor.

SYLVESTER
Yakalanmış ha! Neden yakalanmış?
Ey adil Tanrım, insanla açık konuş ki
O da ne yapacağını bilsin.

RUPERT
(*Agnes'in cesedini görür.*)
Oğlum! Yavrum! Öldürülmüş!
Bırakın beni, oğlumun, evladımın yanına gideyim!
(*Kurtulmak ister, şövalyeler tutarlar.*)

SYLVESTER
Göğsünde o kendi keskin kılıcını taşıyor.
(*Kılıcı kınına sokar.*)
Bırakın, oğlunun yanına gitsin!

RUPERT

(*Agnes'in cesedine kapanır.*)

Ottokar!

GERTRUDE

(*Girer.*)

Bir atlı, uçar gibi Warwand'dan geçti.
Mağarada Agnes'in ölüsünü bulmuşlar
Diye avazı çıktığı kadar bağırıyordu.
Şövalyeler, yiğitler söyleyin, doğru mu?
Nerede? Agnes'im nerede?

(*Ottokar'ın cesedinin üstüne kapanır.*)

Ey Kutsal Bakire!
Canımın içi, biricik yavrum!

EUSTACHE

(*Girer.*)

Erkekseniz, bir kadına dokunmazsınız;
Bırakın geçeyim.
Sylvester emret, öldürülenin anası olarak
Oğlumun yanına gitmek istiyorum.

SYLVESTER

Acısı olana dokunulmaz. Var git oğlunun yanına.

EUSTACHE

Nerede yavrum? Aman Yarabbi!
Senin kızın da mı?
Desene Tanrı'nın huzurunda kavuştular birbirlerine.

(*Sylvester döner, Eustache Agnes'in cesedinin önünde dizlerinin üzerine çöker. Sylvius ve Johann girer. Sylvius'u elinden tutup getirmekte olan Johann allak bullak bir haldedir.*)

SYLVIUS

Beni nereye götürüyorsun velet?

JOHANN

Sefalete moruk! Çünkü ben çılgının tekiyim.
Ama rahat ol, yolumuz doğru.

SYLVIUS

Aman nedir bu başıma gelenler!
Eyvahlar olsun.
Kör ormanda gezmeye çıkmış, kılavuzu da deli.
Beni eve götür evlat, eve!

JOHANN

Mutluluğa mı? Olmaz moruk.
Oranın kapılarını içeriden sürgülemişler.
Yürü. İlerlememiz lazım.

SYLVIUS

Lazım mı?
Öyleyse melekler bizden merhametini esirgemesin.
Sen yürü, ben arkandan geliyorum.

JOHANN

Yaşasın!
Hedefe vardık.

SYLVIUS

Ne çabuk geldik öyle?
Öldürülen torunumun yanına geldik mi? Nerede?

JOHANN

Kör olsaydım, kokusundan anlardım.
Ceset çoktan kokmaya başlamış bile.
Gel, cesede üşüşen leş kargaları gibi yanına oturalım.
(*Ottokar'ın cesedinin yanına oturur.*)

SYLVIUS

Çıldırmış! Eyvahlar olsun!
Tanrı aşkına, bu ıssız ormanlarda
Yolunu şaşırmış kör bir ihtiyarın
Feryadını duyacak Tanrı'nın bir kulu yok mu?

JOHANN

Bana kızma, ben senin iyiliğini istiyorum.
Ver elini, seni Agnes'in yanına götüreceğim.

SYLVIUS

Daha çok yolumuz var mı?

JOHANN
Bir ok atımı kadar. Eğil.
SYLVIUS
(*Elleriyle cesedi yoklar.*)
Bir ceset... göğsünde... bir kılıç...
JOHANN
Bak moruk, işte bu çok korkunç bir şey.
Öylesine iyi, öylesine güzel bir kızdı ki...
SYLVIUS
Bu Agnes değil!..
Yoksa sen buna Agnes mi diyorsun, evladım?
Agnes'in elbisesi ama içindeki kendisi değil.
Yemin ederim Agnes değil bu!
JOHANN
Eyvah, bu o akrep! Ottokar!
SYLVESTER
Ottokar ha!
GERTRUDE
Ben kızımı tanımaz mıyım, bu benim kızım değil!
(*Ayağa kalkar.*)
SYLVESTER
Meşaleleri buraya getirin!
Hayır, gerçekten değil!
Bu Agnes değil!
EUSTACHE
(*Koşarak yanlarına gelir.*)
Agnes! Ottokar!
Hangi birine inanacağımı ben de şaşırdım.
Ah, ben ne talihsiz bir anaymışım!
Tek oğlumun iki cesedi var! Ottokar!
SYLVESTER
Agnes'in giysilerinin içindeki senin oğlun mu?
Peki erkek giysileri içindeki ceset kim?
Hayır, o değil, değil mi?

SYLVIUS
Sylvester! Agnes'in cesedi nerede?
Beni onun yanına götür!
SYLVESTER
Zavallıcık! Öldürülmemiş mi?
JOHANN
Bırak şu budalayı!
Moruk sen benimle gel.
Şurada bir ceset daha var, umarım odur.
SYLVIUS
Bir ceset daha mı?
Evlat biz yoksa yanlışlıkla mezarlığa mı düştük?
JOHANN
Yaşasın moruk! İşte Agnes burada.
SYLVESTER
(*Elleriyle yüzünü örter.*)
Agnes!
JOHANN
Yüzüne bir dokunsana,
Göz açıp kapayıncaya kadar geçen
Bir yaz mevsimi gibi olmalı.
(*Rupert'e.*)
Seni canavar seni, defol buradan!
RUPERT
(*Yarı doğrulur.*)
Lütfen uzak durun, yaklaşmayın!
Bir çılgının çaresizliğiyle alay etmek çok tehlikelidir.
Zincire vurmuş olsanız bile,
Salyalarını yüzünüze saçarak size de vebasını bulaştırabilir.
Gidin artık, yeter ki oğlumun ölüsünü bana bırakın.
JOHANN
Seni kudurmuş köpek, çabuk defol buradan!
Ottokar orada.
Sen buraya gel moruk, inan bana, buradaki Agnes.

SYLVIUS

Ah Agnes'im! Ah, yavrumun yavrusu!

EUSTACHE

Ah benim kızım! Tanrım, bu ne feci yanılgı!

RUPERT

(*Agnes'in cesedine daha yakından bakar, sonra hızla Ottokar'ın yanına koşar ve dehşet içinde başını çevirir.*)

Şeytan suratlı! Ne diye benimle alay ediyorsun?

(*Tekrar cesede bakar.*)

Şeytan bana dil çıkarıyor.

(*Tekrar cesede bakar ve ellerini saçlarında gezdirir.*)

Hem de kendi ellerimle... şu ellerimle...

İki defa deştim göğsünü, iki defa.

URSULA

(*Girer.*)

İşte çocuğun parmağı burada!

(*Parmağı sahnenin ortasına fırlatıp gözden kaybolur.*)

HEPSİ BİRDEN

Bu da nesi? Ne tuhaf bir görüntü!

EUSTACHE

Çocuk parmağı mı?

(*Parmağı yerden alır.*)

RUPERT

Peter'in sol elinin küçük parmağı eksik değil miydi?

SYLVESTER

Peter'in mi? Yani öldürülen çocuğun mu?

Çabuk o kadını yakalayıp bana getirin! Çabuk!

(*Birkaç şövalye çıkarlar.*)

EUSTACHE

Eğer bir ana kendi doğurduğunu tanırsa,

Bu parmak Peter'in!

RUPERT

Peter'in parmağı mı?

EUSTACHE

Evet, kesinlikle! Çiçek bozuğundan tanıdım.
Bu yaradan bedeninde bir tanecik vardı.
Evet, bu onun parmağı!

RUPERT

İnanılır gibi değil!

URSULA

(*Getirilir.*)
Yalvarırım merhamet edin, acıyın bana!

SYLVESTER

Söyle kadın, bu parmak nereden geçti eline?

URSULA

Merhamet edin!
Bu parmağını kestiğim çocuk öldürülmüş değildi,
Ben boğulmuş halde buldum.

RUPERT

Boğulmuş muydu?

SYLVESTER

Peki ne diye parmağını kestin?

URSULA

Şeytandan korusun diye
Eşiğimin dibine koymak istiyordum da ondan.
Eğer kızımın dediği gibi senin oğlunsa,
Bundan haberim yoktu, bağışlayın!

RUPERT

Ama cesedin yanında seni bulmadım ki.
Warwandlı iki silahlı vardı orada.

URSULA

Onlar çocuğun yanına benden sonra geldi.
Onlar da sağ elin parmağını kesmek istiyorlardı.
(*Rupert elleriyle yüzünü kapar.*)

JOHANN

(*Ursula'nın önüne dikilir.*)
Daha ne istiyorsun pis cadı?

URSULA

Artık olay çözüldü canım!

Eğer birbirinizi vurup kırmışsanız yanlışlıkla olmuş.

JOHANN

Yanlışlık ha! Sadece bir yanlışlık ha!

Yazık! Çok yazık!

Zavallı Agnes! Zavallı Ottokar!

RUPERT

Johann, yavrucuğum sus artık. Sözlerin kılıç gibi keskin.

JOHANN

Kızmayın, babam bunu isteyerek yapmadı.

Bir daha da böyle şeyler yapmayacak.

Kızmayın.

RUPERT

Sylvester evladını senin elinden aldım.

Onun yerine sana bir dost sunuyorum.

(*Sessizlik.*)

Sylvester bak, ben de artık evlatsız kalmış bir babayım.

(*Sessizlik.*)

Sylvester! Evladının kanı bulaştı üzerime...

Ben kendimi affedemiyorum, bari sen beni affet!

(*Sylvester Rupert'in yüzüne bakmadan elini uzatır. Eustache ve Gertrude kucaklaşırlar.*)

JOHANN

Çabuk şarap getirin! Ne eğlence be! Şarap!

Bu şakaya insanın gülmekten öleceği geliyor!

Nerede kaldı şarap?

Şeytan bunlar uyurken yüzlerine kömür tozu sıvamıştı

Ancak şimdi birbirlerini tanıyabildiler.

Alçaklar! Şarap getirin, buna içilir!

URSULA

Tanrı'ya şükürler olsun, artık barıştınız!

RUPERT

Bu düğümü sen attın, yine sen çözdün.

Git artık!

JOHANN

Yıkıl yaşlı cadı, yıkıl karşımdan!
Ne yaman bir hokkabazmışsın!
Doğrusu bu marifetine bayıldım, git!

Heinrich von Kleist (1777-1811): XIX. yüzyıl Alman edebiyatının en önemli yazarlarındandır. Tiyatro oyunları, şiirler ve öyküler yazdı. Kant'ı okuduktan sonra bilginin değerinden kuşkuya düştü, akla değil duyguya güvenmeyi tercih etti. Akıl ile duygu arasında süren zıtlık eserlerinin özünü oluşturdu. Öykülerinde insanların ve doğanın zorbalığı karşısında kendilerini tüketircesine bütün güçlerini harcayan kişileri konu aldı. Eserlerinde titizlikle seçilmiş sözcüklerle örülü güçlü bir ifade kullandı. Sanatsal dehası ile çağdaş yaşam ve edebiyatın pek çok sorununu önceden gören Kleist, kendisinden sonraki Alman ve Fransız yazarları için önemli bir ilk örnek oldu. Schroffenstein Ailesi*'nde Rossitzli ve Warwandlı iki düşman ailenin kaderlerinin ve geleneklerinin kendilerine oynadığı oyun konu edilir. Kleist eserinde, insan algısının gerçeğe ulaşmadaki güvenilmezliğini Shakespeare'in* Romeo ve Juliet*'ine benzer bir olay örgüsüyle fakat çok daha sert, ikna edici bir üslupla kaleme alır. Döneminde dehşetle karşılanan şiddet sahneleri yüzünden sahnelendiğinde neredeyse görmezden gelinen* Schroffenstein Ailesi, *Kleist'ın ilk eseridir.*

Gülbahar Kültür (1965): Ordu'da doğdu. On dört yaşına kadar İstanbul'da yaşadıktan sonra Bremen'e gitti. Bremen Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı ve Kültür Bilimleri bölümlerini bitirdi. Şiir, öykü, masal, absürt diyalog, grotesk edebiyat ve mizah yazıları yazdı. 1999 yılında kurulan, merkezi Köln'de bulunan COSMO adlı radyonun kuruluşundan itibaren kadrosunda yer aldı. Halen bu radyoda müzik editörü ve redaktörü olarak çalışıyor. 2002-2005 yılları arasında Açık Radyo'da haftalık "Global Beats" isimli programı hazırlayıp sundu. 2002'den beri Lola's World Records çatısı altında dünya müziğinden albümler derliyor. Kültür'ün bestelenmiş şiir ve şarkı sözlerinden oluşan parçalar United Colors Of Words *(A[illegible]2012) adlı albümde toplandı. Şiir, öykü ve masal türle[illegible] kitabı vardır. Alman Yazarlar Sendikası üyesi [illegible]ahar Kültür, yaşamını Bremen'de*

9 786254 295577